

**UCHWAŁA NR 335/XXXVI/17
RADY MIEJSKIEJ W NOWEJ RUDZIE**

z dnia 9 sierpnia 2017 r.

w sprawie wprowadzenia zmian do uchwały nr 215/XXII/16 Rady Miejskiej w Nowej Rudzie w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2015 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1579, poz. 1948, z 2017 r. poz. 730, poz. 935), uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 215/XXII/16 Rady Miejskiej w Nowej Rudzie z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2015 – 2025, zmienionej uchwałą nr 226/XXIV/16 z dnia 14 września 2016 r., uchwałą nr 274/XXIX/17 z dnia 25.01.2017 r., uchwałą nr 293/XXXII/17 z dnia 29 marca 2017 r. oraz uchwałą nr 332/XXXV/17 z dnia 21 czerwca 2017 r. wprowadza się następujące zmiany:

1) załącznik do uchwały nr 1, otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Nowa Ruda.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Behan

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Załącznik do uchwały nr
335/XXXVI/17
Rady Miejskiej w Nowej Rudzie
z dnia 9 sierpnia 2017 r.

Lokalny Program Rewitalizacji

Gminy Miejskiej Nowa Ruda

na lata 2015 – 2025

*Program współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 - 2020*

Spis treści

Wstęp	3
1. Rozdział: Analiza gminy na tle Województwa Dolnośląskiego	5
Lokalizacja gminy.....	5
Demografia.....	6
Sfera społeczna.....	8
Sfera gospodarcza	12
Sfera środowiskowa	15
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	17
Sfera techniczna	21
2. Rozdział: Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych na terenie gminy	23
Wstęp	23
Metodologia identyfikacji stanu kryzysowego oraz wyznaczania obszaru rewitalizacji.....	24
Wyniki diagnozy stanu kryzysowego w gminie.....	30
3. Rozdział: Obszar rewitalizacji	39
Szczególna koncentracja negatywnych zjawisk	39
Istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego	41
Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji	41
4. Rozdział: Diagnoza obszaru rewitalizacji	48
Sfera społeczna.....	48
Sfera gospodarcza	53
Sfera infrastrukturalna	55
5. Rozdział: Strategia rewitalizacji	60
Wizja.....	60
Cele rewitalizacji i kierunki działań	61
Spójności celów i problemów.....	81
6. Rozdział: Indyktywne ramy finansowe	84
Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	85
7. Rozdział: System realizacji lokalnego programu rewitalizacji	88
Struktura zarządzania.....	88
Monitoring i ewaluacja.....	90
System wprowadzania modyfikacji LPR	95
8. Rozdział: Partycypacja społeczna	97
9. Rozdział: Analiza zgodności LPR z wytycznymi w zakresie rewitalizacji	104
Spis tabel	115
Spis map	116
Spis diagramów	116
Spis załączników	116

W efekcie przemian społeczno-gospodarczych oraz wieloletnich zaniedbań, w wielu miejscowościach doszło do degradacji tkanki miejskiej (w zakresie zużycia technicznego i zestarzenia funkcjonalnego zarówno infrastruktury jak i zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej) oraz erozji stosunków społecznych i powstania licznych problemów gospodarczych. Na ten stan nakładają się niekorzystne procesy demograficzne i przestrzenne, wśród nich przede wszystkim: niekontrolowane rozpraszanie zabudowy miejskiej, wyludnianie się centrów i spadek liczby mieszkańców miast, dominacja indywidualnego transportu samochodowego w podróżach na obszarach miejskich. Sytuacja ta wymaga zdecydowanego i konsekwentnego przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom.

Odpowiedzią na te wyzwania staje się rewitalizacja – rozumiana, jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania, integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy tego procesu, na podstawie programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji – to wieloletni plan działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej lub technicznej zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.¹

Program rewitalizacji powinien w sposób kompleksowy (łączyć sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną) i skoordynowany wyprowadzać obszary zdegradowane z zapaści oraz podnieść, jakość życia osób mieszkających i funkcjonujących na nich. Głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych (wynikających z programów rewitalizacji) są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych.

---

¹ Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

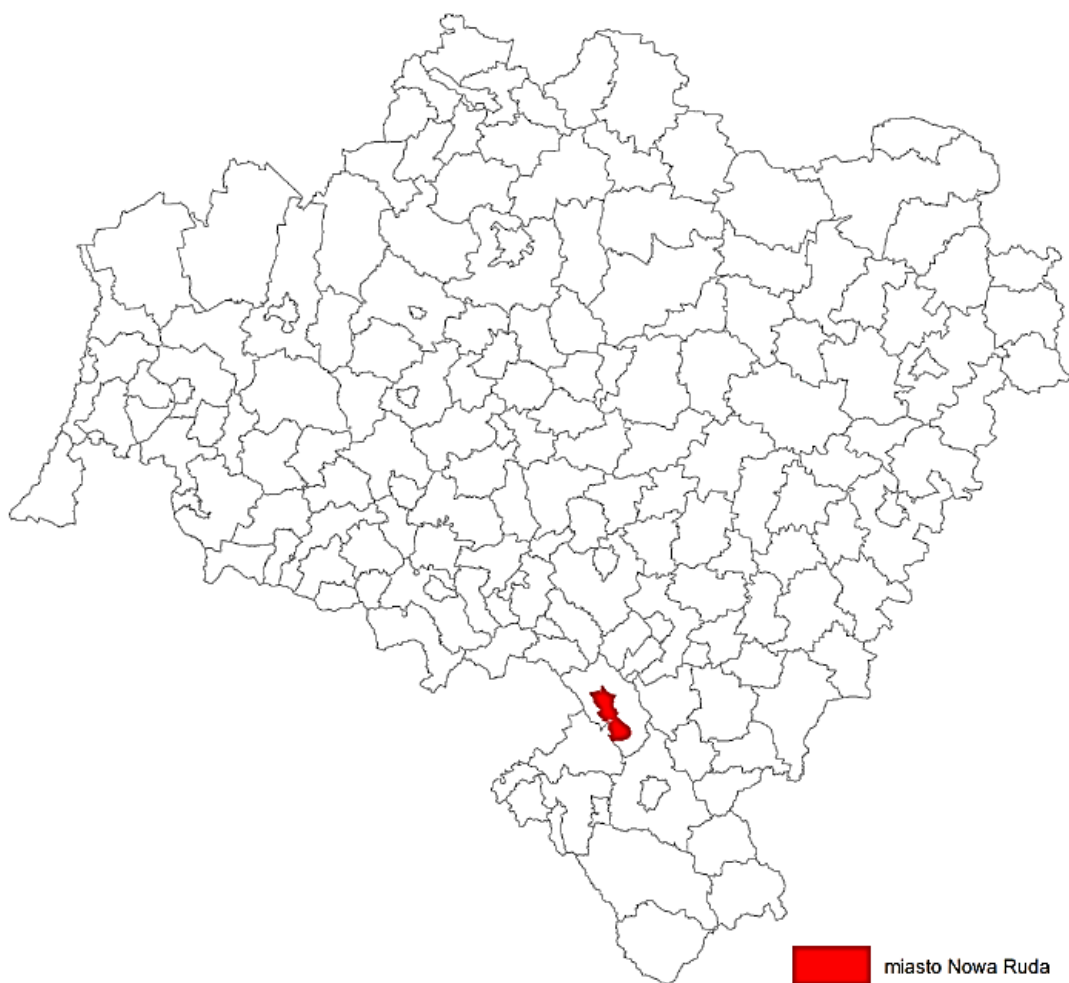
1. Rozdział: Analiza gminy na tle Województwa Dolnośląskiego

Lokalizacja gminy

Nowa Ruda to gmina miejska w województwie Dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Miasto położone jest u podnóża Gór Sowich. Wchodzi w skład aglomeracji wałbrzyskiej. Nowa Ruda jest ważnym węzłem komunikacyjnym, krzyżują się na terenie gminy trasy wojewódzkie:

- 381: Wałbrzych – Nowa Ruda – Kłodzko 8
- 384: 8 39 – Łagiewniki – Dzierżoniów – Bielawa (obwodnica) – Nowa Ruda
- 385: Tłumaczów – Nowa Ruda – Srebrna Góra – Ząbkowice Śląskie – Ziębice – Grodków – Jaczowice 8

Mapa 1. Lokalizacja Gminy na tle województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie open street map.

Demografia

W Gminie Miejskiej Nowa Ruda (Nowa Ruda, Miasto) na koniec 2014 r. mieszkało ok. 23 tys. mieszkańców. Niestety obserwowanym, negatywnym zjawiskiem jest spadek liczby ludności. W latach 2010 – 2014 liczba ludności zmniejszyła się o ok. 4,1% z 24 001 do 23 030. W analogicznym okresie liczba ludności na Dolnym Śląsku także uległa zmniejszeniu z 2 917 242 do 2 908 457.

Należy zwrócić uwagę na trwały charakter spadku liczby ludności w Nowej Rudzie (niniejsze zjawisko nie jest wynikiem jednorazowego zdarzenia). W rezultacie istnieje niebezpieczeństwo depopulacji, co może doprowadzić do zmniejszenia potencjału rozwojowego Miasta i jego marginalizacji.

Tabela 1. Ludność w latach 2010–2014

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	Rok 2010 = 100
Nowa Ruda	24001	23761	23475	23236	23030	95,9
Dolny Śląsk	2 917 242	2 916 577	2 914 362	2 909 997	2 908 457	99,7

Źródło: opracowanie na podstawie BDL.

Przyczyn powyższego stanu rzeczy upatrywać należy, zarówno w utrzymującym się ujemnym saldzie migracji wewnętrznych, jak i w ujemnym przyroście naturalnym.

Ujemne saldo migracji w Nowej Rudzie utrzymywało się przez cały analizowany okres. W 2014 r., saldo migracji wewnętrznych na 1000 osób wynosiło (-4,5). Warto zaznaczyć, że w stosunku do 2010 r. sytuacja w niniejszym zakresie uległa poprawie (wówczas saldo wynosiło -5,4). Niemniej jednak, sytuacja w Mieście na tle regionu przez cały badany okres kształtowała się niekorzystnie. W analogicznym okresie saldo migracji wewnętrznych na 1000 osób było na Dolnym Śląsku nieznacznie dodatnie (lub zerowe w 2013 r.).

Przyczyn ujemnego salda migracji wewnętrznych upatrywać można w odpływie z obszaru Miasta ludzi młodych, „wysysanych” przez dominujące ośrodki wzrostu w regionie.

Tabela 2. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 osób w latach 2010–2014

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014
Nowa Ruda	-5,4	-5,4	-5,7	-5,2	-4,5
Dolny Śląsk	0,5	0,4	0,3	0,0	0,2

Źródło: opracowanie na podstawie BDL.

W wyniku niekorzystnych zmian demograficznych w Nowej Rudzie szczególnie widoczny jest proces starzenia się społeczeństwa. Przyjmując jako symptom tego zjawiska stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku przedprodukcyjnym stwierdzić należy, iż sytuacja w Mieście uległa pogorszeniu. W 2010 r. na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało 128,7 osób w wieku poprodukcyjnym. W 2014 r., wskaźnik ten wzrósł do 160,0. Sytuacja w niniejszym zakresie jest w Nowej Rudzie znacznie trudniejsza niż w regionie.

Tabela 3. Przemiany potencjału demograficznego

Gmina	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym		Przyrost naturalny na 1000 ludności	
	2010	2014	2010	2014
Nowa Ruda	128,7	160,0	-4,4	-5,8
Dolny Śląsk	97,3	117,4	-0,1	-0,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Na przestrzeni lat 2010-2014 zaobserwować można niepokojące zjawisko spadku przyrostu naturalnego. W 2014 r. wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności wyniósł (-5,8). W stosunku do 2010 r. sytuacja w niniejszym zakresie pogorszyła się, wówczas to wskaźnik ten wynosił (-4,4). Wprawdzie ujemny przyrost naturalny występuje również w regionie, niemniej jednak skala tego zjawiska w Nowej Rudzie przybiera większy rozmiar. W województwie dolnośląskim przyrost naturalny w latach 2010 i 2014 wynosił odpowiednio (-0,1) i (-0,9).

Reasumując przedstawione powyżej dane świadczą o starzeniu się społeczności Gminy Miejskiej Nowa Ruda. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do powstania luki demograficznej. Wówczas kolejne roczniki osiągające wiek aktywności zawodowej nie będą w stanie zastąpić osób opuszczających rynek pracy. W konsekwencji atrakcyjność Miasta,

jako miejsca lokowania działalności gospodarczej może się zmniejszyć, co negatywnie wpłynie na tempo jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Sfera społeczna

Kluczowe znaczenie dla diagnozy sfery społecznej ma analiza funkcjonowania lokalnego rynku pracy. Wadliwe funkcjonowanie tego rynku, może prowadzić do powstania długotrwałego bezrobocia, powodującego ubóstwo i sprzyjającego wykluczeniu społecznemu.

Wskaźnik bezrobocia mierzony jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym był w Gminie Miejskiej Nowa Ruda wyższy niż na Dolnym Śląsku i w 2014 r. wynosił 10,4%. W stosunku do 2010 r. wartość niniejszego wskaźnika uległa obniżeniu (wówczas wynosił on 12,3%). Niemniej jednak, nadal utrzymuje się trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy.

Tabela 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	Rok 2010 =	Dolny Śląsk = 100
						100	Rok 2014
Nowa Ruda	12,1	12,2	13,9	13,9	10,4	85,9	157,6
Dolny Śląsk	7,8	7,5	8,3	8,2	6,6	84,6	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Niestety GUS nie publikuje w ujęciu gminnym informacji dotyczących stopy bezrobocia. Można jedynie posłużyć się danymi Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy (DWUP) dotyczącymi powiatu. Wynika z nich, że w powiecie kłodzkim stopa bezrobocia w listopadzie 2015 r. wynosiła 19,8% i o ponad 11 punktów procentowych była wyższa od średniej dla województwa (8,5%).

Przejawem pewnej poprawy trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie kłodzkim, było zmniejszenie się w 2015 r. (w stosunku do roku poprzedniego) liczby zarejestrowanych bezrobotnych (o 2 387 osób). Większy spadek liczby bezrobotnych zanotowano jedynie w powiecie wrocławskim grodzkim.

Jednocześnie wzrostowi bezrobocia w Nowej Rudzie towarzyszyła stabilizacja liczby osób pracujących. W stosunku do 2010 r. liczba osób pracujących zwiększyła się zaledwie o ok.

0,7%, podczas gdy na Dolnym Śląsku wzrost wyniósł ok. 4,6%. W 2014 r. na 1000 ludności pracowało 137 osób, było to jednak prawie dwukrotnie mniej niż średnio w regionie.

Tabela 5. Pracujący na 1000 ludności

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	Rok 2010 = 100	Dolny Śląsk = 100 Rok 2014
Nowa Ruda	136	138	135	133	137	100,7	54,6
Dolny Śląsk	240	241	239	244	251	104,6	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Utrzymująca się trudna sytuacja na rynku pracy sprawiła, że w latach 2010-2014 na terenie Gminie Miejskiej Nowa Ruda funkcjonowały gospodarstwa domowe wymagające wsparcia. W 2014 r. z pomocy społecznej korzystało 751 gospodarstw domowych, z czego 497 znajdowało się poniżej kryterium dochodowego. W stosunku do 2010 r. liczba gospodarstw najuboższych korzystających z pomocy zwiększyła się o ok. 6,6%. Potwierdza to tezę, że w Nowej Rudzie znajdują się gospodarstwa domowe, w sposób trwały funkcjonujące poza rynkiem pracy. Wydaje się, że to one w pierwszej kolejności wymagają wsparcia.

Tabela 6. Pomoc społeczna

Gmina		2010	2011	2012	2013	2014	Rok 2010 = 100
Nowa Ruda	liczba gospodarstw korzystających z pomocy społecznej	700	670	785	809	751	107,3
	poniżej kryterium dochodowego	466	446	540	565	497	106,6
Dolny Śląsk	liczba gospodarstw korzystających z pomocy społecznej	84563	78956	77962	81147	75782	89,6
	poniżej kryterium dochodowego	58743	55095	58435	60374	55348	94,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Za interesujący należy uznać fakt, iż pomimo utrzymujących się problemów na rynku pracy, łączna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w latach 2010-2014 zmniejszyła się z 3 573 tys. zł do 3 329 tys. zł. (o ok. 6,2%).

Przejawem wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem jest również budowa mieszkań socjalnych. W latach 2011-2014 liczba mieszkań socjalnych w Nowej Rudzie zwiększyła się o 22,6% ze 115 do 141. Zwiększyła się również, ich łączna powierzchnia użytkowa wynosząca w 2014 r. 4 803 m². W analogicznym okresie na Dolnym Śląsku, także nastąpił zarówno wzrost liczby mieszkań socjalnych, jak i ich łącznej powierzchni użytkowej.

Tabela 7. Liczba mieszkań socjalnych oraz ich powierzchnia użytkowa w latach 2011-2014

Gmina		2011	2012	2013	2014	Rok 2011 = 100
Nowa Ruda	liczba mieszkań	115	121	130	141	122,6
	powierzchnia użytkowa w m ²	3920	4194	4376	4803	122,5
Dolny Śląsk	liczba mieszkań	8 126	8 308	8 732	9 170	112,8
	powierzchnia użytkowa w m ²	253 191	259 001	270 898	287 796	113,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Współcześnie istotne znaczenie dla diagnozy sfery społecznej ma aktywność społeczności lokalnej. Wynika ona z poziomu kapitału społecznego oraz ludzkiego, które to z kolei są jednymi z najważniejszych endogenicznych czynników rozwoju lokalnego i regionalnego. Odzwierciedleniem aktywności społecznej jest m.in. rozwój organizacji pozarządowych, w tym fundacji i stowarzyszeń.

Aktywność społeczna mierzona liczbą organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców była w 2014 r. w Gminie Miejskiej Nowa Ruda niższa niż na Dolnym Śląsku. Wskaźnik nasycenia organizacjami pozarządowymi w 2014 r. wynosił 20, podczas gdy w województwie dolnośląskim 36.

Tabela 8. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

Gmina	2010	2014	Rok 2010 = 100	Dolny Śląsk = 100 Rok 2014
Nowa Ruda	17	20	117,6	55,5
Dolny Śląsk	28	36	128,6	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Jednocześnie dynamika wzrostu tego wskaźnika była w Nowej Rudzie o 11 punktów procentowych niższa niż w regionie i wynosiła 17,6%.

Jak już wspomniano aktywność społeczna wynika m.in. z poziomu kapitału ludzkiego, a ten zależy od jakości kształcenia. O jakości kształcenia świadczą np. wyniki ze sprawdzianu szóstych klas oraz z egzaminów gimnazjalnych.

W 2015 r. łączny wynik z egzaminu szóstych klas był w Nowej Rudzie niższy niż średnia w regionie i wyniósł 61,4%. Poniżej średniej wojewódzkiej kształtowały się wyniki ze wszystkich objętych analizą przedmiotów, a mianowicie z matematyki 51,3%, z języka angielskiego 70,9% i z języka angielskiego 66,9%.

Tabela 9. Wyniki ze sprawdzianu szóstych klas

Przedmiot	2015	
	Nowa Ruda [%]	Dolny Śląsk [%]
razem	61,4	66,0
język polski	70,9	72,7
matematyka	51,3	59,0
język angielski	66,9	78,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Wrocław.

Również w przypadku egzaminów gimnazjalnych, wyniki uzyskane przez uczniów w Nowej Rudzie były niższe od średniej na Dolnym Śląsku. Największa różnica widoczna była w przypadku matematyki i języka polskiego.

Tabela 10. Wyniki z egzaminu gimnazjalnego

Przedmiot	2015	
	Nowa Ruda [%]	Dolny Śląsk [%]
język polski	54,9	61,2
historia i WOS	56,3	63,2
matematyka	38,6	46,8
przedmioty przyrodnicze	44,6	49,0
język angielski (podstawowy)	61,5	66,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Wrocław.

Osiągane przez uczniów wyniki w nauce uzasadniają tezę, że wskazane są działania zmierzające do wzmocnienia systemu edukacji oraz podniesienia poziomu nauczania zarówno w szkołach podstawowych, jak i w gimnazjach.

Sfera gospodarcza

Potencjał gospodarczy Nowej Rudy tworzą przede wszystkim przedsiębiorstwa sektora prywatnego. W 2014 r. w Nowej Rudzie funkcjonowało łącznie 2 190 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego, w tym 1 432 przedsiębiorstwa osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz 105 spółek prawa handlowego. Na terenie Miasta działały również 34 spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

W porównaniu do 2010 r. nastąpił spadek ogólnej liczby podmiotów gospodarczych sektora prywatnego o ok. 2,3%. W analogicznym okresie na Dolnym Śląsku liczba podmiotów gospodarczych sektora prywatnego wzrosła.

Tabela 11. Podmioty gospodarcze – sektor prywatny

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	Rok 2010 = 100
Nowa Ruda						
Sektor prywatny ogółem	2242	2188	2187	2177	2190	97,7
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1565	1496	1483	1449	1432	91,5
Spółki handlowe	103	108	108	107	105	101,9
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	40	41	37	35	34	85,0
Dolny Śląsk						
Sektor prywatny ogółem	316269	312524	321 590	332013	335478	106,1
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	235003	227956	232 065	235474	234473	99,8
Spółki handlowe	24389	25994	28 093	30725	33283	136,5
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	6513	6658	6 910	7173	7468	114,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

W analizowanym okresie zmniejszyła się również liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego (odpowiednio o ok. 8,5% i 15%). Wprawdzie na Dolnym Śląsku liczba przedsiębiorstw prowadzonych przez osoby fizyczne także uległa zmniejszeniu, jednak proces ten przebiegał w regionie wolniej (0,2%).

W latach 2010-2014 wzrost liczby podmiotów odnotowano jedynie w przypadku spółek handlowych. Jednak i w tym wypadku, wolne tempo wzrostu (1,9%) sprawiło, że pozycja Miasta na tle regionu uległa osłabieniu.

Najwięcej podmiotów gospodarczych w 2014 r. funkcjonowało w sferze usługowej (2 169). W przemyśle i budownictwie działało 387 podmiotów, najmniej funkcjonowało ich w sektorze rolnym (27).

Tabela 12. Podmioty według sektorów

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	Rok 2010 = 100
Nowa Ruda						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	45	41	38	37	27	60,0
przemysł i budownictwo	403	393	394	383	387	96,0
pozostała działalność	2183	2152	2164	2169	2169	99,3
Dolny Śląsk						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6599	6506	6344	6132	4890	74,1
przemysł i budownictwo	66476	65483	67234	68540	68851	103,6
pozostała działalność	258172	255636	263350	272889	277380	107,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Dominacja podmiotów działających w sferze usług, przekłada się niekorzystnie na strukturę gospodarczą Miasta. W 2014 r. w przemyśle i budownictwie funkcjonowało ok. 15% ogółu podmiotów, podczas gdy na Dolnym Śląsku wskaźnik ten wynosił 19,6%. Mniejszy udział sektora przemysłowego w gospodarce sprawia, iż jest ona bardziej podatna na okresowe wahania koniunktury.

W stosunku do 2010 r. w Nowej Rudzie nastąpił spadek liczby podmiotów w każdym z sektorów. W analogicznym okresie w województwie dolnośląskim zauważyć można wzrost liczby podmiotów w przemyśle, co wynika z ponownej industrializacji regionu.

Analizując sferę gospodarczą należy uwzględnić nie tylko bezwzględną liczbę zarejestrowanych przedsiębiorstw, ale również przedsiębiorczość mieszkańców mierzona liczbą podmiotów na 10 tys. mieszkańców. Dla Gminy Miejskiej Nowa Ruda wskaźnik ten wynosił w 2014 r. 1 122 i był niższy od średniej dla Dolnego Śląska (1 207). Dodatkowo należy zauważyć, że w latach 2010 – 2014 wskaźnik ten rósł w Nowej Rudzie wolniej niż w regionie, co osłabiło pozycję gospodarczą Nowej Rudy na tle województwa dolnośląskiego.

Tabela 13. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców

Gmina	2010	2014	Dynamika	Dolny Śląsk = 100
			Rok 2010 = 100	Rok 2014
Nowa Ruda	1096	1122	102,4	92,9
Dolny Śląsk	1135	1207	106,3	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Na potencjał gospodarczy Nowej Rudy wpływa również instytucjonalne wsparcie biznesu. Istotną rolę odgrywają instytucje otoczenia biznesu (IOB). Instytucje te pełnią ważną funkcję, gdyż wspierając innowacyjność i przedsiębiorczość przyczyniają się do rozwoju jednostki terytorialnej. Na szczególną uwagę zasługuje Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie, której głównym celem jest wspieranie przedsiębiorczości oraz pomoc przy restrukturyzacji obszaru. Agencja świadczy usługi w zakresie informacji i doradztwa, wsparcia finansowego, przygotowania terenów pod inwestycje, zarządzania projektami.

Należy również podkreślić rolę Noworudzkiego Parku Przemysłowego w rozwoju Nowej Rudy. W przyszłości można spodziewać się również wzrostu znaczenia Technoinkubatora w kreowaniu kierunków rozwoju Miasta.

Potencjał gospodarczy Miasta wzmocniają także tereny inwestycyjne podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zlokalizowane na obszarze Nowa Ruda – Słupiec.

Sfera środowiskowa

Istotną kwestią dotyczącą środowiska naturalnego jest problem gospodarki odpadami. Na obszarze Nowej Rudy odpady z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, odbiera firma Noworudzkie Usługi Komunalne sp. z o.o. Zwiększoną ilość segregowanych odpadów komunalnych, mieszkańcy mogą przekazywać nieodpłatnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego na terenie byłego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Niepodległości 45 c.

W Nowej Rudzie liczba zbieranych odpadów zmieszanych przypadających na mieszkańca w latach 2010-2014 zmniejszyła się z 399,4 kg do 301,2 kg. Zmniejszyła się również liczba odpadów na mieszkańca wytwarzanych przez gospodarstwa domowe z 271,3 kg do 202,1 kg. Zaznaczyć należy, iż w Nowej Rudzie odnotowano szybszy niż w regionie spadek masy odpadów zmieszanych wytwarzanych przez gospodarstwa domowe. Powyższe, świadczyć może o skutecznie prowadzonej polityce selektywnej zbiórki odpadów.

Tabela 14. Odpady zmieszane zbierane w ciągu roku

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	2010=100
Nowa Ruda						
odpady zmieszane ogółem na mieszkańca	399,4	408,0	345,2	308,9	301,2	75,4
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	271,3	277,5	239,3	213,8	202,1	74,4
Dolny Śląsk						
odpady zmieszane ogółem na mieszkańca	316,7	291,3	284,3	261,1	269,0	85,0
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	219,4	223,6	213,6	195,1	207,7	94,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Na stan środowiska naturalnego wpływa sposób funkcjonowania systemu oczyszczania ścieków. System kanalizacji w Nowej Rudzie składa się z trzech sieci: sieci dzielnicy Drogosław i Nowej Rudy Centrum, które są zespolone oraz dzielnicy Słupiec, z której ścieki odprowadzane są niezależnie.

Ścieki ze wszystkich sieci kanalizacyjnych dostarczane są na oczyszczalnię ścieków w Ścinawce Dolnej, położonej w gminie Radków. Zrzut ścieków na oczyszczalnię zapewniają dwa kolektory. Kolektor K3 o średnicy 60 cm obsługujący Nową Rudę Centrum i dzielnicę Drogostaw oraz kolektor K2 o średnicy 50 cm, obsługujący dzielnicę Słupiec. Oczyszczalnia w Ścinawce Dolnej jest jedynym odbiorcą ścieków z sieci kanalizacyjnej miasta. Wydajność tego obiektu określona w pozwoleniu wodno-prawnym wynosi 7 000m³/d. Oczyszczalnia w 2012 r. wykorzystywana była w blisko 79% przyjmując 5 500m³/d ścieków, z tego ok. 31% ścieków pochodziło z Nowej Rudy (bez wód przypadkowych).

Stan środowiska naturalnego w dużej mierze zależy również od sprawnie funkcjonującego na danym obszarze systemu grzewczego. W Nowej Rudzie funkcjonują dwa centralne systemy zaopatrzenia w energię ciepłą.

Pierwszy z nich zarządzany jest przez przedsiębiorstwo „Ciepłownictwo” Sp. z o.o. i obsługuje dzielnicę Słupiec. Wyposażony jest on w kotłownię, zlokalizowaną przy ul. Kłodzkiej 31/33, produkującą energię ciepłą w dwóch kotłach: kocioł PWRp – 5/1 o wydajności 3,5 MW (opalany mułem węglowym) oraz kocioł PWRp – 20/8M o wydajności 8 MW (opalany miałem węglowym). Kocioł PWRp 20/8M jest zmodernizowanym kotłem, który zastąpił dwa wyeksploatowane kotły o łącznej mocy 29,06 MW. Drugi kocioł (PWRp-5/1) ma zostać przez Spółkę zastąpiony nową jednostką o mocy uzależnionej od przewidywanych potrzeb odbiorców ciepła oraz nowo podłączonych obiektów do sieci ciepłowniczej.

Zaznaczyć należy, że w trakcie modernizacji kotła PWRp-20 Spółka wybudowała nową instalację oczyszczania spalin w układzie z Cyklofiltrem, co pozwoli zachować emisję pyłu na poziomie poniżej 100 mg/m³ spalin (wcześniej wynosiła ona 400 – 680 mg/m³).

Dzielnica Centrum jest częściowo zaopatrywana w ciepło z kotłowni gazowej przy ul. Teatralnej 13. Kotłownia stanowi własność firmy Fortum i wyposażona jest w dwa kotły wodne VITOMAX 200 HW o mocy znamionowej 2,09 MW każdy opalane gazem.

Niestety Nowa Ruda nadal boryka się z problemem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego spowodowanego emisją pyłów wytwarzanych w procesie spalania paliw w paleniskach i kotłowniach domowych. Biorąc pod uwagę wysokość natężenia emisji pyłu PM10 i PM 2,5 Miasto znajduje się w czołówce rankingu gmin województwa dolnośląskiego.

Dane dotyczące stężenia pyłów pochodzą ze stacji monitoringu jakości powietrza. Stacja ta zlokalizowana jest na terenie Nowej Rudy, a pomiary stężeń substancji prowadzone są w punkcie pomiarowym przy ul. Srebrnej. Pamiętając, że dla pyłu zawieszonego PM10 dopuszczalny poziom średnioroczny wynosi 40 ug/m³, dopuszczalny poziom 24-godzinny wynosi 50 ug/m³, a dopuszczalna częstość przekraczania 24-godzinnego poziomu dopuszczalnego to 35 razy w ciągu roku, stwierdzić można, iż na terenie Miasta wszystkie wartości kryterialne są permanentnie przekraczane.

Reasumując stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie Nowej Rudy, uznać należy za znaczący. Powyższe wynika przede wszystkim z funkcjonowania tradycyjnych systemów grzewczych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Kluczowe znaczenie dla funkcjonowania Gminy Miejskiej Nowa Ruda ma jej wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną. Stan niniejszej infrastruktury wpływa zarówno na poziom życia mieszkańców, jak i poziom rozwoju gospodarczego jednostki terytorialnej.

Potencjał społeczny i gospodarczy obszaru buduje się m.in. poprzez przełamywanie barier w zakresie dostępu do edukacji, i to już od okresu przedszkolnego. Dostęp do przedszkoli umożliwia podjęcie zatrudnienia przez oboje rodziców, a tym samym może przyczyniać się do ograniczenia sfery ubóstwa. W 2014 r. w Nowej Rudzie funkcjonowały 4 przedszkola, dysponujące łącznie 280 miejscami. W stosunku do 2010 r. liczba przedszkoli pozostała bez zmian, zwiększyła się natomiast liczba miejsc o 5 (1,8%). Jednocześnie liczba dzieci korzystających z opieki przedszkolnej zmniejszyła się 269 do 268 (0,4%).

Tabela 15. Infrastruktura przedszkolna

Gmina	2010	2014	Rok 2010 = 100
Nowa Ruda			
Liczba przedszkoli	4	4	100,0
Miejsca	275	280	101,8
Liczba dzieci	269	268	99,6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	467	683	146,2

Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	2,10	1,90	90,5
Dolny Śląsk			
Liczba przedszkoli	543	690	127,1
Miejsca	59890	75112	125,4
Liczba dzieci	59010	68927	116,8
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	630	800	130,0
Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	1,31	1,11	84,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

W 2014 r. na terenie Nowej Rudy działały również cztery oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (11 klas/grup), do których uczęszczało 238 dzieci. W Mieście funkcjonował także punkt przedszkolny dysponujący 25 miejscami. Uczęszczało do niego 21 dzieci.

W rezultacie wskaźnik liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat wzrósł w latach 2010-2014 o 46,2% z 467 do 683. W 2014 r. wskaźnik ten był jednak nadal niższy niż średnia dla Dolnego Śląska, która wynosiła 800. Jednocześnie w 2014 r. na jedno miejsce w przedszkolu przypadło w Nowej Rudzie 1,90 dziecka (w regionie 1,11 dziecka).

Fundamentalne znaczenie dla analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej ma dostęp gospodarstw domowych do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej. Na przestrzeni lat 2010–2014 odsetek gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej pozostał w Nowej Rudzie na zbliżonym poziomie (wzrost o 0,7%). W 2014 r. wynosił on 97,5%.

Jednocześnie w latach 2010-2014 zwiększył się odsetek gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej (o 9,7%). W 2014 r. korzystało z niej 78,2% gospodarstw domowych.

W analizowanym okresie zwiększyła się również dostępność do sieci gazowej (o 5,9%).

Warto zaznaczyć, że wskaźniki dostępności do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej kształtowały się w Nowej Rudzie powyżej średniej dla regionu.

Tabela 16. Odsetek gospodarstw domowych korzystających z infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

Gmina	2010	2014	2010 = 100
Nowa Ruda			
wodociągi	96,8	97,5	100,7
kanalizacja	71,3	78,2	109,7
gaz	42,0	44,5	105,9
Dolny Śląsk			
wodociągi	91,5	94,8	103,6
kanalizacja	68,1	75,0	110,1
gaz	62,8	61,4	97,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

O stanie infrastruktury komunalnej świadczy również stopień wyposażenia mieszkań w instalacje. Jak wynika z dostępnych danych odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg, łazienkę i centralne ogrzewanie na przestrzeni lat 2010-2014 nie uległ znaczącej zmianie. Najwięcej mieszkań posiadało dostęp do wodociągu (98,8%) i łazienki (87,7%). Najmniej do centralnego ogrzewania (66,2%). Niższa dostępność do centralnego ogrzewania pociąga za sobą negatywne skutki. Mieszkania te ogrzewane są z reguły za pomocą tradycyjnych źródeł ciepła, co w połączeniu z niską efektywnością energetyczną budynków sprzyja zjawisku niskiej emisji.

Tabela 17. Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje

Gmina		2010	2011	2012	2013	2014
Nowa Ruda	wodociąg	98,8	98,8	98,8	98,8	98,8
	łazienka	87,6	87,7	87,7	87,7	87,7
	centralne ogrzewanie	65,9	65,9	66,0	66,1	66,2
Dolny Śląsk	wodociąg	97,5	97,5	97,6	97,6	97,6
	łazienka	90,2	90,3	90,4	90,6	90,7
	centralne ogrzewanie	77,5	77,8	78,1	78,4	78,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

Kluczowe znaczenie dla sytuacji w Nowej Rudzie ma rozwój infrastruktury drogowej. Niniejszą infrastrukturę tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Główną trasą, łączącą Nową Rudę z Wałbrzychem i Kłodzkiem jest droga wojewódzka 381, relacji Międzylesie – Kłodzko – Wałbrzych. Droga ta obsługuje miejscowości położone na południowy zachód od pasma Gór Bardzkich oraz Sowich i ma istotne znaczenie dla regionu kłodzkiego i wałbrzyskiego.

Kolejną ważną trasą jest droga nr 385, relacji Tłumaczów (byłe przejście graniczne) – Nowa Ruda – Wolibórz – Srebrna Góra – Ząbkowice Śląskie – Ziębice – Grodków. W Woliborzu łączy się z nią droga wojewódzka nr 384, stanowiąca połączenie Nowej Rudy z miejscowościami położonymi po północno-wschodniej stronie Gór Sowich (głównie z Bielawą i Dzierżoniowem), a także z Wrocławiem – droga krajowa nr 8 i drogi wojewódzkie nr 384 i 385.

Ponadto, przez obszar Gminy Miejskiej Nowa Ruda przebiegają następujące drogi powiatowe:

- 3312D – od drogi nr 386 w Ścinawce Średniej, przez Słupiec, Dzikowiec, do skrzyżowania dróg nr 384 i 385 w Woliborzu;
- 3356D – z Nowej Rudy do Sokolca, Rzeczeki oraz Walimia;
- 3319D – z Nowej Rudy do Przygórza;
- 3324D – ze Słupca do Bożkowa;
- 3337D – z Nowej Rudy do Ścinawki Średniej;
- 3321D – od drogi nr 385, po wschodniej granicy zespołu miejskiego, przez Dzikowiec, do Nowej Wsi Kłodzkiej.

Na terenie miasta znajduje się również 61,8 km dróg gminnych, z czego: 52,2 km stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej, 0,5 km o nawierzchni betonowej, a 1,5 km dróg wykonanych jest z kostki. Ogólny stan dróg na terenie Nowej Rudy uznać należy w dużej mierze za niezadowalający.

Analizując dostępność komunikacyjną Nowej Rudy warto podkreślić, że przez Miasto przebiegają dwie drugorzędne, jednotorowe i niezelektryfikowane linie kolejowe. Koleje

Dolnośląskie S.A zapewniają komunikację na trasie Polanica Zdrój – Kłodzko Główne – Wałbrzych. Korzystając z kolei z Nowej Rudy można dotrzeć do: Polanicy Zdroju, Starego Wilistawia, Kłodzka, Bierkowic, Gorzuchowa, Ścinawki Średniej, Zdrojowiska, Ludwikowic Kłodzkich, Świerk Dolnych, Bartnicy, Głuszycy, Jedliny Zdrój, Wałbrzycha.

Niestety istniejące połączenia kolejowe nie zaspokajają potrzeb mieszkańców i turystów w zakresie komunikacji z okolicznymi miejscowościami. Brak jest możliwości dojazdu do najbliższych miejscowości turystycznych takich jak Radków, Karłów, Sokolec, Jugów, Srebrna Góra. Dużym problemem, ograniczającym rozwój Miasta jest również brak połączeń komunikacyjnych z czeskimi gminami przygranicznymi.

Sfera techniczna

W latach 2010–2014 w Nowej Rudzie nastąpił wzrost zasobów mieszkaniowych o ok. 0,8% z 9 221 do 9 295 mieszkań. Wzrost ten następował wolniej niż w całym województwie, w którym to wskaźnik wzrostu osiągnął wartość 4,7%. Wolniejszy niż w regionie przyrost zasobów mieszkaniowych prowadzi do wniosku, iż relatywnie dużą część zasobów mieszkaniowych stanowią budynki wybudowane przed 1989 r. z wykorzystaniem starych technologii, a to rodzi potrzebę ich modernizacji i dostosowania do obowiązujących standardów.

Tabela 18. Zasoby mieszkaniowe

Gmina		2010	2011	2012	2013	2014	Rok
Nowa Ruda	mieszkania ogółem	9221	9232	9246	9277	9295	100,8
	mieszkania na 1000 mieszkańców	384,2	388,5	393,9	399,3	403,6	105,0
	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	57,9	58,0	58,1	58,3	58,4	100,9
Dolny Śląsk	mieszkania ogółem	1072704	1082116	1095568	1110600	1123386	104,7
	mieszkania na 1000	367,7	371,0	375,9	381,6	386,2	105,0

	mieszkańców						
	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	71,5	71,7	71,9	72,0	72,2	101,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL.

W analizowanym okresie w Nowej Rudzie wzrosła również powierzchnia użytkowa mieszkań. W 2014 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 58,4 m² i była niższa niż w województwie (72,2 m²).

Analizując zasoby mieszkaniowe warto podkreślić, że w Nowej Rudzie w 2014 r. na 1000 mieszkańców przypadały ok. 404 mieszkania. Dla porównania na Dolnym Śląsku wskaźnik ten wynosił 386. Można więc stwierdzić, iż dostępność zasobów mieszkaniowych w Gminie Miejskiej Nowa Ruda jest większa niż średnio w regionie.

Niestety nadal istnieje problem złego stanu technicznego części budynków zlokalizowanych w Nowej Rudzie. Przejawia się to m.in. niskim stopniem termomodernizacji, a częściowo brakiem instalacji centralnego ogrzewania (ogrzewanie piecowe).

Rekapitulując podkreślić należy, że konieczna jest intensyfikacja działań zmierzających do gruntownej modernizacji istniejących zasobów mieszkaniowych.

2. Rozdział: Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych na terenie gminy

Wstęp

Działania rewitalizacyjne w Polsce mogą być realizowane na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 z dnia 3 lipca 2015 r. (wytyczne MIR). Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju (pismo DPM.IV.0212.1.2016.ML.1 NK 144212/16) gmina jest uprawniona do uchwalenia programu rewitalizacji na podstawie ustawy o samorządzie gminnym z zastosowaniem wytycznych MIR. Tę ostatnią z wyżej wymienionych podstaw prawnych przygotowania Programu Rewitalizacji (PR) wybrała gmina miejska Nowa Ruda. Znalazło to odzwierciedlenie w uchwale nr 112/XI/15 Rady Miejskiej w Nowej Rudzie z dnia 30 września 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda

Decyzja Rady Miejskiej w Nowej Rudzie skutkuje procedurą przygotowania programu, szczególnie w zakresie metodologii identyfikacji obszaru zdegradowanego, na którym występują zjawiska kryzysowe oraz wyznaczenia obszaru rewitalizacji. W związku z powyższym przyjęto, że:

1. **Sfera.** Jest to zbiór obszarów problemowych dotyczących zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalnych oraz technicznych.
2. **Obszary problemowe.** Występujące w ramach sfer zjawiska problemowe:
  - a. Sfera społeczna: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym
  - b. Sfera gospodarcza: niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw
  - c. Sfera środowiskowa: przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska
  - d. Sfera przestrzenno – funkcjonalna: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej, jakości, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru,

niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficyt lub niska, jakość terenów publicznych

- e. Sfera techniczna: degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska
3. **Stanem kryzysowy.** Sytuacja, w której występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej współwystępująca wraz z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.
  4. **Obszar zdegradowany.** Teren w gminie, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
  5. **Obszar rewitalizacji.** Teren w gminie obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się:
    - a. Szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (dot. Obszarów problemowych),
    - b. Istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy w zakresie rewitalizacji.
    - c. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż **20%** powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż **30%** mieszkańców całej gminy.

Metodologia identyfikacji stanu kryzysowego oraz wyznaczania obszaru rewitalizacji.

Identyfikacja stanu kryzysowego w gminie polegała na analizie poszczególnych obszarów problemowych z wykorzystaniem charakterystycznych dla nich mierników rozwoju. Ustalenie mierników odbyło się na podstawie propozycji przedstawionej przez firmę doradczą przygotowującą LPR.

W celu uzgodnienia metodologii pracy związanej z gromadzeniem danych w dniu 12-10-2015r. zorganizowano spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele instytucji

zaangażowanych w gromadzenie danych niezbędnych do przeprowadzenia analizy sytuacji w gminie. W trakcie spotkania omówiono zaproponowane do analizy mierniki rozwoju i poddano je dyskusji. W wyniku zgłoszonych uwag ustalono ostateczną listę 104 mierników w ramach 17 obszarów problemowych. Poniżej w tabeli przedstawiono przykłady mierników ² w każdym z obszarów problemowych.

Tabela 19. Lista przykładowych mierników wykorzystywanych w celu identyfikacji występowania stanu kryzysowego w gminie.

Lp.	Obszar problemowy	Miernik rozwoju	Źródło informacji
1	Bezrobocie	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy (PUP)
2	Ubóstwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Przestępczość	Liczba wykroczeń społecznie uciążliwych	Policja
4	Niski poziom edukacji	Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów niepromowanych do kolejnej klasy	Szkoły
5	Niski poziom kapitału społecznego	Liczba NGO's realizujących zadania zlecone przez gminę	Urząd Miasta/Gminy
6	Niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba osób uczestniczących w bezpłatnych oraz płatnych zajęciach organizowanych przez samorządowe instytucje kultury	Urząd Miasta/Gminy Instytucje Kultury
7	Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych płacących	• Urząd Statystyczny • Urząd Skarbowy

² Pełna lista mierników jest załącznikiem do dokumentu.

		podatek dochodowy (PIT + CIT)	
8	Słaba kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw	Liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Statystyczny • Urząd Miasta/Gminy
9	Przekroczenie standardów jakości środowiska	Występowanie obszarów wymagających rekultywacji	Urząd Miasta/Gminy
10	Obecność odpadów stanowiących zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, stanu środowiska.	Liczba obiektów budowlanych pokrytych/izolowanych azbestem	Urząd Miasta/Gminy
11	Niewystarczające wyposażenie w Infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny	Dostęp do placów zabaw	<ul style="list-style-type: none"> • Zakłady Usług Komunalnych • Urząd Miasta/Gminy (PGN)
12	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	Urząd Miasta/Gminy
13	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Liczba połączeń z przystanków komunikacji zbiorowej w promieniu 1000 m od ulicy w mieście lub występowanie przystanku komunikacji zbiorowej w miejscowości (wieś)	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta/Gminy • Starostwo Powiatowe Operatorzy Samochodowego Transportu Zbiorowego
14	Niedobór lub niska jakość terenów publicznych	Liczba publicznych miejsc parkingowych	• Urząd Miasta/Gminy
15	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym	Liczba wydanych nakazów rozbiórki obiektów	• Powiatowy Nadzór Budowlany

	o przeznaczeniu mieszkaniowym	budowlanych z powodu złego stanu technicznego	
16	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Liczba osób, którym obniżono wysokość podatku od nieruchomości z uwagi na zły stan techniczny obiektu budowlanego	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta/Gminy Jednostki
17	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	Dostęp do sieci ciepłowniczych	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta/Gminy • (PGN) • Zakład Ciepłowniczy

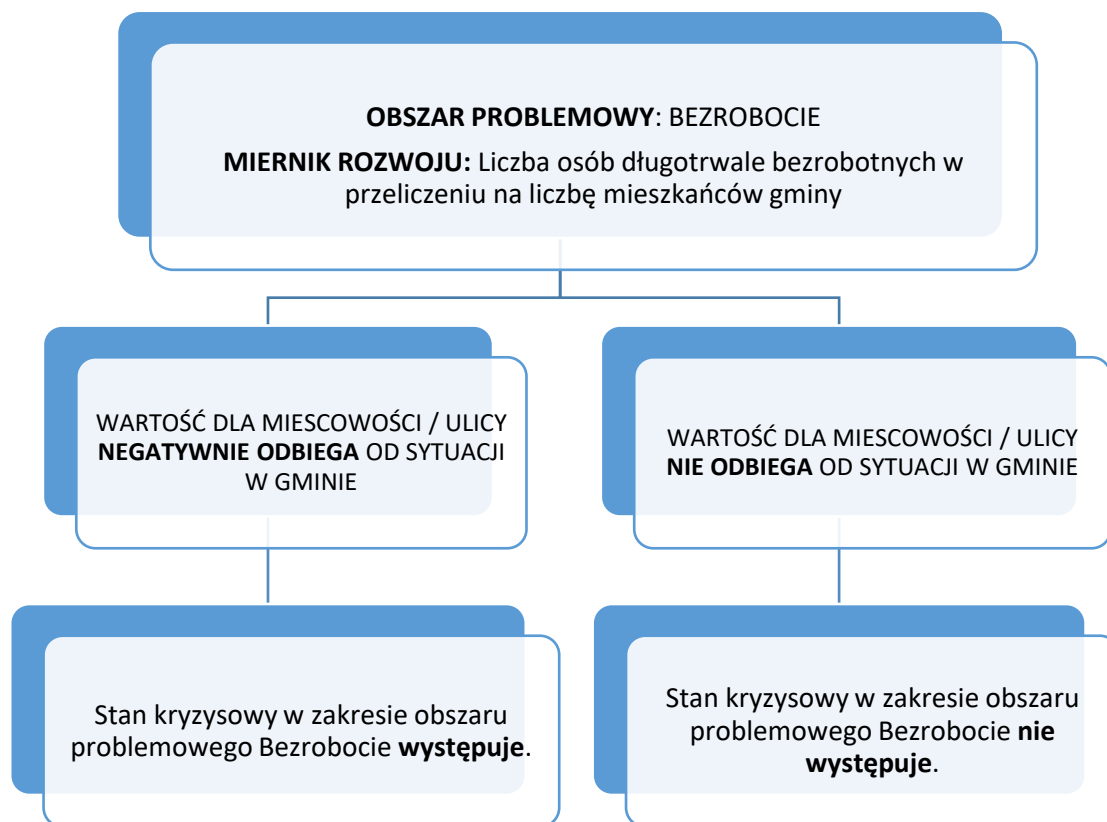
Źródło: opracowanie własne

Kolejnym etapem gromadzenia danych było wystąpienie do podmiotów dysponujących informacjami z wnioskiem o ich udostępnienie w szczególności do poziomu ulicy (dane za okres 2012 – 2014).

Po uzyskaniu wartości mierników przystąpiono do ich analizy i identyfikacji obszarów kryzysowych. Przyjęto założenie, że do dalszych prac kwalifikują się co do zasady te ulice, w których stwierdzono, że wartości mierników rozwoju odbiegają w sposób negatywny od wartości charakterystycznych dla całego obszaru gminy³. Najczęściej wykorzystywaną wartością charakterystyczną dla gminy była wartość miernika w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy porównywana z wartością w przeliczeniu na jednego mieszkańca ulicy.

³ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Rozdział 3, pkt 2. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipiec 2015 r.

Diagram 1. Metodologia identyfikacji ulic, na których występują zjawiska kryzysowe na przykładzie obszaru problemowego bezrobocie.

Źródło: opracowanie własne

Stanowiło to podstawę do dalszej identyfikacji obszarów zdegradowanych. W tym celu wykorzystano narzędzie w postaci matrycy obszaru zdegradowanego identyfikującej występowanie stanu kryzysowego, przygotowanej dla każdej Sfery. Matryca prezentuje informacje o występowaniu sytuacji kryzysowej z dokładnością do ulicy. Przyjęto założenie, że jeżeli co najmniej jeden miernik rozwoju na ulicy odbiega negatywnie od wartości charakterystycznej dla całej gminy to na tym terenie występuje negatywne zjawisko w zakresie danego obszaru problemowego. Poniżej przedstawiono wycinek przykładowej matrycy dla Sfery społecznej.

Tabela 20. Przykładowa matryca obszarów problemowych

SFERA SPOŁECZNA								
OBSZAR PROBLEMOWY			BEZROBOCIE ⁴		Stan Kryzysowy (1 - TAK, 0 - NIE)	UBÓSTWO		Stan Kryzysowy (1 - TAK, 0 - NIE)
MIERNIKI			Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem podstawowym		Korzystający z pomocy społecznej	Świadczenia pomocy społecznej	
L.p.	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA						
1.	Miejscowość	Ulica	1	0	1	0	0	0
2.	Miejscowość	Ulica	0	0	0	0	0	0
3.	Miejscowość	Ulica	0	1	1	1	1	1
4.	Miejscowość	Ulica	0	0	0	0	0	0
5.	Miejscowość	Ulica	0	1	1	1	0	1
6.	Miejscowość	Ulica	0	0	0	0	0	0
7.	Miejscowość	Ulica	1	0	1	0	0	0
8.	Miejscowość	Ulica	1	1	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Uznając kryteria z wytycznych MIR, jako podstawowe założenie do dalszych prac przeprowadzono analizę wszystkich matryc dla wszystkich sfer i wyszczególniono te ulice w gminie, dla których spełnione zostały łącznie następujące warunki:

1. Występuje sytuacja kryzysowa, w co najmniej 3 obszarach problemowych sfery społecznej na 5 analizowanych (wg wytycznych MIR - koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej)
2. Występuje sytuacja kryzysowa w co najmniej jednej z pozostałych sfer (wg wytycznych MIR - negatywne zjawiska w co najmniej jednej z innych sfer).

Zestawienie matryc wszystkich sfer, obszarów problemowych i mierników rozwoju pozwoliło na identyfikację obszaru zdegradowanego, który został przedstawiony również w formie graficznej na mapie (załącznik nr 4) i był podstawą do określenia obszaru rewitalizacji.

Dla identyfikacji obszaru rewitalizacji przyjęto następujące założenia zgodne z wytycznymi MIR:

1. Musi występować szczególna koncentracją negatywnych zjawisk dot. obszarów problemowych - w związku z tym do dalszej analizy brano pod uwagę ulice, na

⁴ Cyfra 1 w tabeli oznacza, że wartość miernika rozwoju w danym obszarze problemowym odbiega negatywnie od sytuacji w gminie.

których sytuacja kryzysowa występowała w co najmniej 3 obszarach problemowych sfery społecznej oraz w co najmniej 1 z pozostałych sfer.

2. Obszar kryzysowy musi charakteryzować się istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy w zakresie rewitalizacji – w związku z tym przeprowadzono konsultacje wewnętrzne w Urzędzie Miejskim, a następnie konsultacje z Zespołem ds. Rewitalizacji.

Wyznaczone w ten sposób ulice stworzyły ramę dla ustalenia obszaru rewitalizacji, dla którego następnie przeliczono wszystkie wskaźniki w celu ich ponownej weryfikacji oraz sprawdzono spełnienie kryteriów:

1. Powierzchnia obszaru rewitalizacji nie większa niż **20%** powierzchni całej gminy
2. Obszar rewitalizacji zamieszkiwany przez nie więcej niż **30%** mieszkańców całej gminy.

Obszar rewitalizacji przedstawiono w formie graficznej na mapie oraz wskazano listę ulic wchodzących w skład obszaru.

Wyniki diagnozy stanu kryzysowego w gminie.

Analiza obejmowała teren całego miasta ze szczegółowością do poziomu ulicy. Badaniem zostało objętych łącznie 150 ulic znajdujących się na terenie Nowej Rudy. Poniżej przedstawiono podsumowanie wyników analizy w poszczególnych sferach.

Sfera społeczna.

W ramach pięciu obszarów problemowych badanych na podstawie trzynastu mierników zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w ramach:

5 obszarów problemowych – na 12 ulicach

4 obszarów problemowych – na 15 ulicach

3 obszarów problemowych – na 38 ulicach

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowała się ulice: Piastów, Rynek, Stara Droga i Zaułek. Wyszczególnione ulice cechuje łączne występowanie 10 i więcej mierników rozwoju, których wartości odbiegają w sposób negatywny od wartości charakterystycznych dla całego obszaru gminy. Negatywne zjawiska społeczne występują we wszystkich 5 analizowanych obszarach problemowych.

Sfera gospodarcza

W sferze gospodarczej, dwa obszary problemowe badane były na podstawie sześciu mierników. Problemy związane z niskim stopniem przedsiębiorczości oraz słabą kondycją lokalnych przedsiębiorstw zostały zdiagnozowane na 55 ulicach. Negatywne odchylenia mierników w odniesieniu do wartości dla całej gminy, w obu analizowanych obszarach problemowych, odnotowano na:

7 ulicach – negatywne odchylenia 4 mierników

28 ulicach – negatywne odchylenia 3 mierników.

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulice: Kwiatkowskiego, Świdnicka oraz Zaułek (4 mierniki negatywnie odbiegające od sytuacji w gminie w sferze gospodarczej współwystępujące z negatywnymi zjawiskami w 4 lub 5 obszarach problemowych sfery społecznej).

Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej, dwa obszary problemowe badane były na podstawie czterech mierników. Problemy związane z przekroczeniem standardów jakości środowiska oraz obecnością odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi lub stanu środowiska zostały zdiagnozowane na 44 ulicach. Negatywne odchylenia mierników w odniesieniu do wartości dla całej gminy, w obu analizowanych obszarach problemowych, odnotowano na:

9 ulicach – negatywne odchylenia 3 mierników

35 ulicach – negatywne odchylenia 2 mierników.

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulica Obozowa oraz Radkowska (negatywne odchylenia 3 mierników w obu obszarach problemowych sfery środowiskowej współwystępujące z negatywnymi zjawiskami w 5 obszarach problemowych sfery społecznej).

Sfera przestrzenno – funkcjonalna

W sferze przestrzenno – funkcjonalnej, dwa obszary problemowe badane były na podstawie sześciu mierników. Problemy w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, zostały zdiagnozowane na 106 ulicach. Negatywne odchylenia mierników w odniesieniu do wartości dla całej gminy, w obu analizowanych obszarach problemowych, odnotowano na:

8 ulicach – negatywne odchylenia 5 mierników
18 ulicach – negatywne odchylenia 4 mierników
40 ulicach – negatywne odchylenia 3 mierników
40 ulicach – negatywne odchylenia 2 mierników.

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowała się ulica Obozowa (negatywne odchylenia 5 mierników w obu obszarach problemowych sfery przestrzenno-funkcjonalnej współwystępujące z negatywnymi zjawiskami w 5 obszarach problemowych sfery społecznej). Natężenie negatywnych zjawisk w obu obszarach problemowych sfery przestrzenno-funkcjonalnej (negatywne odchylenia 4 mierników) współwystępujące z negatywnymi zjawiskami społecznymi (negatywne zjawiska w 5 obszarach) zdiagnozowano również na ulicach: Fredry, Jeziorna, Kościelna, Stara Droga.

Sfera techniczna

W sferze technicznej dwa obszary problemowe badane były na podstawie czterech mierników. Problemy w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym

o przeznaczeniu mieszkaniowym lub braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska zostały zdiagnozowane na 111 ulicach. Na 10 ulicach odnotowano negatywne odchylenia 4 mierników, w przypadku kolejnych 26 ulic niekorzystne wartości wskazywały 3 mierniki. 2 mierniki odbiegają w sposób negatywny od wartości charakterystycznych dla całego obszaru gminy na 75 ulicach.

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulice: Czarna, Fabryczna, Obozowa, Sokola, Srebrna, Stara Droga i Świdnicka (negatywne odchylenia 4 mierników

w sferze technicznej współwystępujące z negatywnymi zjawiskami w 4 lub 5 obszarach problemowych sfery społecznej).

Zamieszczona poniżej matryca wskazuje ulice, na których odnotowano negatywne odchylenia mierników dla każdej sfery. Mapa zamieszczona pod matrycą, za pomocą intensywności kolorów, obrazuje stopień natężenia negatywnych zjawisk. Matryce oraz

mapy obrazujące wyniki analiz we wszystkich sferach i poszczególnych obszarach problemowych znajdują się załącznikach nr 5 – 9 do niniejszego opracowania.

Tabela 21. Matryca Obszarów zdegradowanych identyfikująca występowanie stanu kryzysowego

L.p.	Miejscowość	Ulica	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	RAZEM 5 sfer
			2014	2014	2014	2014	2014	2014
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	3	3	2	1	2	11
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	0	0	0	2	2	4
3.	Nowa Ruda	Andersa	3	2	2	2	2	11
4.	Nowa Ruda	Anny	0	3	0	2	1	6
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	5	1	1	1	3	11
6.	Nowa Ruda	Asnyka	0	1	1	2	2	6
7.	Nowa Ruda	Bema	2	2	0	2	1	7
8.	Nowa Ruda	Błotna	2	0	0	2	2	6
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	0	0	1	1	2
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	3	4	1	1	2	11
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	0	1	2	2	2	7
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	1	4	0	2	1	8
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	1	1	0	2	2	6
14.	Nowa Ruda	Chopina	1	1	1	2	1	6
15.	Nowa Ruda	Cicha	4	2	2	2	3	13
16.	Nowa Ruda	Ciemna	2	1	1	2	2	8
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	5	1	2	1	3	12
18.	Nowa Ruda	Czarna	4	2	1	2	4	13
19.	Nowa Ruda	Debry	2	1	2	2	2	9
20.	Nowa Ruda	Demokratów	3	3	1	2	2	11
21.	Nowa Ruda	Dworska	2	2	2	2	3	11
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	4	3	2	2	4	15
23.	Nowa Ruda	Fredry	5	3	1	2	3	14
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	2	1	1	2	2	8
25.	Nowa Ruda	Górna	2	2	1	2	2	9
26.	Nowa Ruda	Górnicza	3	2	1	2	3	11
27.	Nowa Ruda	Górska	4	1	1	2	2	10
28.	Nowa Ruda	Graniczna	3	2	1	2	2	10
29.	Nowa Ruda	Harcerska	1	2	0	2	1	6
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	2	1	0	2	2	7
31.	Nowa Ruda	Jasna	3	2	1	2	3	11
32.	Nowa Ruda	Jawornik	3	2	2	2	2	11
33.	Nowa Ruda	Jedności	1	2	0	2	2	7
34.	Nowa Ruda	Jeziorna	5	2	1	2	3	13
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	2	3	1	2	2	10
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	3	2	2	2	1	10
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	4	2	1	1	3	11
38.	Nowa Ruda	Kołowa	2	2	1	2	2	9
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	4	2	1	1	3	11

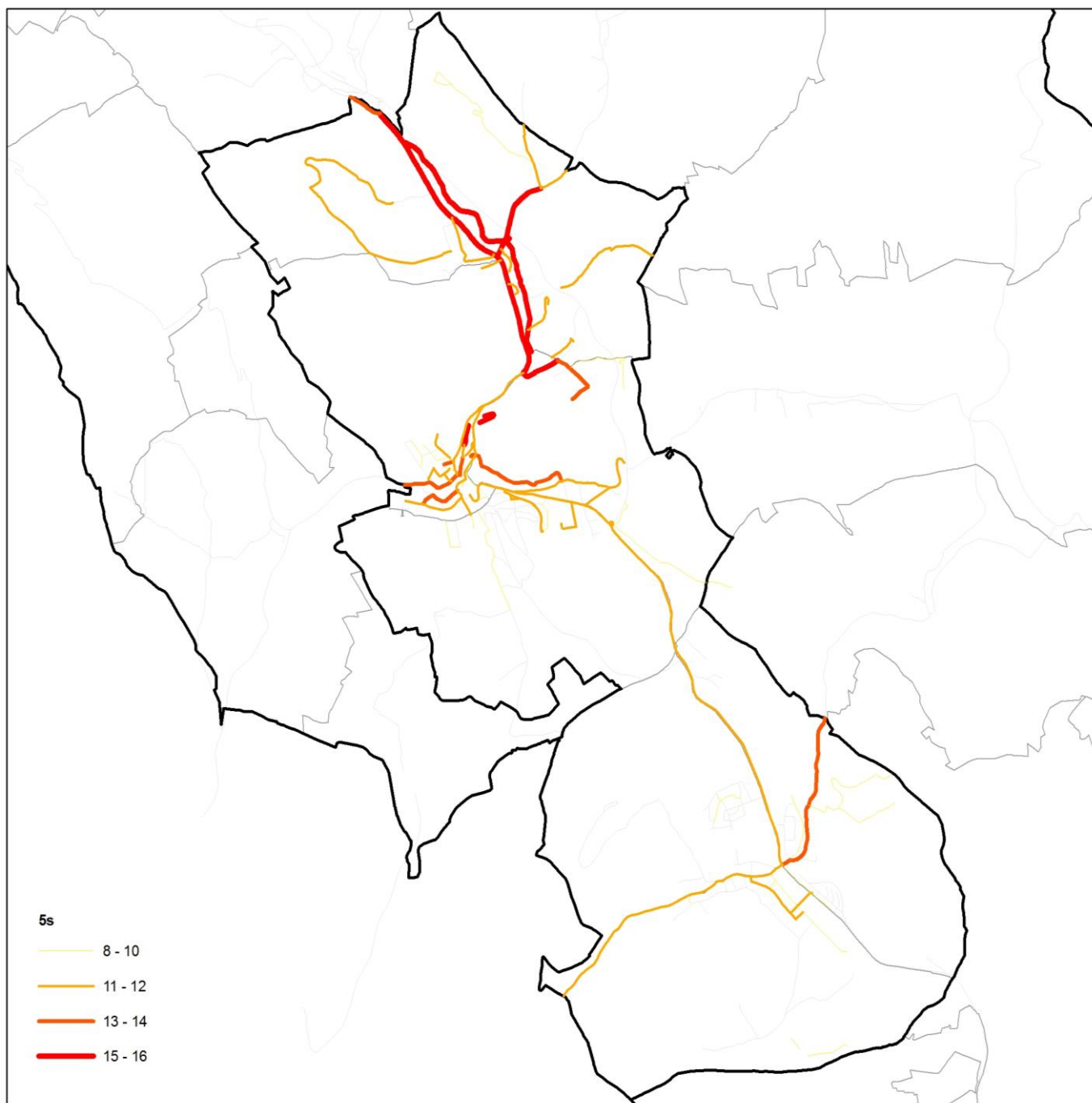
40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	1	1	0	1	2	5
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	1	1	1	2	2	7
42.	Nowa Ruda	Kopernika	3	1	1	1	3	9
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	0	0	1	1	2
44.	Nowa Ruda	Kościelna	5	1	2	2	3	13
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	3	1	1	1	2	8
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	1	3	1	1	3	9
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	2	2	1	1	3	9
48.	Nowa Ruda	Krótka	0	0	0	0	1	1
49.	Nowa Ruda	Krzywa	1	1	0	2	2	6
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	4	4	2	2	2	14
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	1	1	1	2	1	6
52.	Nowa Ruda	Leśna	2	2	2	2	2	10
53.	Nowa Ruda	Lipowa	2	1	0	2	2	7
54.	Nowa Ruda	Loretańska	0	0	0	2	2	4
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	3	2	2	2	4	13
56.	Nowa Ruda	Łączna	1	3	2	2	2	10
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	4	2	1	2	2	11
58.	Nowa Ruda	Łukowa	2	0	1	1	3	7
59.	Nowa Ruda	Łużycka	1	3	2	2	1	9
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	3	2	2	2	2	11
62.	Nowa Ruda	Martwa	0	1	0	1	1	3
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	1	2	0	2	2	7
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	3	1	1	2	3	10
65.	Nowa Ruda	Młyńska	2	1	2	2	2	9
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	0	1	1	2	2	6
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	2	2	0	2	1	7
68.	Nowa Ruda	Mostowa	2	1	2	2	2	9
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	2	1	0	2	2	7
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	3	3	1	1	4	12
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	2	3	0	2	1	8
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	5	3	1	2	1	12
73.	Nowa Ruda	Nowa	1	2	2	2	1	8
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	3	2	1	2	1	9
75.	Nowa Ruda	Obozowa	5	2	2	2	4	15
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	1	3	0	2	2	8
77.	Nowa Ruda	Orkana	3	1	2	2	2	10
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	2	3	0	1	2	8
79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	3	2	0	2	2	9
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	2	4	0	1	0	7
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	2	2	0	0	0	4
82.	Nowa Ruda	Parkowa	2	1	2	2	1	8
83.	Nowa Ruda	Piastów	5	3	2	1	3	14
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	4	1	2	1	3	11

85.	Nowa Ruda	Pionierów	2	2	1	2	2	9
86.	Nowa Ruda	Piwna	2	2	2	2	4	12
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	2	2	1	1	2	8
88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	3	2	1	2	3	11
89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	0	0	0	1	2	3
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	2	2	1	1	1	7
91.	Nowa Ruda	Podgórska	1	2	0	2	2	7
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	4	1	2	1	2	10
93.	Nowa Ruda	Polna	1	2	2	2	2	9
94.	Nowa Ruda	Połoniny	1	3	0	2	2	8
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	3	2	1	2	1	9
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	3	4	1	1	3	12
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	0	0	0	1	1
99.	Nowa Ruda	Radkowska	5	1	2	2	2	12
100.	Nowa Ruda	Reymonta	3	2	1	2	2	10
101.	Nowa Ruda	Rolna	2	2	1	2	2	9
102.	Nowa Ruda	Rycerska	0	2	1	2	1	6
103.	Nowa Ruda	Rynek	5	2	1	1	2	11
104.	Nowa Ruda	Rzeczna	3	3	1	2	3	12
105.	Nowa Ruda	Sądowa	3	1	1	2	3	10
106.	Nowa Ruda	Sienkiewicza	1	1	0	2	1	5
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	2	3	1	2	2	10
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	3	2	0	2	1	8
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	4	2	2	2	2	12
110.	Nowa Ruda	Sokoła	4	3	2	2	4	15
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	3	3	1	2	1	10
112.	Nowa Ruda	Sportowa	0	0	2	2	1	5
113.	Nowa Ruda	Srebrna	4	1	1	2	4	12
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	5	2	2	2	4	15
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	3	1	1	2	2	9
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	1	2	1	2	2	8
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	0	0	1	1	2
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	3	3	0	1	2	9
119.	Nowa Ruda	Sudecka	3	1	1	2	1	8
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	1	0	0	0	1	2
121.	Nowa Ruda	Szkolna	1	0	1	2	2	6
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	3	3	1	2	2	11
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	0	0	0	1	1
124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	0	0	0	1	1
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	4	4	2	2	4	16
126.	Nowa Ruda	Teatralna	4	3	1	1	2	11
127.	Nowa Ruda	Topolowa	3	2	1	1	2	9
128.	Nowa Ruda	Towarowa	0	1	1	1	2	5
129.	Nowa Ruda	Traugutta	0	1	1	2	2	6

130.	Nowa Ruda	Tuczyn	2	1	2	2	2	9
131.	Nowa Ruda	Ugory	3	1	1	2	2	9
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	1	3	1	2	2	9
133.	Nowa Ruda	Wąska	3	1	2	1	3	10
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	2	2	2	2	2	10
135.	Nowa Ruda	Widokowa	2	1	1	2	2	8
136.	Nowa Ruda	Wiejska	3	0	2	2	3	10
137.	Nowa Ruda	Witosa	2	2	1	2	1	8
138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	0	1	0	0	0	1
139.	Nowa Ruda	Wrześni	2	3	2	1	2	10
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	1	1	1	2	2	7
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	1	3	0	2	1	7
142.	Nowa Ruda	Zacisze	3	2	2	2	3	12
143.	Nowa Ruda	Zagórze	2	3	2	2	1	10
144.	Nowa Ruda	Zatorze	3	2	2	2	2	11
145.	Nowa Ruda	Zaulek	5	4	2	1	3	15
146.	Nowa Ruda	Zdrowisko	3	3	1	2	2	11
147.	Nowa Ruda	Zielna	1	2	1	2	2	8
148.	Nowa Ruda	Zielonka	3	1	2	2	2	10
149.	Nowa Ruda	Złota	2	1	1	2	2	8
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	2	3	1	1	2	9

Źródło: opracowanie własne

Mapa 2. Stan kryzysowy - wszystkie sfery - natężenie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Miejskiej Nowa Ruda.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

3. Rozdział: Obszar rewitalizacji

Wytyczne MIR definiują obszar rewitalizacji jako teren charakteryzujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk dot. obszarów problemowych oraz istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy. obszar rewitalizacji może składać się z podobszarów, w tym podobszarów nieposiadające ze sobą wspólnych granic, przy czym nie może być to teren większy niż 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W dalszej części rozdziału zweryfikowano warunki wynikające z wytycznych MIR dla obszaru rewitalizacji.

Szczególna koncentracja negatywnych zjawisk

Zgodnie z Wytycznymi MIR i przyjętą metodologią – **stan kryzysowy** obejmuje ulice, na których zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych (negatywne odchylenia mierników w min. 3 obszarach problemowych sfery społecznej) współwystępujących

z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Przyjęto, że w pozostałych sferach negatywne zjawiska występują przy negatywnym odchyleniu mierników w:

- dwóch obszarach problemowych sfery gospodarczej (min. 2 mierniki)
- dwóch obszarach problemowych sfery środowiskowej (min. 2 mierniki)
- dwóch obszarach problemowych sfery przestrzenno-funkcjonalnej (min. 2 mierniki)
- dwóch obszarach problemowych sfery technicznej (min. 2 mierniki).

W Nowej Rudzie stan kryzysowy, spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z pozostałych sfer, został zidentyfikowany na 65 ulicach zlokalizowanych w różnych częściach miasta. Szczególna koncentracja przestrzenna ulic w stanie kryzysowym została zdiagnozowana w dzielnicy Centrum oraz Drogosław. Zidentyfikowane **obszary zdegradowane** obejmują znaczną część powierzchni gminy, a liczba osób zamieszkujących tereny w stanie kryzysowym wynosi ok. 55% wszystkich mieszkańców gminy i znacząco przekracza dopuszczalny limit 30%. Procesem rewitalizacji nie można zatem objąć wszystkich ulic, na których zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego. W związku z powyższym

przeprowadzono dalszą delimitację polegającą na zawężeniu obszaru do ulic charakteryzujących się:

- występowaniem co najmniej czterech negatywnych zjawisk w sferze społecznej
- współwystępowaniem negatywnych zjawisk w pozostałych sferach
- największym natężeniem zjawisk kryzysowych – minimum 11 pkt. w matrycy.

W ten sposób zostało zidentyfikowanych 25 ulic, które cechują się **szczególną koncentracją negatywnych zjawisk** i dużą skalą potrzeb rewitalizacyjnych.

Tabela 22. Obszary szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk

Ulica	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Razem
Armii Krajowej	5	1	1	1	3	11
Cicha	4	2	2	2	3	13
Cmentarna	5	1	2	1	3	12
Czarna	4	2	1	2	4	13
Fabryczna	4	3	2	2	4	15
Fredry	5	3	1	2	3	14
Jeziorna	5	2	1	2	3	13
Kolejowa	4	2	1	1	3	11
Kombatantów	4	2	1	1	3	11
Kościelna	5	1	2	2	3	13
Kwiatkowskiego	4	4	2	2	2	14
Łąkowa	4	2	1	2	2	11
Niepodległości	5	3	1	2	1	12
Obozowa	5	2	2	2	4	15
Piastów	5	3	2	1	3	14
Piłsudskiego	4	1	2	1	3	11
Radkowska	5	1	2	2	2	12
Rynek	5	2	1	1	2	11
Słupiecka	4	2	2	2	2	12
Sokoła	4	3	2	2	4	15
Srebrna	4	1	1	2	4	12
Stara Droga	5	2	2	2	4	15
Świdnicka	4	4	2	2	4	16
Teatralna	4	3	1	1	2	11
Zaułek	5	4	2	1	3	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

Obszary o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk znajdują się w każdej z trzech dzielnic Nowej Rudy i zamieszkiwane są przez 7 537 osób (33% mieszkańców gminy). Największą skalą potrzeb rewitalizacyjnych (14-16) charakteryzują się ulice położone w centralnej i północnej części miasta (Drogosław).

Istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego

W trakcie warsztatów, które odbyły się 07.03.2016 r. w Nowej Rudzie, Zespołowi ds. Rewitalizacji zostały zaprezentowane wyniki analizy wskazującej obszary w stanie kryzysowym. Przedstawiona została również propozycja wyznaczenia dwóch podobszarów rewitalizacji, obejmujących ulice o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk i największej skali potrzeb rewitalizacyjnych.

W dzielnicy Drogosław ulice: Obozowa, Sokola, Stara Droga i Świdnicka charakteryzują się największą liczbą negatywnych odchyłeń w analizowanych obszarach problemowych (łącznie liczba punktów 15-16, w tym 4 i więcej w sferze społecznej) co dowodzi szczególnej koncentracji problemów w sferze społecznej współwystępujących z wieloma problemami w pozostałych sferach. Obszary zdegradowane w centrum Nowej Rudy (Cmentarna, Fredry, Jeziorna, Kościelna, Piastów, Zaułek) wykazują przede wszystkim szczególną koncentrację negatywnych zjawisk społecznych (5) oraz duże natężenie zjawisk kryzysowych w pozostałych sferach (12-15). Wyprowadzenie tych obszarów ze stanu kryzysowego oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego wzrostu ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego całego miasta.

Członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji nie wnieśli uwag do przedstawionych wyników oraz proponowanego obszaru rewitalizacji.

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji

Z uwagi na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy oraz wykorzystanie lokalnych czynników rozwoju, procesem rewitalizacji na terenie miasta Nowa Ruda zostaną objęte 2 podobszary (w dzielnicy Centrum oraz Drogosław) nieposiadających ze sobą wspólnych granic. Szkielet dla wyznaczenia obszaru

rewitalizacji stanowiły ulice charakteryzujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, zwłaszcza w sferze społecznej (4-5) oraz największą skalą potrzeb rewitalizacyjnych (12-16).

Obszar wskazany do rewitalizacji swoim zasięgiem obejmuje łącznie 21 ulic, w tym 13 ulic w dzielnicy Centrum i 8 ulic w dzielnicy Drogosław. Wskazane obszary cechują się największym natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w pozostały sferach. Procesem rewitalizacji zostaną objęte ulice: Armii Krajowej, Cmentarna, Dworska, Fredry, Górnicza, Jeziorna, Kolejowa, Kościelna, Krótka, Łączna, Martwa, Nadrzeczna, Obozowa, Piastów, Rieczna, Sokola, Stara Droga, Świdnicka, Teatralna, Wąska, Zaułek

Zasięg przestrzenny obszarów wyznaczonych do rewitalizacji przedstawiają poniższe mapy.

Wszystkie obszary obejmują łącznie 68 ha, co stanowi **1,84% powierzchni całej gminy**, w tym podobszar:

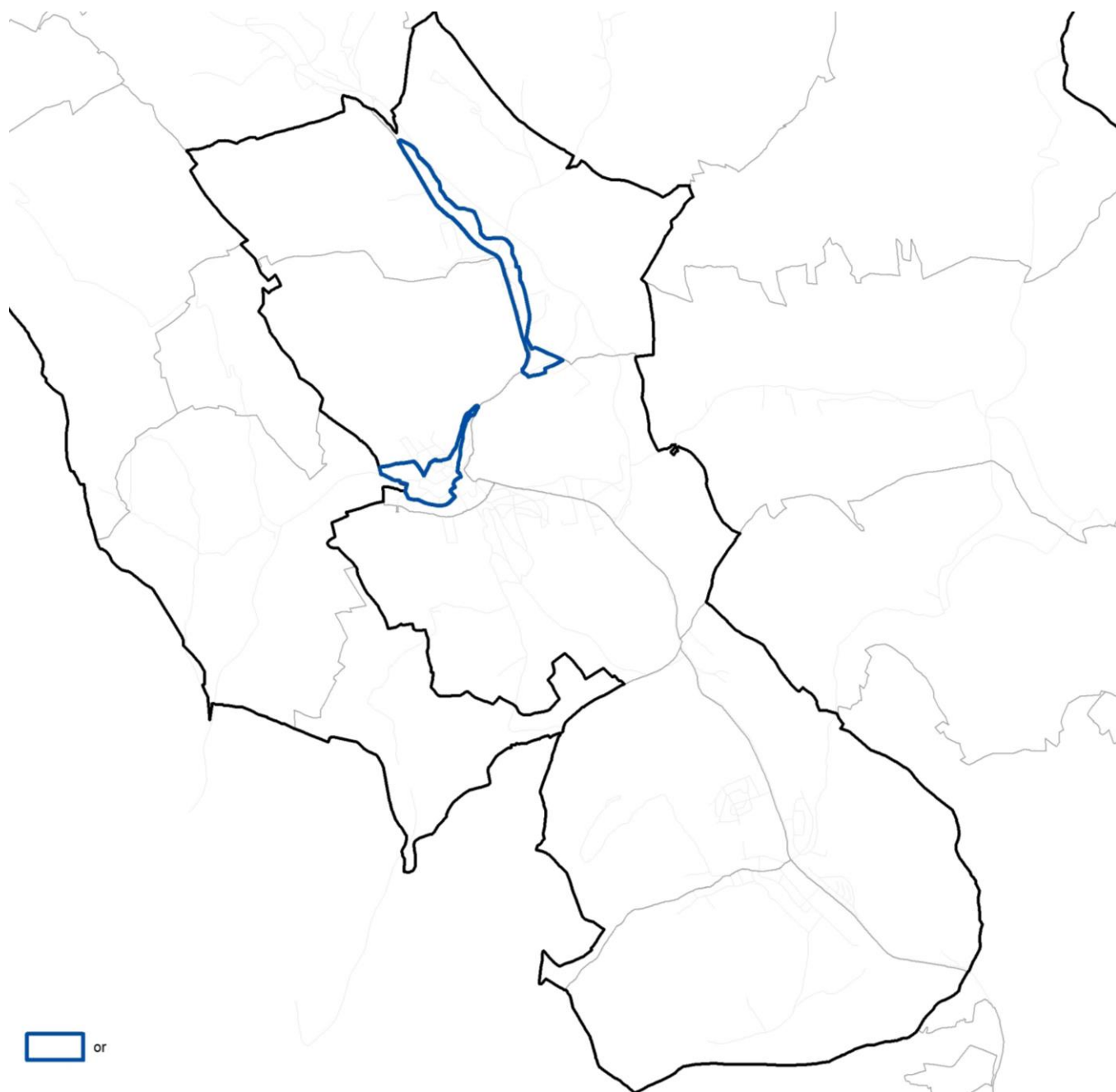
- Centrum 27 ha (0,73% powierzchni gminy)
- Drogosław 41 ha (1,11% powierzchni gminy).

Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji zamieszkuje łącznie **4.818 osób, co stanowi 20,9% wszystkich mieszkańców gminy**. W dzielnicy Drogosław na obszarze objętym rewitalizacją zamieszkuje łącznie 2.164 osób (9,4% mieszkańców gminy), natomiast podobszar w dzielnicy Centrum obejmuje 2.654 mieszkańców (11,5% mieszkańców gminy).

Proces rewitalizacji w tych obszarach zapewni optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań oraz wzmocnienie lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych).

Proponowany obszar rewitalizacji zaakceptowany został przez Zespół ds. Rewitalizacji podczas warsztatów zorganizowanych 07.03.2016 r.

Mapa 3. Obszary rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Nowa Ruda

Źródło: opracowanie własne na podstawie open street map

Mapa 4. Podobszar rewitalizacji Centrum

Źródło: opracowanie własne na podstawie open street map

Mapa 5. Podobszar rewitalizacji Drogostaw

Źródło: opracowanie własne na podstawie open street map

Obszar rewitalizacji cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w odniesieniu do wartości dla całej gminy, co potwierdzają mierniki rozwoju analizowane łącznie dla obszaru rewitalizacji jak i osobno dla każdego z wyznaczonych podobszarów.

Tabela 23. Porównanie wartości mierników dla gminy i obszaru rewitalizacji.

Sfera	Nazwa miernika	Wartość dla gminy	Wartość dla obszaru rewitalizacji
SPOŁECZNA	Odsetek osób długotrwale bezrobotnych	4,70%	5,96%
	Odsetek osób długotrwale bezrobotnych bez kwalifikacji w ogóle długotrwale bezrobotnych	24,15%	32,40%
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	8,70%	17,33%
	Odsetek uczniów z wynikami z egzaminu gimnazjalnego niższymi o 75% od średniej w gminie z części matematycznej	3%	5%
GOSPODARCZA	Odsetek podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej	4,0%	4,5%
	Wskaźnik przedsiębiorczości Liczba nowo założonych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na mieszkańca	0,7%	0,5%
	Odsetek przedsiębiorstw z tytułami wykonawczymi w zakresie zaległości podatkowych w okresie ostatnich 3 lat	1,54%	2,14%
ŚRODOWISKOWA	Odsetek mieszkań komunalnych ogrzewanych z innych źródeł niż sieć ciepłownicza lub sieć gazowa	99%	100%

PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNA	Odsetek mieszkań socjalnych	6,6%	25,4%
	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	52%	45%
TECHNICZNA	Odsetek budynków nie podłączonych do sieci ciepłowniczej	98%	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

4. Rozdział: Diagnoza obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja, zgodnie z definicją przyjętą w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 03 lipca 2015, jest wielowymiarowym i kompleksowym procesem zorientowanym na przezwycięzenie zjawisk kryzysowych utrzymujących się na obszarach zdegradowanych. Tereny wymagające interwencji oraz wsparcia, a zatem podlegające rewitalizacji, charakteryzują się bowiem występowaniem w różnych formach i z relatywnie dużym nasileniem problemów w sferze społecznej, gospodarczej czy infrastrukturalnej. Z tego względu konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań (skoncentrowanych także terytorialnie) na rzecz lokalnych społeczności. Podstawą interwencji publicznej w przedmiotowym zakresie jest Lokalny Program Rewitalizacji. Budowa jednak efektywnej strategii rewitalizacji wymaga trafnego zdiagnozowania problemów identyfikowanych punktowo na terenie danej gminy. W rezultacie holistyczne podejście do przeprowadzenia inwentaryzacji najbardziej istotnych problemów lokalnie w naturalny sposób wymusza analizę obejmującą kluczowe sfery funkcjonowania określonego przestrzennie obszaru danej gminy (wyznaczonego na bazie przyjętych wskaźników delimitacji).

W szczególności analiza taka dla obszaru rewitalizowanego (OR) w Gminie Miejskiej Nowa Ruda koncentruje się na sferach społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej. Podstawę opracowania diagnozy stanowią dane statystyczne pozyskane od Gminy (w tym przygotowane na tej podstawie mierniki rozwoju) oraz informacje zebrane w wyniku przeprowadzonych badań kwestionariuszowych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i warsztatów zrealizowanych z interesariuszami planowanego procesu rewitalizacji.

Sfera społeczna

Z przeprowadzonej na Obszarze Rewitalizowanym analizy wynika, że u podstaw wielu zdiagnozowanych problemów znajduje się wadliwie funkcjonujący rynek pracy. Powyższe spostrzeżenia potwierdzają zarówno dane empiryczne, jak i wyniki ankiet oraz informacje uzyskane podczas warsztatów.

Podstawowym przejawem wadliwie funkcjonującego rynku pracy jest występowanie na Obszarze Rewitalizowanym długotrwałego bezrobocia. W 2014 r. odsetek osób długotrwałe bezrobotnych na OR wynosił 6,6% i był wyższy od średniej dla Nowej Rudy (4,7%). Powyższy problem nabiera znaczenia gdy uświadomimy sobie, że długotrwałe pozostawanie poza rynkiem pracy sprzyja wykluczeniu społecznemu oraz prowadzi do trwałego ubóstwa. Co gorsza, jak potwierdzają wyniki przeprowadzonych warsztatów negatywne postawy są niejednokrotnie powielane przez kolejne pokolenia, co skutkuje tzw. „dziedziczeniem biedy”.

Zaznaczyć należy, że w latach 2012-2014 problem długotrwałego bezrobocia występował na Obszarze Rewitalizowanym z różnym natężeniem. W 2014 r. w największym stopniu analizowane zjawisko widoczne było wśród mieszkańców ul. Jeziorna i Zaulek. Odsetek osób długotrwałe bezrobotnych wynosił na powyższym obszarze odpowiednio: 10,6% (ul. Jeziorna) i 10,3% (ul. Zaulek).

Niestety, w stosunku do 2012 r. widoczna jest generalna tendencja do zwiększania się skali analizowanego zjawiska. Prowadzi to do wniosku, iż OR nie korzysta w należyтым stopniu z ogólnej poprawy koniunktury gospodarczej.

Podkreślić również należy, iż na tle całej Nowej Rudy, Obszar Rewitalizowany charakteryzuje się wyższym poziomem bezrobocia długotrwałego wśród osób bez kwalifikacji. Odsetek osób długotrwałe bezrobotnych bez kwalifikacji na OR wynosił w 2014 r. 32,4% podczas gdy w Nowej Rudzie 24,1%.

Odzwierciedleniem trudności na lokalnym rynku pracy jest utrzymująca się na Obszarze Rewitalizowanym sfera ubóstwa. Powyższy stan znajduje odzwierciedlenie zarówno w danych empirycznych, jak i w wynikach badań ankietowych, z których wynika, że ponad 92% respondentów uważa OR za ubogi zamieszkały przez osoby o niskim statusie społecznym. Jednocześnie ok. 56,9% mieszkańców uznało ubóstwo za uciążliwe, a dalsze 38% badanych za zauważalne. Tylko 5% ankietowanych mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego twierdziło, że ubóstwo ma charakter incydentalny.

W 2014 r. odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej na OR wynosił 17,3% i był wyższy o 8,6 punktu procentowego od średniej dla Miasta (8,7%).

Analizując przyczyny przyznania świadczeń stwierdzić należy, że bezrobocie było jednym z ważniejszych powodów otrzymania zasiłku. Z powodu braku pracy w 2014 r. udzielono 45 świadczeń. Częstszym powodem wsparcia była jedynie długotrwała choroba (60 świadczeń) i niepełnosprawność (57 świadczeń). Warto przy tym podkreślić, że na mieszkańców z OR przypadło ok. 39% wszystkich świadczeń z tytułu niepełnosprawności. Świadczy to o kumulacji niniejszego zjawiska na analizowanym Obszarze.

Dodatkowo nie można wykluczyć, iż bezrobocie potęguje także inne negatywne zjawiska, takie jak bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, czy też trudność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Powyższą tezę potwierdza zaobserwowana dodatnia korelacja zachodząca pomiędzy tymi zjawiskami.

Problemem relatywnie często występującym na Obszarze Rewitalizowanym jest uzależnienie od alkoholu i narkotyków. W latach 2012-2014 średnio 10 osób rocznie z powodu alkoholizmu lub narkomanii otrzymywało świadczenia z opieki społecznej. Występowanie powyższego problemu potwierdziły również wyniki przeprowadzonych warsztatów. Podczas niniejszych prac, wskazano na uzależnienia jako jeden z powodów wykluczenia społecznego. Równocześnie należy podkreślić, że alkoholizm niejednokrotnie prowadzi do kumulacji innych negatywnych zjawisk takich jak przemoc w rodzinie, wandalizm, brak poszanowania dla mienia prywatnego i publicznego.

Szczególnie dotkliwym problemem występującym na Obszarze Rewitalizowanym jest bierność mieszkańców, przekładająca się na ich małe zaangażowanie zarówno w rozwój Obszaru, jak i w działania na rzecz rozwiązywania bieżących problemów.

Wśród mieszkańców OR nadal obecne jest błędne przeświadczenie, o braku realnego wpływu na funkcjonowanie miejsca w którym żyją. W rezultacie odpowiedzialność za rozwój Obszaru nadal w dużej mierze spoczywa na władzach lokalnych, gdyż mieszkańcy Obszaru Rewitalizowanego w znikomym zakresie uczestniczą w procesie podejmowania decyzji i ich późniejszej realizacji. Zauważalny jest również brak lokalnych liderów, mobilizujących społeczność, będących realnym partnerem dla władz lokalnych.

Co gorsza wydaje się, że stan apatii ulega pogłębieniu, a niechęć do aktywnych działań i uzależnienie od pomocy społecznej staje się widoczne u kolejnych pokoleń mieszkańców

Obszaru Rewitalizowanego. Można wręcz pokusić się o stwierdzenie, iż mamy do czynienia z wyuczoną bezradnością. Sytuacji powyższej sprzyja brak ukształtowanego pozytywnego wizerunku OR, który byłoby podstawą do budowy lokalnego patriotyzmu.

Niski stopień zaangażowania ludności w działania na rzecz Obszaru Rewitalizowanego potwierdzają dane dotyczące uczestnictwa w organizacjach pozarządowych (NGO). W 2014 r. na Obszarze Rewitalizowanym zarejestrowanych było łącznie 8 organizacji pozarządowych (ok. 26% ogółu organizacji zarejestrowanych w Nowej Rudzie). Niestety, tylko dwie z nich realizowały zadania zlecone przez Gminę. W rezultacie odsetek NGO z Obszaru Rewitalizowanego realizujących zadania publiczne wynosił 25%, podczas gdy średnia dla Nowej Rudy kształtowała się na poziomie 35%.

Powyższe świadczy o małej aktywności istniejących organizacji pozarządowych. Niedostateczne zaangażowanie organizacji w działania na rzecz funkcjonowania OR przekłada się na ich niską rozpoznawalność wśród miejscowej ludności. Jak wynika z badań ankietowych ponad 70% mieszkańców analizowanego Obszaru nie potrafi wskazać organizacji działających na Obszarze Rewitalizowanym.

Z przeprowadzonej na Obszarze Rewitalizowanym diagnozy wynika, iż występują tutaj problemy z dostępem do wysokiej jakości usług społecznych.

W pierwszej kolejności należy podkreślić ograniczony dostęp mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego do przedszkoli. W konsekwencji tylko 45% dzieci w wieku 3-5 lat pochodzących z OR objętych było wychowaniem przedszkolnym. Dla porównania, odsetek ten dla całej Nowej Rudy wynosił 52%. Niniejsza sytuacja niesie ze sobą szereg negatywnych konsekwencji. Przede wszystkim należy podkreślić, że konieczność opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym sprawia, że rodzice nie mogą podejmować pracy w pełnym wymiarze godzin, co negatywnie przekłada się na zamożność rodzin i sprzyja wykluczeniu społecznemu.

Ograniczony dostęp do ww. usług w połączeniu z kumulacją innych negatywnych zjawisk społecznych negatywnie rzutuje m.in. na wyniki w nauce osiągnięte przez uczniów zamieszkałych na Obszarze Rewitalizowanym. Problem ten dotyczy zarówno uczniów szkół podstawowych jak i gimnazjów.

Tabela 24. Wyniki w nauce osiągnięte przez uczniów zamieszkałych na Obszarze Rewitalizowanym na tle Nowej Rudy

	Miasto Nowa Ruda	Obszar Rewitalizowany
Liczba uczniów z wynikami ze sprawdzianu szóstych klas niższymi o 75% od średniej w gminie	2,6%	4,8%
Liczba uczniów z wynikami z egzaminu gimnazjalnego niższymi o 75% od średniej w gminie z części matematycznej	3%	5%
Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów niepromowanych do kolejnej klasy	2%	5%
Liczba egzaminów poprawkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach	0,9%	1,2%

Źródło: opracowanie na podstawie informacji uzyskanych z Gminy.

Z powyższych informacji wynika, że uczniowie pochodzący z Obszaru Rewitalizowanego częściej nie uzyskują promocji do kolejnych klas oraz przystępują do egzaminów poprawkowych. Niestety negatywne zjawiska występują zarówno na poziomie szkoły podstawowej, jak i gimnazjum. W obu przypadkach odsetek uczniów z wynikami niższymi niż 75% średniej w Mieście jest tutaj bez mała dwukrotnie wyższy.

Zaznaczyć przy tym należy, iż wyniki uzyskiwane przez uczniów mieszkających przy poszczególnych ulicach zakwalifikowanych do OR są zróżnicowane. W 2014 r. najłabsze rezultaty ze sprawdzianu szóstych klas uzyskali uczniowie mieszkający przy ulicach: Obozowej, Rzecznej i Sokolej. Natomiast w przypadku egzaminu gimnazjalnego najłabsze wyniki odnotowano wśród gimnazjalistów mieszkających przy ulicach: Nadrzecznej, Jeziornej i Piastów.

Dodatkowo na uwagę zasługuje fakt, że w latach 2012-2014 wzrosła na OR liczba dzieci objętych opieką pedagogiczno-psychologiczną. W 2014 r. z opieki korzystało 212 dzieci (w 2012 r. 195). Jednocześnie 31 dzieci było objętych nadzorem kuratora sądowego.

Wyniki przeprowadzonej diagnozy prowadzą do wniosku, iż na Obszarze Rewitalizowanym mamy do czynienia z mechanizmem błędnego koła. Słabsze wyniki w nauce skutkują

późniejszą gorszą pozycją na rynku pracy i sprzyjają wykluczeniu społecznemu, co z kolei przekłada się na słabsze wyniki w nauce osiągnięte przez kolejne pokolenia.

Niewystarczająca podaż usług społecznych na Obszarze Rewitalizowanym znajduje również odzwierciedlenie w sferze kultury. Niejednokrotnie podnoszonym podczas warsztatów problemem była niedostateczna animacja życia kulturalnego. Powyższe stwierdzenie znajduje odzwierciedlenie w badaniach ankietowych, z których wynika, że ponad 44% respondentów nie pamięta, aby w przeciągu ostatnich trzech lat na Obszarze Rewitalizowanym odbyły się imprezy kulturalne, a dalsze 33% badanych twierdziło wręcz, iż takich wydarzeń nie było.

Istotne znaczenia dla analizy sfery społecznej ma problem bezpieczeństwa. Z badań ankietowych wynika, że ponad 71% mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego ma poczucie braku bezpieczeństwa. Jako podstawowe zagrożenie występujące na OR najczęściej wskazywano brak poszanowania dla wspólnego mienia, połączony z aktami wandalizmu.

Opinie mieszkańców, znajdują potwierdzenie w danych statystycznych, na podstawie których stwierdzić można, iż faktycznie w ramach Obszaru Rewitalizowanego można wyodrębnić obszary borykające się z problemem wzmożonej przestępczości.

W 2014 r. na Obszarze Rewitalizowanym popełniono łącznie 131 wykroczeń społecznie uciążliwych, co stanowi wzrost o ok. 49% w stosunku do 2012 r. Jednocześnie w 2014 r. popełniono 51 przestępstw o charakterze kryminalnym. Powyższe stanowiło ok. 32% wszystkich przestępstw popełnionych w Nowej Rudzie. Najwyższy wskaźnik przestępczości odnotowano przy ulicach Świdnickiej, Cmentarnej i Zaufek. Podkreślić należy, że w stosunku do 2012 r. liczba przestępstw popełnionych na Obszarze Rewitalizowanym wzrosła o ok. 6%.

Do najczęściej popełnianych w 2014 r. przestępstw zaliczyć należy: kradzież mienia (21 przypadków) i kradzież z włamaniem (15 przypadków). Inne przestępstwa takie jak: rozbój, wymuszenie, kradzież samochodu wstępują na analizowanym Obszarze sporadycznie.

Sfera gospodarcza

Na trudną sytuację społeczną Obszaru Rewitalizowanego niewątpliwie wpływa jego relatywnie słaba pozycja gospodarcza. W 2014 r. na Obszarze Rewitalizowanym

funkcjonowało łącznie 625 przedsiębiorstw, co stanowiło ok. 22% ogółu przedsiębiorstw w Nowej Rudzie.

Analizując sferę gospodarczą należy uwzględnić również poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą firm w stosunku do liczby ludności. W 2014 r. wskaźnik przedsiębiorczości na OR wynosił 4,6% i był o 3,5 punktu procentowego niższy od średniej dla Nowej Rudy (8,1%). Niższy od średniej był również odsetek nowo powstałych firm. W 2014 r. wyniósł on 4% (w Nowej Rudzie 5%). Równocześnie przedsiębiorstwa z OR częściej zgłaszały zakończenie działalności gospodarczej. W tym przypadku wartość wskaźnika była o 0,5 punktu procentowego wyższa niż średnia dla Nowej Rudy i wynosiła 4,5%.

Relatywnie niską skłonność mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego do podejmowania działalności gospodarczej potwierdzają badania ankietowe. Wynika z nich, że ok. 85% mieszkańców nie zna osoby, która by w przeciągu trzech ostatnich lat założyła na OR firmę.

Pogłębiona analiza Obszaru wykazała, iż boryka się on z licznymi barierami hamującymi rozwój przedsiębiorczości i utrudniającymi napływ inwestycji zewnętrznych. Przede wszystkim brakuje terenów inwestycyjnych, na bazie których mogłaby powstać strefa aktywności gospodarczej. Dodatkowo trudną sytuację w niniejszym zakresie potęguje niezadawalające wsparcie przedsiębiorstw przez lokalne władze. Nie stwierdzono, aby na Obszarze Rewitalizowanym w szerokim zakresie wykorzystywano dostępne narzędzia interwencjonizmu lokalnego. Jednocześnie istnieją bariery w przepływie informacji pomiędzy miejscowymi władzami a przedsiębiorcami.

Równocześnie należy podkreślić, że na Obszarze Rewitalizowanym zachodzą również inne negatywne zjawiska gospodarcze. Szczególnie niebezpieczny jest postępujący proces stopniowego zaniku drobnej przedsiębiorczości, zwłaszcza wywodzącej się z tradycji rzemieślniczej. Sytuacja niniejsza nie tylko negatywnie wpływa na funkcjonowaniu rynku pracy, ale także sprawia że przedsiębiorcy nie czują więzi z miejscem zamieszkania, a tym samym nie angażują się w należyтым stopniu w jego rozwój.

Jednocześnie pamiętać należy, że drobni przedsiębiorcy niejednokrotnie aktywnie uczestniczyli w procesie szkolenia młodzieży. Ograniczona skala ich działalności negatywnie odbija się na kształceniu zawodowym kadr.

Podsumowując zaznaczyć należy, że trudna sytuacja firm funkcjonujących na Obszarze Rewitalizowanym znajduje odzwierciedlenie w danych dotyczących zaległości podatkowych. Odsetek firm z zaległościami podatkowymi w okresie ostatnich trzech lat był na OR większy od średniej w Nowej Rudzie i wynosił 2,2% (w Nowej Rudzie 1,5%).

Sfera infrastrukturalna

Jak wynika z przeprowadzonych badań ankietowych, ponad 92% mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego uważa, iż jest on zaniedbany. Na powyższy wynik wpływa ocena stanu infrastruktury technicznej, społecznej, rekreacyjnej, drogowej oraz mieszkaniowej.

Analizując sferę infrastrukturalną, nie sposób pominąć tak ważnej kwestii, jak stan dróg oraz infrastruktury towarzyszącej.

Należy podkreślić, że kluczowym problemem zdiagnozowanym na OR jest niezadawalający stan techniczny dróg. Powyższe stwierdzenie potwierdzają wyniki ankiety. Wśród mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego dominuje przeświadczenie, o niedostatecznym stanie technicznym dróg. Odpowiedzi takiej udzieliło 76% badanych mieszkańców. Zły stan techniczny nawierzchni widoczny jest zwłaszcza w przypadku ulic: Świdnickiej, Kościelnej, Martwej i Kolejowej.

Na Obszarze Rewitalizowanym występuje również problem zbyt małej dostępności do chodników oraz oświetlenia ulicznego. Długość chodników w stosunku do długości dróg wynosi na OR 0,09 podczas gdy w całej Nowej Rudzie przyjmuje wartość 0,35. Równocześnie na Obszarze Rewitalizowanym przy drogach zlokalizowane były 444 czynne punkty świetlne, co daje średnią 0,5 punktu świetlnego na kilometr ulicy. Dla porównania średnia dla Nowej Rudy wynosi dwa punkty świetlne na kilometr ulicy.

Niedostateczna dostępność do chodników oraz oświetlenia ulicznego negatywnie wpływa na bezpieczeństwo pieszych i innych użytkowników dróg. Dodatkowo niekorzystną sytuację pod względem bezpieczeństwa pogłębia wadliwe rozmieszczenie przystanków, czego przykładem jest sytuacja występująca przy ul. Piastów.

Kolejnym problemem, podkreślanym przez mieszkańców OR jest niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych. Na niniejszy problem wskazało 98% respondentów. Pamiętać należy, że

ścieżki rowerowe zwiększają mobilność mieszkańców i umożliwiają nawiązywanie kontaktów pomiędzy mieszkańcami poszczególnych obszarów, co sprzyja budowie więzi wewnątrz OR. Dodatkowo komunikacja rowerowa stanowi alternatywę dla transportu samochodowego, a tym samym przyczynia się do redukcji niskiej emisji.

Ograniczone połączenia rowerowe, przy jednoczesnej redukcji znaczenia transportu zbiorowego, wymuszają na mieszkańcach OR korzystanie z indywidualnego transportu samochodowego. Jednakże, sytuacja ta powoduje, iż rośnie popyt na miejsca parkingowe. Niestety na Obszarze Rewitalizowanym widoczny jest niedobór tychże miejsc, zwłaszcza w centrum. Jak wynika z ankiety ponad 91% mieszkańców uważa, że ilość dostępnych miejsc parkingowych jest niewystarczająca. Dodatkowo istniejące miejsca niejednokrotnie są niewłaściwie oznakowane, co dodatkowo utrudnia możliwość sprawnego korzystania z nich.

Jak już wspomniano na Obszarze Rewitalizowanym transport zbiorowy nie zaspokaja w pełni potrzeb mieszkańców. Z badań ankietowych wynika, że ponad połowa mieszkańców (58,5%) uważa, że na OR trudno jest się dostać za pomocą komunikacji zbiorowej. Jednocześnie kierunki połączeń nie zawsze są dostosowane do zmian społeczno-gospodarczych zachodzących na analizowanym Obszarze. W konsekwencji mieszkańcy OR mają utrudniony dostęp do nowo powstających miejsc pracy, co nie sprzyja aktywizacji zawodowej mieszkańców, a wręcz przeciwnie może stanowić jeden z powodów wykluczenia społecznego.

Kluczowe znaczenie dla analizy sfery infrastrukturalnej ma stan infrastruktury społecznej. Za infrastrukturę tą, w dłuższej mierze odpowiada sektor publiczny, gdyż służy ona realizacji jego zadań. Szczególnie ważna jest infrastruktura służąca integracji mieszkańców. Niestety z przeprowadzonych badań wynika, że mieszkańcy Obszaru Rewitalizowanego, źle oceniają stan niniejszej infrastruktury. Ponad 79% respondentów uznało OR za nieprzyjazny społecznie z uwagi na braki w infrastrukturalne.

Szczególnie widoczna na Obszarze Rewitalizowanym jest niedostateczna podaż infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Z badań ankietowych wynika, że ponad 82% mieszkańców nie jest zadowolona z dostępności obiektów sportowych.

Brakuje tutaj obiektów mogących przez cały rok pełnić funkcje rekreacyjne i integracyjne, a zwłaszcza hali sportowej i basenu. Powyższa sytuacja sprawia, że zarówno dzieci, jak i młodzież oraz pozostali mieszkańcy OR pozbawieni są możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. W konsekwencji istnieje niebezpieczeństwo, iż sytuacja niniejsza spotęguje stan apatii wśród mieszkańców, a nawet doprowadzi do wzrostu zachowań patologicznych (alkoholizm, narkomania).

Ponad to na Obszarze Rewitalizowanym brakuje świetlic środowiskowych, zwłaszcza w rejonie Dolnego Miasta i Drogosławia. Pamiętać należy, że obiekty te pełnią funkcje rekreacyjno-kulturalno-integracyjną. Świetlice są miejscem spotkań lokalnej społeczności, a tym samym sprzyjają integracji i pełnią ważną rolę w aktywizacji mieszkańców. Dodatkowo pracownicy świetlic pełnią ważną rolę związaną z animacją kultury. W rezultacie ograniczony dostęp do świetlic wiąże się z osłabieniem potencjału kulturowego Obszaru.

Jednak o ograniczonym dostępie do infrastruktury społecznej decyduje nie tylko jej brak, ale również jej stan techniczny, w tym niedostosowanie do potrzeb mieszkańców (zwłaszcza osób niepełnosprawnych i starszych). Niestety stan infrastruktury rekreacyjnej, w szczególności zlokalizowanej w Dolnym Mieście jest niezadawalający. W rezultacie trudno mówić, aby istniejące obiekty i urządzenia w sposób należyty pełniły swoją funkcję. Powyższa sytuacja wynika m.in. z aktów wandalizmu, połączonych z niewystarczającym nadzorem nad przestrzenią publiczną.

Dodatkowo na Obszarze Rewitalizowanym nadal istnieją bariery architektoniczne, co potwierdzają wyniki ankiety. Ponad 87% badanych stwierdziło, że infrastruktura jest niedostatecznie dostosowana do potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych. Sytuacja niniejsza jest niedopuszczalna w XXI wieku. Nieprzystosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych nie może, tak jak dotychczas stanowić powodu ich wykluczenia z funkcjonowania w lokalnej społeczności.

Na Obszarze Rewitalizowanym widoczna jest również kumulacja problemów związanych ze stanem i funkcjonowaniem przestrzeni publicznej. Niniejsza sytuacja jest rezultatem zarówno ograniczonej podaży terenów publicznych przeznaczonych na potrzeby mieszkańców, jak i ich złego stanu. Zaniedbana przestrzeń publiczna może ogniskować

zjawiska patologiczne, a tym samym zatracić swoje pierwotne funkcje. Sytuacja taka występuje m.in. przy ul. Cmentarnej, Fredry i Świdnickiej.

Jak wynika z przeprowadzonej ankiety ok. 73% badanych uważa, że dostępność do placów zabaw jest niedostateczną, jednocześnie 76% respondentów źle ocenia dostępność terenów zielonych (parki, skwery).

Przyczyn powyższej sytuacji upatrywać należy w nieuporządkowanej polityce przestrzennej realizowanej na terenie OR. Przez lata brakowało inwestycji w rozbudowę takiej infrastruktury jak: place zabaw, parki, skwery, co w połączeniu z dewastacją podwórek doprowadziło do obniżenia jakości życia mieszkańców analizowanego Obszaru. Dodatkowo pamiętać należy, że ograniczony dostęp do przestrzeni publicznej nie sprzyja integracji i może stanowić jeden z powodów niewystarczającej współpracy mieszkańców.

Jednak nie tylko ograniczony dostęp do przestrzeni publicznej stanowi problem, ważny jest także stan niniejszej przestrzeni. Niestety na Obszarze Rewitalizowanym widoczny jest brak poszanowania dla wspólnej własności. Przejawem tego są liczne akty wandalizmu, które w połączeniu z niedostateczną dbałością o czystość sprawiają, iż tereny te nie spełniają swojej funkcji.

Analizując sferę infrastrukturalną nie sposób pominąć jej związków ze środowiskiem naturalnym. Niestety, również w tym przypadku sytuacja na Obszarze Rewitalizowanym kształtuje się niekorzystnie. Problemem wielokrotnie podkreślanym przez mieszkańców jest zły stan powietrza atmosferycznego. Niedostatecznie ocenia go ponad 96% ankietowanych mieszkańców OR.

Na powyższą sytuację rzutuje m.in. stan budynków zlokalizowanych na Obszarze Rewitalizowanym. W 2014 r. na OR znajdowały się 463 budynki (w tym 421 mieszkalne). Budynki te w przeważającej większości wybudowane zostały z wykorzystaniem tradycyjnych technologii i aktualnie nie spełniają norm dotyczących np. efektywności energetycznej. Zły stan techniczny budynków mieszkalnych potwierdzają uzyskane w badaniu ankietowym opinie mieszkańców. Ponad 90% badanych uznało stan techniczny budynków mieszkalnych

za niedostateczny, a pozostali co najwyżej za dostateczny. Nikt z badanych nie ocenił stanu budynków mieszkalnych dobrze lub bardzo dobrze.

Z wiekiem budynków (mieszkań) wiąże się problem zastosowanych w nich systemów grzewczych. Większość mieszkańców wykorzystuje do ogrzewania paliwa stałe spalane w indywidualnych kotłach węglowych lub piecach kaflowych. Dodatkowo z uwagi na wysokie koszty opału oraz relatywnie niskie dochody części mieszkańców żyjących na OR do ogrzewania wykorzystywany jest niejednokrotnie opał niskiej jakości. Powyższa sytuacja sprzyja niskiej emisji i negatywnie wpływa na stan środowiska naturalnego na Obszarze Rewitalizowanym.

Równocześnie relatywnie niskie dochody mieszkańców OR sprawiają, że na Obszarze tym nie następuje rozbudowa sieci gazowej, co tym bardziej pogłębia problemy środowiskowe.

5. Rozdział: Strategia rewitalizacji

Wizja

Obszar Rewitalizowany stanie się miejscem harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego, gdzie aktywni i przedsiębiorczy mieszkańcy, wspierani przez lokalne władze będą kreować nowe kierunki rozwoju Obszaru, sprzyjające włączeniu społecznemu. Trwały rozwój oparty na współdziałaniu i współdecydowaniu lokalnej społeczności odbywać się będzie z poszanowaniem środowiska naturalnego.

Obszar Rewitalizowany osiągnie sukces w wyniku trwałego rozwoju łączącego sferę społeczną, środowiskową i ekonomiczną. Wzrośnie dobrobyt mieszkańców oraz nastąpi renesans cywilizacyjny Obszaru. Wsparcie zewnętrzne uaktywni endogeniczny potencjał Obszaru, w rezultacie czego przełamane zostaną dotychczasowe bariery hamujące jego rozwój.

Obszar Rewitalizowany rozwijać się będzie harmonijnie, wykorzystując potencjał lokalnej społeczności. W wyniku inwestycji w infrastrukturę społeczną, gospodarczą, techniczną i środowiskową wzrośnie poziom kapitału społecznego i ludzkiego. Natomiast wykształceni i aktywni mieszkańcy będą z kolei odpowiedzialnie wskazywać kierunki dalszych inwestycji.

Przemiany wspierać będzie sprawnie funkcjonująca gospodarka. Powstaną nowe, miejsca pracy w wyniku czego wzrośnie poziom zamożności mieszkańców. W rezultacie redukcji ulegnie sfera ubóstwa, a problemy wykluczenia społecznego będą miały charakter incydentalny. Równocześnie powszechny dostęp do wysokiej jakości infrastruktury społecznej proces ten zdynamizuje.

Kluczowe znaczenie dla podniesienia poziomu i jakości życia mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego będzie miała redukcja niskiej emisji, która doprowadzi do poprawy jakości powietrza. Wzrost zamożności i świadomości ekologicznej mieszkańców sprawi, że proekologiczne systemy grzewcze staną się powszechne. Sprawnie funkcjonujący transport zbiorowy oraz rozwinięta sieć ścieżek rowerowych poprawi zewnętrzną i wewnętrzną

dostępność komunikacyjną Obszaru, a jednocześnie przyczyni się do ograniczenia zjawiska niskiej emisji.

Jednocześnie termomodernizacja mieszkań komunalnych i prywatnych, zmniejszy koszty ich utrzymania. Wolne środki finansowe zwiększą popyt wewnętrzną na towary i usługi, a tym samym przyspieszą korzystne przemiany gospodarcze zachodzące na Obszarze Rewitalizowanym.

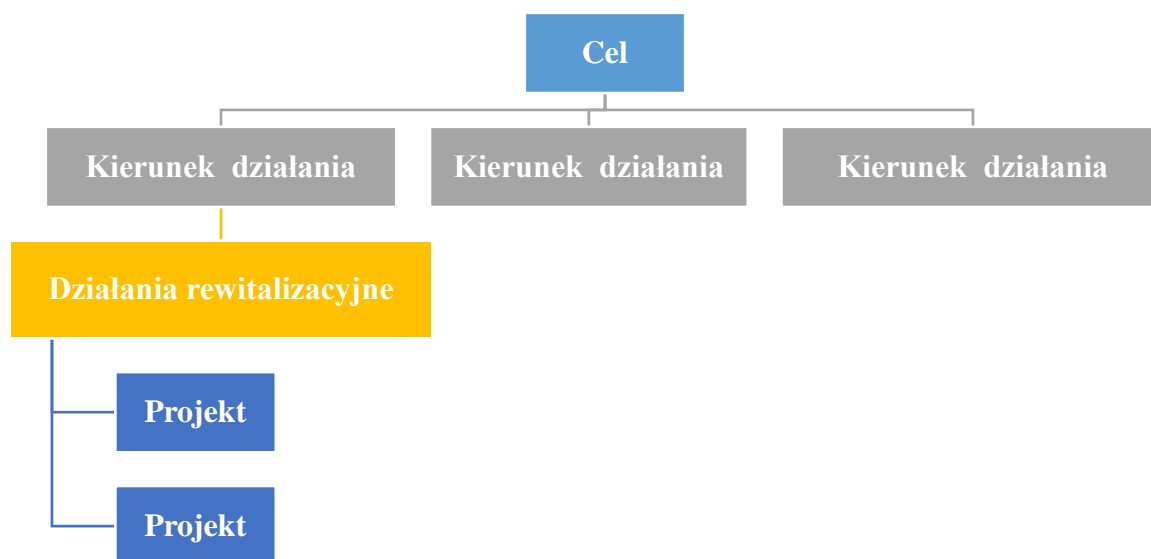
W wyniku kompleksowo przeprowadzonej odnowy tkanki mieszkaniowej wzrośnie standard zamieszkania na Obszarze Rewitalizowanym. Zdekapitalizowanym budynkom i zdegradowanym obszarom w zależności od potrzeb przywrócone zostanie dawne lub zostaną nadane nowe funkcje. W rezultacie strefa publiczna stanie się miejscem wypoczynku i rekreacji.

Reasumując przeprowadzone działania zwiększą atrakcyjność Obszaru Rewitalizowanego jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Równocześnie współpraca z otoczeniem wzmocni jakość usług świadczonych na rzecz mieszkańców i przedsiębiorców, co przyczyni się ostatecznie do przyspieszenia rozwoju Obszaru oraz podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

Zdefiniowane cele rewitalizacji oraz wyznaczone kierunki działań odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym. W ramach zdefiniowanego celu zostały wyznaczone kierunki działań i zaproponowane typy przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty rewitalizacyjne wpisują się w przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizując jednocześnie kierunek działania wpływają na osiągnięcie założonego celu rewitalizacji. Zobrazowana na poniższym diagramie, przyjęta logika rewitalizacji ma na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.

Diagram 2. Logika rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Potrzeby rewitalizacyjne gminy Nowa Ruda zostały zdiagnozowane na podstawie analizy mierników rozwoju, warsztatów problemowych z Zespołem ds. Rewitalizacji oraz badania ankietowego mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych wyznaczone zostały dwa cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.

Tabela 25. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cel rewitalizacji	Kierunek działań
Cel 1: Poprawa spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizowanego w oparciu o wzrost aktywności i rozwój przedsiębiorczości	Poprawa sytuacji na rynku pracy, w tym poprzez wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości
	Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz budowa pozytywnego wizerunku Obszaru Rewitalizowanego
	Rozwój kapitału ludzkiego poprzez poprawę dostępności do wysokiej jakości usług społecznych sprzyjających aktywności i włączeniu społecznemu
Cel 2: Poprawa spójności przestrzennej obszaru rewitalizowanego poprzez modernizację i rozbudowę	Sanacja przestrzeni publicznej Obszaru Rewitalizowanego i nadanie jej funkcji integracyjno-rekreacyjnej
	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz poprawa dostępności

infrastruktury oraz dostosowanie jej do oczekiwań mieszkańców	komunikacyjnej Obszaru Rewitalizowanego
	Rozwój infrastruktury społecznej Obszaru Rewitalizowanego
	Zrównoważony rozwój Obszaru Rewitalizowanego

Źródło: opracowanie własne.

CEL 1: POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ OBSZARU REWITALIZOWANEGO W OPARCIU O WZROST AKTYWNOŚCI I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Celem podejmowanych działań powinien być wzrost poziomu rozwoju Obszaru Rewitalizowanego, który doprowadzi do podniesienia poziomu życia mieszkańców. Powyższego celu, nie da się osiągnąć bez poprawy spójności społeczno-gospodarczej Obszaru. W rezultacie poprawa spójności stanowi fundament wszelkich działań rewitalizacyjnych.

Warunkiem realizacji niniejszego celu jest przyspieszenie rozwoju gospodarczego Obszaru. Jedynie efektywnie funkcjonująca gospodarka może uzdrowić sytuację na rynku pracy oraz ograniczyć sferę ubóstwa. W rezultacie na Obszarze Rewitalizowanym wskazane są działania zmierzające zarówno do zwiększenia liczby podmiotów gospodarczych, jak i generowanych przez nie miejsc pracy. Wzmocnieniu musi ulec również współpraca pomiędzy funkcjonującymi na terenie OR przedsiębiorstwami.

Istotą prawidłowo realizowanego rozwoju jest jego oparcie na współdziałaniu i oddolnej aktywności mieszkańców. Niestety obserwowanym na Obszarze Rewitalizowanym zjawiskiem jest zanik więzi międzyludzkich. Ludzie niechętnie angażują się w sprawy lokalnej społeczności.

Kluczowym zadaniem jakie przedstawiono do realizacji w ramach niniejszego celu jest odwrócenie tego niekorzystnego zjawiska. Priorytetem będzie pogłębienie integracji społecznej mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego poprzez ich aktywizację wokół wspólnych wartości i celów oraz włączenie wszystkich mieszkańców w działania na rzecz rozwoju Obszaru.

Fundamentem trwałego rozwoju Obszaru jest jego oparcie na endogenicznym potencjale takim jak kapitał ludzki i kapitał społeczny. Poziom kapitału ludzkiego zależy od sprawnie

funkcjonującego systemu edukacji. Dla zapewnienia wysokiej jakości usług edukacyjnych, powinny zostać podjęte działania zmierzające zarówno do modernizacji infrastruktury edukacyjnej, jak również do wzmocnienia oferty poprzez rozszerzenie dostępnych zajęć edukacyjnych.

Jednocześnie wskazany jest rozwój szkoleń skierowanych do osób dorosłych, podnoszących ich kwalifikacje i poprawiających pozycję na rynku pracy. W niniejszych działaniach aktywnie powinni uczestniczyć przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe.

Kapitał ludzki kształtuje się również poprzez uczestnictwo w szeroko rozumianych wydarzeniach kulturalnych. Brak dostępu do kultury potęguje nierówności społeczne i sprzyja wykluczeniu. Działania w niniejszym zakresie powinny zmierzać zarówno do poprawy dostępności do instytucji kultury, jak i do większego zaangażowania mieszkańców w organizację wydarzeń kulturalnych.

Ważną rolę w aktywizacji i integracji lokalnych społeczności odgrywa sport. Niestety na Obszarze Rewitalizowanym występuje problem niedopasowania istniejącej oferty zajęć sportowych do potrzeb mieszkańców. W celu poprawy istniejącej sytuacji należy podjąć działania zmierzające do rozbudowy istniejącej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz do poszerzenia istniejącej oferty zajęć.

Realizacja przyjętego celu wymaga również aktywnych działań prozdrowotnych. Skoordynowana polityka zdrowotna powinna objąć zarówno poprawę dostępności do wysokiej jakości usług medycznych, jak i profilaktykę zdrowotną. Należy także promować zdrowy tryb życia wśród dzieci i rodziców

Tabela 26. Skala potrzeb rewitalizacyjnych

Kierunek działań	Skala potrzeb (średnia, duża, bardzo duża)
1. Poprawa sytuacji na rynku pracy, w tym poprzez wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości	bardzo duża
2. Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz budowa pozytywnego wizerunku Obszaru Rewitalizowanego	duża
3. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez poprawę dostępności do wysokiej jakości usług społecznych sprzyjających aktywności i włączeniu społecznemu	duża

Źródło: opracowanie własne.

1. Kierunek działania: Poprawa sytuacji na rynku pracy, w tym poprzez wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości

Przeprowadzona diagnoza wykazała, że u podstaw licznych problemów z jakimi zmagają się Obszar Rewitalizowany znajduje się luka na rynku pracy. Dlatego też istotnym działaniem jakie należy podjąć jest sanacja rynku pracy.

Dokonać tego można działając wielotorowo. Należy zarówno wspierać przedsiębiorczość, jak i dążyć do podniesienia kwalifikacji i umiejętności zawodowych mieszkańców. Ważne będą inicjatywy zmierzające do zmiany istniejących negatywnych postaw mieszkańców takich jak: bierność, bezradność, niska samoocena. Powyższe cechy stanowią kluczową barierę mentalną hamującą aktywność lokalnej społeczności.

Odpowiedzią na wyzwania z jakimi zmagają się rynek pracy powinien być rozwój oferty szkoleniowej, dostępnej na terenie Obszaru Rewitalizowanego. Działania w niniejszym zakresie winny w pierwszej kolejności skoncentrować się na określeniu deficytowych kwalifikacji występujących na analizowanym Obszarze.

Konieczne jest również większe wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej. Należy zachęcać mieszkańców (zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem społecznym) do zakładania spółdzielni socjalnych. Spółdzielnie takie powinny zostać objęte (w granicach obowiązującego prawa) interwencjonizmem lokalnym.

Jednak pamiętać należy, że niniejszego działania nie da się zrealizować bez efektywnie funkcjonującej gospodarki. Na Obszarze Rewitalizowanym wskazane są działania zmierzające do przyspieszenia gospodarczego. Docelowo powinna zwiększyć się zarówno liczba podmiotów gospodarczych, jak i generowanych przez nie miejsc pracy. Wzmocnieniu musi ulec również współpraca pomiędzy funkcjonującymi na terenie OR przedsiębiorstwami.

Osiągnięcie powyższego celu wymaga wsparcia lokalnych podmiotów za pomocą instrumentów interwencjonizmu samorządowego. Należy kreować warunki sprzyjające lokalnej przedsiębiorczości, tak aby z jednej strony pobudzać aktywność gospodarzą mieszkańców, a z drugiej strony wzmocniać potencjał firm już istniejących. Szczególnie należy wspierać samozatrudnienie oraz działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy. Przedsiębiorcy generujący nowe miejsca pracy w pierwszej kolejności powinni być adresatami pomocy.

Władze lokalne powinny aktywnie współdziałać przy tworzeniu infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość. Należy podjąć działania zmierzające do dostarczania przedsiębiorcom nowych terenów inwestycyjnych, a także lokali niezbędnych do funkcjonowania przedsiębiorstw.

Pamiętając, że współcześnie o sytuacji gospodarczej obszaru decyduje nie tylko liczba podmiotów gospodarczych ale także ich zdolność do współpracy, w tym w ramach sieci, wskazane jest prowadzenie działań zmierzających do zacieśniania współpracy pomiędzy przedsiębiorcami.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Podniesienie samooceny, kwalifikacji i umiejętności zawodowych mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego.
- b) Zmniejszenie barier ograniczających przedsiębiorczość m.in. poprzez rozwój infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość.
- c) Poprawa dostępności infrastruktury potrzebnej do prowadzenia działalności gospodarczej (tereny inwestycyjne, lokale użytkowe).
- d) Rozwój systemu preferencji dla podmiotów tworzących nowe miejsca pracy na Obszarze Rewitalizowanym.

- e) Poprawa oferty wspierającej podejmowanie nowej działalności gospodarczej i rozwój istniejących na Obszarze Rewitalizowanym firm (w tym przedsiębiorstw ekonomii społecznej).
- f) Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb przedsiębiorców.

2. Kierunek działania: Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz budowa pozytywnego wizerunku Obszaru Rewitalizowanego

Realizacja niniejszego działania wymaga wsparcia inicjatyw społecznych służących aktywizacji, a tym samym również integracji (i reintegracji) mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego.

Aktywizacja musi dotyczyć przede wszystkim dotychczas biernych mieszkańców, mniej skłonnych do angażowania się w życie lokalnej społeczności. Należy przy tym podkreślić, że bierność ta niejednokrotnie jest efektem niepełnosprawności lub ubóstwa. W efekcie rodzi się poczucie wykluczenia społecznego, a to nie sprzyja zarówno aktywności lokalnej, jak i integracji. Co gorsza negatywne postawy bywają przekazywane kolejnym pokoleniom, co prowadzi do petryfikacji istniejącego stanu. W rezultacie należy dobitnie podkreślić, że powyższego celu nie da się zrealizować bez redukcji sfery ubóstwa.

Odpowiedzią na istniejącą sytuację jest zwiększenie zakresu współdecydowania i współodpowiedzialności mieszkańców za losy OR. Przeprowadzona w oparciu o powyższe filary rewitalizacja winna doprowadzić do reintegracji społecznej mieszkańców.

W pierwszej kolejności należy zintensyfikować wspólne działania mieszkańców zmierzające do budowy pozytywnego wizerunku Obszaru Rewitalizowanego. Mieszkańcy muszą ponownie poczuć więzi z miejscem, w którym żyją, tylko wówczas będą skłonni poświęcać swój czas na realizację wspólnych przedsięwzięć.

Realizacji niniejszego działania służyć powinno utworzenie budżetu obywatelskiego ze środków wydzielonych wyłącznie dla Obszaru Rewitalizowanego. Mieszkańcy sami wybraliby cele na jakie przeznaczona zostałaby część środków budżetowych Miasta. Dałoby to pełniejszą możliwość realizacji projektów sprzyjających integracji, w tym międzypokoleniowej.

Wsparciem należy również objąć działania zmierzające do rozwoju organizacji pozarządowych (fundacji i stowarzyszeń). Pamiętać należy, że organizacje pozarządowe działają blisko społeczeństwa, a tym samym mogą sprawnie i efektywnie realizować wybrane zadania publiczne. W rezultacie są one kluczowym ogniwem rozwoju społeczno-gospodarczego w skali lokalnej, jednocześnie przez wspólne działania integrują miejscową społeczność.

Na terenie Obszaru Rewitalizowanego należy z jednej strony wzmacniać już istniejące i aktywnie działające organizacje pozarządowe, a z drugiej strony wskazane byłoby stworzenie warunków dla rozwoju nowych NGO, zwłaszcza na obszarach charakteryzujących się niską aktywnością społeczną takich jak Drogosław i Dolne Miasto.

Priorytetowo powinny być traktowane organizacje działające na rzecz włączenia społecznego, w tym integracji osób niepełnosprawnych. Aktywnym organizacjom należałoby częściej niż obecnie delegować uprawnienia z zakresu zadań publicznych.

Szczególne wsparcie należy kierować do organizacji realizujących projekty skierowane równocześnie do różnych grup wiekowych, umożliwiających budowę więzi międzypokoleniowych.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Aktywna integracja i aktywizacja mieszkańców OR, w tym osób zagrożonych zjawiskami uzależnień, bezrobocia oraz ubóstwa.
- b) Kształtowanie patriotyzmu lokalnego i pozytywnych wzorców zachowań, szczególnie wśród młodzieży.
- c) Wspieranie projektów międzypokoleniowych budujących więzi społeczne, aktywizacja i integracja seniorów.
- d) Wsparcie dla organizacji pozarządowych (zwłaszcza w Drogosławiu i Dolnym Mieście) oferujących usługi dla mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego.
- e) Włączenia społeczne osób niepełnosprawnych.

3. Kierunek działania: Rozwój kapitału ludzkiego poprzez poprawę dostępności do wysokiej jakości usług społecznych sprzyjających aktywności i włączeniu społecznemu

O sytuacji społeczno-gospodarczej Obszaru decydują ludzie. Od ich postaw i zachowań niejednokrotnie zależy, czy Obszar osiągnie sukces, czy też ulegnie marginalizacji. Powyższe postawy niewątpliwie determinowane są jakością kapitału ludzkiego, który to z kolei jest pochodną funkcjonującego systemu edukacji.

Wysoka jakości usług edukacyjnych zależy od stanu infrastruktury edukacyjnej oraz realizowanych nowoczesnych i zróżnicowanych programów edukacyjnych. Postęp cywilizacyjny wymaga ciągłego poszerzania i rozwijania oferty zajęć uzupełniających. Nowe programy powinny zagwarantować nie tylko zdobycie „twardych umiejętności”, ale również rozwijać kompetencje „miękkie” (społeczne). Ważna jest promocja takich zachowań jak: zaangażowanie w życie lokalnej społeczności, czy też odpowiedzialność za miejsce zamieszkania.

Poprawa jakości kształcenia wymaga działań wspierających realizację zajęć dodatkowych, rozwijających zainteresowania uczniów. Szczególną opieką powinno się otoczyć dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pamiętać należy, że wykształcenie stanowi jedną z kluczowych dróg prowadzących do awansu społecznego, a tym samym sprzyja włączeniu społecznemu. Dodatkowo wiedza, kwalifikacje i kompetencje przekładają się na wzrost wynagrodzeń, w rezultacie ograniczają sferę ubóstwa.

Nowoczesne programy nauczania wymagają ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych również przez nauczycieli. Działania zmierzające do rozwoju kadry pedagogicznej powinny być traktowane priorytetowo.

W działania na rzecz poprawy jakości edukacji publicznej należy włączyć również mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego. Mieszkańcy poprzez aktywną pracę m.in. w radach rodziców powinni wspierać szkoły w tworzeniu nowoczesnej oferty zajęć pozalekcyjnych. Równocześnie należy wzmocnić rolę rodziny w procesie kształcenia i wychowania. Rodzice powinni ponownie stać się partnerami dla nauczycieli.

Kapitał ludzki rozwija się również poprzez uczestnictwo w szeroko rozumianych wydarzeniach kulturalnych. Brak dostępu do kultury potęguje nierówności społeczne i sprzyja wykluczeniu. Działania w niniejszym zakresie powinny zmierzać zarówno do poprawy

dostępności do instytucji kultury, jak i do większego zaangażowania mieszkańców w organizację wydarzeń kulturalnych.

W rezultacie należy z jednej strony wspierać lokowanie na OR nowych placówek kulturalnych, a z drugiej strony dążyć do wzbogacenia oferty jednostek już istniejących.

Ważną rolę w kreowaniu wydarzeń kulturalnych powinny pełnić domy kultury oraz biblioteki publiczne. Jednak nie mogą one działać bez współpracy z lokalnymi liderami. Ich zadaniem byłoby pobudzanie wśród miejscowej społeczności popytu na kulturę oraz zgłaszanie instytucjom kultury aktualnych potrzeb z zakresu wydarzeń kulturalnych.

Zdiagnozowanym na Obszarze Rewitalizowanym problemem jest niedopasowanie do istniejących potrzeb oferty zajęć sportowych i rekreacyjnych. Pamiętać należy, że sport sprzyja integracji społecznej. W celu poprawy istniejącej sytuacji należy podjąć działania zmierzające do rozbudowy istniejącej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz do poszerzenia istniejącej oferty zajęć. Wskazane byłoby zatrudnienie dodatkowych trenerów/instruktorów pracujących z dziećmi i młodzieżą. Należałoby rozwinąć ofertę zajęć np. z lekkiej atletyki, czy też tenisa ziemnego.

Priorytetem powinna być budowa basenu. Obiekt taki zapewniłby całoroczną możliwość integracji mieszkańców. Dodatkowo regularne korzystania z pływalni pozytywnie wpłynie na stan zdrowia mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, a to jak wskazują liczne badania przekłada się na poprawę osiągniętych wyników w nauce.

Trudno jest realizować zasadę włączenia społecznego bez zagwarantowania dostępu do wysokiej jakości usług medycznych. W tym celu konieczne są zarówno inwestycje w infrastrukturę zdrowotną, jak i działania zmierzające do poszerzenia istniejącej oferty medycznej. Poprawie powinna ulec dostępność oraz jakość usług świadczonych przez zakłady podstawowej opieki medycznej. Większy nacisk należy położyć na dostęp do specjalistów.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Poprawa jakości kształcenia dzieci i młodzieży z Obszaru Rewitalizowanego m.in. poprzez rozwój oferty zajęć dodatkowych oraz rozwój kadry nauczycielskiej.
- b) Wzmocnienie roli rodziny w procesie rozwoju kapitału społecznego Obszaru Rewitalizowanego.
- c) Poprawa dostępności do oferty instytucji kultury oraz rozbudzanie potrzeb mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego w zakresie uczestniczenia w życiu kulturalnym Nowej Rudy.
- d) Rozwój oferty zajęć sportowych i rekreacyjnych, szczególnie w okresie wolnym od zajęć szkolnych.
- e) Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych i wzmocnienie roli profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałanie uzależnieniom.

CEL 2: POPRAWA SPÓJNOŚCI PRZESTRZENNEJ OBSZARU REWITALIZOWANEGO POPRZECZ MODERNIZACJĘ I ROZBUDOWĘ INFRASTRUKTURY ORAZ DOSTOSOWANIE JEJ DO OCZEKIWAŃ MIESZKAŃCÓW

Harmonijny rozwój Obszaru Rewitalizowanego nie jest możliwy bez poprawy jego spójności przestrzennej. Konieczne są działania dostosowujące istniejącą infrastrukturę do oczekiwań mieszkańców, wynikających z potrzeby awansu cywilizacyjnego. Jednocześnie należy dostosować stan środowiska naturalnego do współczesnych standardów Unii Europejskiej.

Realizacja niniejszego celu wymaga poprawy stanu infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Podjęte działania w pierwszej kolejności powinny zmierzać do poprawy stanu technicznego nawierzchni dróg. Przebudowie dróg, towarzyszyć musi budowa chodników i ścieżek rowerowych, a także modernizacja przystanków. Działania takie służyć będą zwiększeniu szeroko rozumianego bezpieczeństwa mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego. Jednocześnie ścieżki rowerowe podniosą spójność komunikacyjną OR i przyczynią się do redukcji zjawiska niskiej emisji.

Ważne znaczenie z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej Obszaru Rewitalizowanego ma usprawnienie funkcjonowania transportu zbiorowego. Realizacja niniejszego celu wymaga dostosowania funkcjonowanie komunikacji zbiorowej do aktualnych potrzeb mieszkańców OR. Sprawny system komunikacji na Obszarze Rewitalizowanym wymaga także

inwestycji

w rozwój parkingów.

Inwestycjom drogowym towarzyszyć powinna rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego. W wyniku powyższych działań wzrośnie bezpieczeństwo mieszkańców oraz zmniejszą się koszty energii elektrycznej. Do zasilania oświetlenia ulicznego w większym stopniu wykorzystane zostaną technologie energooszczędne.

Przyspieszenia cywilizacyjnego nie da się osiągnąć bez inwestycji w infrastrukturę społeczną. Inwestycje te powinny obejmować zarówno budowę nowych, jak i modernizację już istniejących obiektów. Należy poprawić dostęp do instytucji kultury poprzez budowę nowych świetlic oraz zatrudnienie w nich animatorów kultury. Równocześnie powinna nastąpić budowa/modernizacja boisk sportowych oraz placów zabaw. Jednocześnie place zabaw i boiska sportowe powinny zostać zaopatrzone w nowe urządzenia umożliwiające wszechstronne korzystanie z nich.

Kluczowe znaczenie dla realizacji niniejszego celu będzie miał rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Wskazana byłaby budowa nowych obiektów takich jak hala sportowa i basen, które to nie tylko zaktywizują mieszkańców, ale także posłużą integracji międzypokoleniowej.

Ładu przestrzennego nie da się osiągnąć bez sanacji przestrzeni publicznej. W tym celu wskazana jest odnowa budynków mieszkalnych wraz z podwórkami i towarzyszącą im małą architekturą. Konieczne są również działania zmierzające do budowy/modernizacji parków przywracając im zarówno funkcje rekreacyjną jak i integracyjną.

Wysoka jakość środowiska naturalnego wymaga zastosowania przez mieszkańców gminy nowoczesnych i proekologicznych systemów grzewczych. Równocześnie poprawie powinna ulec efektywność energetyczna budynków. Aktualnie niska efektywność energetyczna budynków jest problemem, związanym ze zjawiskiem niskiej emisji. Problem ten odczuwalny jest w okresie grzewczym, gdyż do ogrzewania mieszkań wykorzystywane są nieefektywne systemy grzewcze, a niewystarczająca izolacja termiczna budynków rzutuje na nadmierne zużycie energii.

Również troska o środowisko naturalne sprawia, że w ramach niniejszego celu należy podjąć działania zmierzające do rozbudowy sieci gazowej i ciepłowniczej.

Tabela 27. Skala potrzeb rewitalizacyjnych

Kierunek działań	Skala potrzeb (średnia, duża, bardzo duża)
1. Sanacja przestrzeni publicznej Obszaru Rewitalizowanego i nadanie jej funkcji integracyjno-rekreacyjnej	bardzo duża
2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz poprawa dostępności komunikacyjnej Obszaru Rewitalizowanego	duża
3. Rozwój infrastruktury społecznej Obszaru Rewitalizowanego	duża
4. Zrównoważony rozwój Obszaru Rewitalizowanego	bardzo duża

Źródło: opracowanie własne.

1. Kierunek działania: Sanacja przestrzeni publicznej Obszaru Rewitalizowanego i nadanie jej funkcji integracyjno-rekreacyjnej

Realizacja niniejszego działania wymaga wszechstronnego podejścia i wdrożenia kompleksowych rozwiązań. Jak wykazała diagnoza w pierwszej kolejności konieczna jest modernizacja istniejącej tkanki mieszkaniowej. Problem ten dotyczy zwłaszcza Dolnego Miasta, gdzie stan techniczny budynków nie odpowiada funkcji jaką powinno ono pełnić. Modernizacji istniejących budynków towarzyszyć powinien kompleksowy remont podwórek. Przestrzeni tej należy przywrócić funkcję wypoczynkowo-integracyjną.

Równocześnie należy dokonać renowacji zabytków, zwłaszcza w Dolnym Mieście. Działania te nie tylko podniosą estetykę miejsca, ale również wzmocnią jego potencjał turystyczny.

Jednocześnie w trosce o komfort życia mieszkańców oraz konieczność poprawy dostępności do atrakcji turystycznych wskazane są działania zmierzające do ograniczenia ruchu samochodowego. Ulice mogłyby być przekształcone w deptaki miejskie, które pozytywnie wpłyną na ożywienie społeczno-gospodarcze przestrzeni miejskiej. Należy również podjąć

skoordynowane działania zmierzające do lokowania wzdłuż deptaków działalności rzemieślniczej i gastronomicznej, podnoszącej prestiż miejsca.

Do realizowanych w ramach niniejszego działania inwestycji zaliczyć należy także zagospodarowanie istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury na potrzeby obsługi lokalnej społeczności, w tym modernizację placów zabaw oraz zagospodarowywanie nieużytkowanych terenów na parki i skwery. W rezultacie powinien nastąpić wzrost udziału terenów zieleni w przestrzeni publicznej.

Równocześnie należy poprawić bezpieczeństwo przestrzeni publicznej poprzez rozbudowę i modernizację oświetlenia, a także rozwój monitoringu.

Reasumując w ramach niniejszego działania należy podjąć kroki porządkujące zdegradowaną przestrzeń publiczną, poprzez odnowę tkanki architektonicznej i małej infrastruktury. Wyżej wymienione interwencje powinny podnieść atrakcyjność miejsca zamieszkania, a także wesprzeć potencjał inwestycyjny Obszaru.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Modernizacja budynków mieszkalnych, wraz z poprawą stanu podwórek;
- b) Renowacja zabytków zlokalizowanych na Obszarze Rewitalizowanym, zwłaszcza w rejonie Dolnego Miasta.
- c) Poprawa stanu czystości Obszaru Rewitalizowanego, w szczególności w zakresie placów zabaw i terenów zielonych.
- d) Poprawa infrastruktury związanej z bezpieczeństwem publicznym Obszaru Rewitalizowanego (monitoring, oświetlenie).
- e) Rozwój terenów zielonych Obszaru Rewitalizowanego.
- f) Tworzenie przestrzeni wyłączanej z ruchu kołowego, deptaki miejskie.

2. Kierunek działania: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz poprawa dostępności komunikacyjnej Obszaru Rewitalizowanego

Czynnikiem determinującym rozwój społeczno-gospodarczy Obszaru Rewitalizowanego jest dobrze rozwinięta infrastruktura drogowa. Efektywnie funkcjonująca infrastruktura drogowa nie tylko podnosi standard życia mieszkańców, ale również uelastycznia rynek pracy, przyczyniając się do redukcji bezrobocia. Reasumując stan infrastruktury drogowej wpływa na atrakcyjność Obszaru jako miejsca zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Rozwój infrastruktury drogowej wymaga przede wszystkim poprawy stanu technicznego istniejących dróg, a zwłaszcza ulic Świdnickiej, Kościelnej, Martwej i Kolejowej. Równocześnie inwestycjom w infrastrukturę drogową powinny towarzyszyć działania zmierzające do budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury towarzyszącej.

Rozwój niniejszej infrastruktury powinien doprowadzić zarówno do poprawy bezpieczeństwa użytkowników dróg i mieszkańców, jak również do ograniczenia zjawiska niskiej emisji. Osiągnięcie niniejszego celu wymaga budowy chodników i ścieżek rowerowych. Docelowo chodniki i ścieżki rowerowe powinny stać się standardem na Obszarze Rewitalizowanym.

Równocześnie wskazana jest modernizacja przystanków komunikacji zbiorowej i dworca PKP, połączona z poprawą ich funkcjonalności. W ramach niniejszych działań należy także zmienić aktualne rozmieszczenie przystanków autobusowych (zwłaszcza zlokalizowanych przy ulicy Piastów), tak aby poprawić bezpieczeństwo użytkowników.

Jak już wspomniano modernizacji dróg powinny towarzyszyć działania zmierzające do rozwoju ścieżek rowerowych. Inwestycje te poprawią stan środowiska naturalnego (poprzez ograniczanie niskiej emisji), a także zwiększą bezpieczeństwo użytkowników dróg. Dodatkowo ścieżki rowerowe wzmocnią mobilność mieszkańców i ułatwią nawiązywanie kontaktów pomiędzy mieszkańcami poszczególnych części Obszaru Rewitalizowanego.

Istotnym problemem zdiagnozowanym na OR jest zbyt mała w stosunku do potrzeb liczba miejsc parkingowych, zwłaszcza w centrum miasta. Dodatkowo istniejące miejsca nie zawsze są właściwie oznakowane co utrudnia możliwość korzystania z nich. Dlatego też należy zintensyfikować działania zmierzające do tworzenia nowych miejsc parkingowych służących zarówno mieszkańcom, przedsiębiorcom, jak i odwiedzającym. Pamiętać należy, że niedostateczna podaż tychże miejsc w sposób wyraźny ogranicza dostępność komunikacyjną

Obszaru, a tym samym zmniejsza jego atrakcyjność jako miejsca zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Równocześnie budowie/przebudowie dróg, ścieżek rowerowych i chodników towarzyszyć powinna rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego. Działania takie pozytywnie wpłyną zarówno na bezpieczeństwo mieszkańców, jak i na stan środowiska naturalnego.

Stan infrastruktury drogowej jest pierwszym czynnikiem wpływającym na dostępność komunikacyjną Obszaru Rewitalizowanego. Drugim czynnikiem jest stan transportu zbiorowego. Sprawnie funkcjonująca komunikacja zbiorowa zmniejsza potrzebę korzystania z transportu indywidualnego, a tym samym ogranicza natężenie ruchu i sprzyja redukcji niskiej emisji.

Niestety aktualna wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna Obszaru Rewitalizowanego za pomocą środków transportu zbiorowego jest niezadawalająca. Poszczególne dzielnice są słabo skomunikowane. Poprawy wymaga również stan połączeń komunikacyjnych z innymi miastami.

W przyszłości powinna nastąpić reaktywacja transportu zbiorowego. Ważne będą działania zmierzające do dostosowania komunikacji zbiorowej do aktualnych potrzeb mieszkańców. Realizacja niniejszego działania wymagać będzie współpracy z przewoźnikami świadczącymi usługi transportu zbiorowego. Wskazane są również działania zmierzające do poprawy istniejącej sytuacji, m.in. poprzez dostosowanie sieci i częstotliwości połączeń autobusowych (busowych) do oczekiwań mieszkańców.

Realizacja niniejszego działania wymaga także inwestycji w transport zrównoważony, którego istotą jest łącznie transportu autobusowego, kolejowego z rowerowym. W rezultacie wskazana jest budowa parkingów i miejsc postojowych dla rowerzystów. Budowa Park&Ride i Bike&Ride przyniosłaby OR wieloaspektowe korzyści, zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Poprawa stanu technicznego dróg i chodników na Obszarze Rewitalizowanym.

- b) Poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Obszaru Rewitalizowanego z wykorzystaniem transportu zbiorowego.
- c) Budowa nowych miejsc parkingowych.
- d) Rozbudowa ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej.
- e) Poprawa funkcjonalności i stanu technicznego przystanków komunikacji zbiorowej i dworca PKP.

3. Kierunek działania: Rozwój infrastruktury społecznej Obszaru Rewitalizowanego

Realizacja powyższego działania wymaga rozwoju infrastruktury społecznej sprzyjającej integracji mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego. Funkcje taką pełnić mogą zarówno domy kultury i biblioteki, jak i obiekty sportowe i rekreacyjne.

Inwestycje w rozwój infrastruktury społecznej powinny obejmować zarówno budowę nowych, jak i modernizację już istniejących obiektów. Należy poprawić dostęp do instytucji kultury poprzez budowę nowych świetlic oraz zatrudnienie w nich animatorów kultury (zwłaszcza na obszarze Drogosławia i Dolnego Miasta). Należałoby również rozważyć budowę filii MOK-u w rejonie ulic Świdnickiej, Stara Droga, Obozowa.

Obiekty te pełniłyby także funkcję integracyjną, służąc jako miejsce spotkań lokalnych społeczności. Dodatkowo dzieci i młodzież uzyskają możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu, co sprzyjać będzie ich aktywizacji.

W ramach niniejszego działania należy również rozbudować i zmodernizować boiska sportowe oraz place zabaw. Jednocześnie place zabaw i boiska powinny zostać zaopatrzone w nowe urządzenia umożliwiające wszechstronne korzystanie z nich.

Kluczowe znaczenie dla realizacji niniejszego działania będzie miał rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Wskazana byłaby budowa nowych obiektów takich jak hala

sportowa, basen, lodowisko. Obiekty te, nie tylko zaktywizują mieszkańców, ale także posłużą integracji międzypokoleniowej.

Ponadto należy podjąć działania zmierzające do rozwoju infrastruktury służącej opiece nad dziećmi do lat trzech oraz seniorami. W powyższym celu należy wspierać działania zmierzające do zakładania klubów dziecięcych. W celu umożliwienia szerokiego dostępu do powyższych usług należałoby pokryć koszty opieki w przypadku osób o niskich dochodach. Równocześnie pamiętając o kierunkach zmian demograficznych, uznać należy, że w przyszłości konieczne będą inwestycje w rozwój infrastruktury zapewniającej opiekę nad osobami starszymi (dom seniora).

Należy także podjąć szeroko zakrojone działania zmierzające do likwidacji barier architektonicznych, uniemożliwiających osobom starszym i niepełnosprawnym prawidłowy dostęp do infrastruktury społecznej.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Budowa oraz poprawa stanu infrastruktury związanej z rekreacją i wypoczynkiem na Obszarze Rewitalizowanym.
- b) Budowa oraz poprawa stanu infrastruktury sportowej na Obszarze Rewitalizowanym.
- c) Budowa oraz poprawa stanu infrastruktury społecznej sprzyjającej aktywnej integracji społecznej na Obszarze Rewitalizowanym.

4. Kierunek działania: Zrównoważony rozwój Obszaru Rewitalizowanego

Wysoka jakość środowiska naturalnego gwarantuje wzrost poziomu życia mieszkańców. Jednocześnie inwestycje w ochronę środowiska sprzyjają szybszemu rozwojowi Obszaru. Występuje tu sprzężenie zwrotne. Inwestycje w środowisko poprawiają atrakcyjność Obszaru, a ten z kolei jako bardziej atrakcyjny przyciąga nowych inwestorów i mieszkańców.

Niestety Obszar Rewitalizowany boryka się z problemem niezadawalającego stanu środowiska naturalnego, a zwłaszcza powietrza atmosferycznego. Odpowiedzią na istniejącą sytuację powinny być działania zmierzające do rozbudowy i modernizacji infrastruktury sieciowej oraz poprawy efektywności energetycznej infrastruktury publicznej i prywatnej.

Należy w miarę dostępnych możliwości rozbudować sieć gazową i ciepłowniczą. Dostępność, zwłaszcza do sieci gazowej powinna mieć charakter powszechny. Jednocześnie należy promować i wspierać działania zmierzające do zastosowania przez mieszkańców, przedsiębiorców i podmioty publiczne nowoczesnych i proekologicznych systemów grzewczych.

Równocześnie poprawie musi ulec efektywność energetyczna budynków. Aktualnie ich niska efektywność energetyczna jest problemem, związanym ze zjawiskiem niskiej emisji. Problem ten odczuwalny jest w okresie grzewczym, gdyż dla ogrzewania mieszkań wykorzystywane są nieefektywne systemy grzewcze, a niewystarczająca izolacja termiczna budynków rzutuje na nadmierne zużycie energii.

Należy również zredukować nadmierne zużycie energii, poprzez wymianę energochłonnego oświetlenia. Wymianę oświetlenia należy połączyć z szerszymi działaniami służącymi rozbudowie ciągów pieszych i dróg rowerowych.

Jednocześnie należy również usprawnić system gospodarki odpadami, tak aby poprawić stan czystości przestrzeni publicznej.

Dodatkowo realizacja niniejszego celu wymaga działań zmierzających do poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców.

Przykładowe działania rewitalizacyjne:

- a) Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sieciowej (np. sieć gazowa, ciepłownicza);
- b) Podniesienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i publicznych na terenie Obszaru Rewitalizowanego.
- c) Wymiana kotłów na proekologiczne w celu redukcji niskiej emisji.
- d) Budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych w celu redukcji niskiej emisji pochodzącej z ruchu samochodowego.
- e) Wymiana energochłonnego oświetlenia na Obszarze Rewitalizowanym.
- f) Rozwój postaw proekologicznych mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego.
- g) Rozwój infrastruktury związanej z czystością Obszaru Rewitalizowanego.

Tabela 28. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

	Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2014-2020	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r. dla 15 gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej
<p>Cel 1. Poprawa spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizowanego w oparciu o wzrost aktywności i rozwój przedsiębiorczości</p>	<p>Cel strategiczny 2. Wzrost zatrudnienia oraz konkurencyjności przedsiębiorstw zwłaszcza MŚP.</p> <p>Cel strategiczny 5. Podniesienie poziomu edukacji i kształcenia.</p> <p>Cel strategiczny 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia oraz aktywizacja mieszkańców w inicjatywach rozwojowych.</p>	<p>Cel strategiczny 1. Dążenie do utrzymania niskoemisyjnego wzrostu gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa, tj. rozwoju gospodarczo-społecznego Aglomeracji Wałbrzyskiej do 2030 roku następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną</p> <p>Cel strategiczny 5. Rozwój innowacyjnej gospodarki lokalnej opartej o wiedzę oraz nowoczesne technologie</p>
<p>Cel 2. Poprawa spójności przestrzennej obszaru rewitalizowanego poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury oraz dostosowanie jej do oczekiwań mieszkańców</p>	<p>Cel strategiczny 1. Sprawna i efektywna infrastruktura komunikacyjna i techniczna w mieście oraz poprawa dostępności komunikacyjnej.</p> <p>Cel strategiczny 3. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa bezpieczeństwa .</p> <p>Cel strategiczny 4. Nowoczesna oferta turystyczna</p> <p>Cel strategiczny 5. Podniesienie poziomu edukacji i kształcenia.</p>	<p>Cel strategiczny 1. Dążenie do utrzymania niskoemisyjnego wzrostu gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa, tj. rozwoju gospodarczo-społecznego Aglomeracji Wałbrzyskiej do 2030 roku następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną</p> <p>Cel strategiczny 3. Ograniczenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych z instalacji wykorzystywanych na terenie Aglomeracji Wałbrzyskiej, a także emisji pochodzącej z transportu mające na celu spełnienie norm w zakresie jakości powietrza</p> <p>Cel strategiczny 5. Rozwój innowacyjnej gospodarki lokalnej</p>

	<p>Cel strategiczny 6.</p> <p>Zrewitalizowane obszary zamieszkania, obiekty i przestrzenie publiczne .</p>	<p>opartej o wiedzę oraz nowoczesne technologie</p> <p>Cel strategiczny 6.</p> <p>Poprawa ładu przestrzennego, rozwój zrównoważonej przestrzeni publicznej, a także rewitalizacja zdegradowanych obszarów.</p>
--	---	---

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione w niniejszym dokumencie cele rewitalizacji zgodne są z założeniami aktualnych dokumentów strategicznych posiadanych przez Gminę Miejską Nowa Ruda. Są spójne z obowiązującymi, dla obszaru rewitalizacji, planami gospodarki przestrzennej.

Przede wszystkim wpisują się one w cele strategiczne zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2014-2020.

Cel 1 Poprawa spójności społeczno-gospodarczej Obszaru Rewitalizowanego w oparciu o wzrost aktywności i rozwój przedsiębiorczości jak wynika z powyższej tabeli realizuje trzy cele strategiczne zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2014-2020 (Cel 2, 5 i 7).

Cel 2 Poprawa spójności przestrzennej Obszaru Rewitalizowanego poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury oraz dostosowanie jej do oczekiwań mieszkańców wpisuje się w pięć celów strategicznych zawartych w Strategii Rozwoju (Cel 1, 3, 4, 5 i 6).

Jak wynika z informacji zawartych w powyższej tabeli zaproponowane w niniejszym dokumencie cele zgodne są także z założeniami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r. dla 15 gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Spójności celów i problemów.

Jednym z elementów prac nad LPR Nowej Rudy była diagnoza głównych problemów występujących na obszarze rewitalizacji. Identyfikacja problemów bazowała na analizie

mierników rozwoju oraz danych wynikających z ankiet i była przedmiotem warsztatów Zespołu ds. Rewitalizacji. Wykorzystując metodę partycypacji społecznej połączonej z moderowaną dyskusją ustalono najważniejsze problemy, które następnie zostały pogrupowane i zaakceptowane przez Zespół ds. Rewitalizacji. W dalszej kolejności zdiagnozowane problemy służyły jako podstawa do ustalenia Celów programu. Poniżej przedstawiono tabelę, w której zaprezentowano logikę interwencji LPR, która dowodzi że zaproponowane cele LPR zostały sformułowane na podstawie zdiagnozowanych problemów i są z nimi spójne. Literą X w tabeli oznaczono problemy adekwatne do zaproponowanych celów LPR Nowej Rudy.

Problemy	Cel 1	Cel 2
Niska aktywność mieszkańców	X	
Występujące zjawiska wykluczenia społecznego	X	
Dziedziczenie złych wzorców życiowych	X	
Niski poziom wykształcenia i brak kwalifikacji zawodowych	X	
Niezadawalająca jakość przestrzeni publicznej		X
Zły stan techniczny budynków i wysokie koszty ich modernizacji		X
Zaniedbane/zdewastowane podwórka/ zaplecza budynków		X
Zły stan infrastruktury drogowej		X
Brak miejsc parkingowych w centrum miasta - niewystarczająca ilość		X
Zły stan dworca PKP		X
Brak ścieżek rowerowych		X
Ograniczony dostęp do sieci gazowej i ciepłowniczej		X
Niski popyt uboższego społeczeństwa na zakup towarów i usług	X	
Niewystarczające wsparcie finansowe i edukacyjne dla osób podejmujących działalność gospodarczą	X	
Brak wykwalifikowanych pracowników	X	

Tabela 29. Matryca problemów i celów

Źródło: opracowanie własne.

6. Rozdział: Indykatywne ramy finansowe

Indykatywne ramy finansowe realizacji lokalnego programu rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda wynikają ze zgłoszonych i zaakceptowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Projekty/przedsięwzięcia zostały zgłoszone przez interesariuszy rewitalizacji w procedurze otwartego naboru z wykorzystaniem ankiety projektu rewitalizacyjnego. O możliwości zgłaszania projektów wnioskodawcy zostali poinformowani za pośrednictwem strony internetowej gminy. System informatyczny służący do zgłaszania projektów / przedsięwzięć został udostępniony pod adresem <http://nowaruda.badanie.net/> Przyjęta przez Gminę Miejską Nowa Ruda procedura naboru była przejrzysta, powszechnie dostępna i niedyskryminująca. W związku z przyjętą metodologią uspołecznienia procesu przygotowania LPR, po zakończeniu naboru, lista projektów/przedsięwzięć została przekazana Zespołowi ds. Rewitalizacji i była przedmiotem dyskusji w trakcie warsztatów. W wyniku ustaleń Zespołu ds. Rewitalizacji nabór projektów został przedłużony w celu uzyskania dodatkowych projektów / przedsięwzięć potrzebnych do osiągnięcia pożądanego efektu rewitalizacji. W dalszej kolejności zgłoszone przedsięwzięcia / projekty rewitalizacyjne zostały poddane analizie ze względu na ich kwalifikowalność do realizacji. Brano pod uwagę: realizację celów LPR, skalę oddziaływania na obszar rewitalizacji oraz harmonogram wdrażania. Na tej podstawie opracowano listę A i B przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych. Lista a odnosi się do działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD 2014 -2020. Lista B zawiera pozostałe kwalifikujące się przedsięwzięcia / projekty. Lista A i lista B przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych stanowi załącznik nr 1 i 2 do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda. Podsumowanie wartości zgłoszonych projektów tworzy indykatywne ramy finansowe lokalnego programu rewitalizacji.

Tabela 30. Indykatywne ramy finansowe lokalnego programu rewitalizacji gminy [PLN]

Cel LPR	Źródła finansowania				Razem
	Lista A		Lista B		
	Śr. Zewnętrzne	Śr. Własne	Śr. Zewnętrzne	Śr. Własne	
Cel nr 1			3 288 200,00	403 800,00	3 692 000,00
Cel nr 2	14 643 249,00	2 725 279,00	19 483 400,00	7 408 616,00	44 260 544,00
Ogółem	14 643 249,00	2 725 279,00	22 771 600,00	7 812 416,00	47 952 544,00

Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kompleksowe zaplanowanie działań rewitalizacyjnych, mających na celu wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego, wymaga uwzględnienia komplementarności pomiędzy projektami/przedsięwzięciami w wymiarze przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym, a także finansowym. Zapewnienie kompleksowej i zintegrowanej interwencji przyczyni się do wzajemnej synergii projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz synchronizacji efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową w obszarze rewitalizacji. W przypadku niniejszego dokumentu komplementarność stanowiła czynnik warunkujący umieszczenie projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych na liście A lub B.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że LPR jest dokumentem wieloletnim, a projekty / przedsięwzięcia mogą być zgłaszane na każdym etapie jego wdrażania. Część projektów / przedsięwzięć zostanie zgłoszona po zatwierdzeniu LPR, co wynika między innymi z: gotowości do realizacji, dostępności środków, konieczności ustanowienia partnerstwa. Oznacza to, że komplementarność należy rozpatrywać i oceniać również, a może przede wszystkim, w zakresie mechanizmów zapewniających jej występowanie.

Poniżej opisano komplementarność wg obszarów wskazanych w Wytycznych Ministerstwa Rozwoju.

1. Komplementarność przestrzenna – mechanizm zapewniający komplementarność przestrzenną to warunek, że podstawowym miejscem realizacji lub oddziaływania projektów / przedsięwzięć jest obszar rewitalizacji. W trakcie tworzenia LPR brano pod uwagę wzajemne przestrzenne powiązania pomiędzy projektami / przedsięwzięciami, również po to, aby oddziaływały one na cały obszar rewitalizacji. Realizowane to było między innym przez Zespół ds. Rewitalizacji w trakcie warsztatów. Komplementarność przestrzenna między poszczególnymi projektami /przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi była weryfikowana na podstawie pkt. 6 Formularza projektu - przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, stanowiącego załącznik do niniejszego dokumentu.

wsparcia przez IZ RPO WD 2014 – 2020, które uwzględnia doświadczenia wynikające z poprzedniego okresu programowania, w tym wnioski wynikające z ewaluacji. Na etapie przygotowywania LPR uwzględniono Wytyczne IZ RPO WD w zakresie zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji m.in. poprzez opracowanie Listy A i B projektów / przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

5. Komplementarność Finansowa – mechanizm zapewniający komplementarność finansową jest realizowany poprzez przyjętą na etapie tworzenia LPR zasadę, że zgłoszone do realizacji przedsięwzięcia / projekty będą aplikować o środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Przedsięwzięcia/projekty rewitalizacyjne będą finansowane również z innych źródeł niż ww. fundusze zapewniając tym samym komplementarność finansową pomiędzy programami operacyjnymi oraz środkami polityk i instrumentów krajowych. Dysponentami środków są odpowiednie instytucje zarządzające, które w systemie naborów przewidziały określone preferencje dla przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych. Ponadto wnioskodawcy projektów rewitalizacyjnych zabezpieczą niezbędne do współfinansowania środki własne co zapewni komplementarność finansową pomiędzy prywatnymi i publicznymi źródłami finansowania. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie kwot przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych obrazujących komplementarność finansową.

Tabela 31. Komplementarność źródeł finansowania[PLN]

Komplementarne źródła finansowania	Wartość wsparcia	Środki publiczne/prywatne
EFRR	23 896 649,00	4 358 232,00
EFS	2 596 300,00	281 700,00
Inne źródła finansowania	10 921 900,00	5 897 763,00

Źródło: opracowanie własne.

7. Rozdział: System realizacji lokalnego programu rewitalizacji

Struktura zarządzania

1. W zarządzanie procesem rewitalizacji zaangażowane są następujące podmioty:
  - Rada Miejska w Nowej Rudzie
  - Burmistrz miasta Nowa Ruda
  - w imieniu interesariuszy rewitalizacji Zespół ds. Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda,
  - Właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację, tj. Wydział Rozwoju Urzędu Miejskiego w Nowej Rudzie.
  - W imieniu interesariuszy podmioty/ osoby realizujące projekty rewitalizacyjne⁵,
2. Zespół ds. Rewitalizacji jest społecznym organem konsultacyjnym Burmistrza miasta Nowa Ruda w zakresie rewitalizacji, powoływanym na czas przygotowania i realizacji lokalnego programu rewitalizacji (zwanego dalej LPR). Zespół ds. Rewitalizacji wspiera proces rewitalizacji poprzez wiedzę, doświadczenie oraz znajomość problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.
3. Zespół ds. Rewitalizacji powołany został zarządzeniem Burmistrza miasta Nowa Ruda nr 11/2016 z dnia 12.01.2016 r. szczegółowy tryb pracy Zespołu ds. Rewitalizacji określa regulamin Zespołu ds. Rewitalizacji stanowiący załącznik do przedmiotowego zarządzenia.
4. Do zadań Zespołu ds. Rewitalizacji należy współpraca w zakresie:
  - a. Diagnozowania obszarów zdegradowanych oraz wyznaczania terenów rewitalizacji,
  - b. Priorytetyzacji problemów dotyczących obszar rewitalizacji,
  - c. Definiowania celów i kierunków działań procesu rewitalizacji,
  - d. Monitorowania i oceny wdrażania LPR.

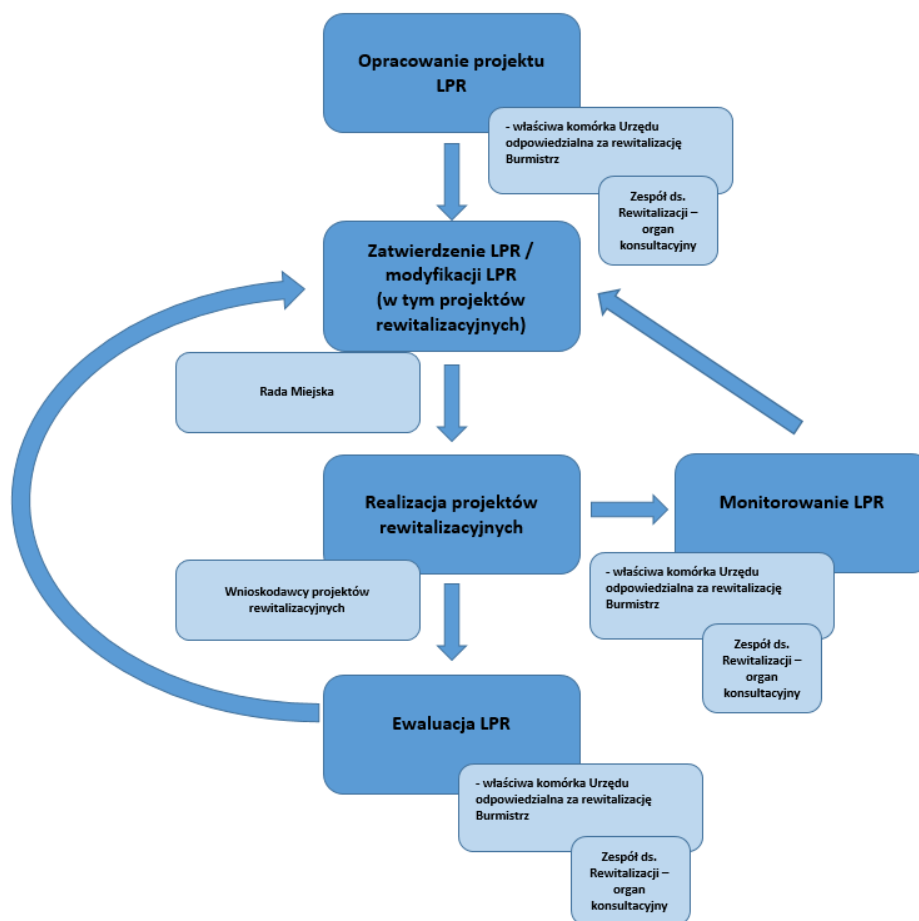
---

⁵ Przez podmioty/ osoby realizujące projekty rewitalizacyjne rozumie się podmioty/ osoby wskazane jako Wnioskodawcy w projektach rewitalizacyjnych. W przypadku projektów, w których Wnioskodawcą jest Gmina, pod pojęciem podmiotu realizującego należy rozumieć właściwą komórkę Urzędu, odpowiedzialną za realizację projektu.

5. Obsługę administracyjną Zespołu ds. Rewitalizacji zapewnia właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację.
6. Do zadań ww. Komórki urzędu w zakresie, o którym mowa w pkt 6, należy:
  - a) Prowadzenie spraw organizacyjnych Zespołu ds. Rewitalizacji,
  - b) Sporządzanie protokołów z posiedzeń Zespołu ds. Rewitalizacji,
  - c) Przygotowanie materiałów niezbędnych do wykonywania zadań Zespołu ds. Rewitalizacji,
  - d) Powiadamianie członków Zespołu ds. Rewitalizacji oraz innych zaproszonych osób o terminie oraz tematyce posiedzenia,
  - e) Archiwizowanie dokumentów Zespołu ds. Rewitalizacji.

System zarządzania procesem rewitalizacji przebiega zgodnie z poniższym Diagram 3

Diagram 3. System zarządzania procesem rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

I. Opis podstawowych celów i założeń dot. Monitoringu i ewaluacji LPR

1. Monitorowanie realizacji LPR to ciągły i systematyczny proces zbierania i analizowania danych ilościowych oraz jakościowych, który umożliwia opisanie aktualnego stanu realizacji LPR. Polega na bieżącej obserwacji postępu finansowo-rzeczowego projektów rewitalizacyjnych⁶, która pozwala ocenić stan zaawansowania realizacji ww. Przedsięwzięć oraz stwierdzić czy są realizowane zgodnie z założeniami, jakie zostały przyjęte na etapie ich planowania. Celem monitorowania jest więc określenie postępu rzeczowo-finansowego projektów rewitalizacyjnych oraz zapewnienie zgodności ich realizacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami;
2. Monitorowanie LPR jest procesem bieżącym i prowadzone jest przez cały okres wraźania LPR;
3. Podstawowymi narzędziami służącymi monitorowaniu LPR są coroczne sprawozdania monitoringowe;
4. W warstwie metodycznej monitoring prowadzony jest przede wszystkim z wykorzystaniem ograniczonego zbioru wskaźników produktu i rezultatu umożliwiających szybki pomiar stopnia zaawansowania realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz ich zgodności z planowanymi założeniami.
5. Ewaluacja to proces zbierania, a następnie analizowania wiarygodnych informacji i danych dotyczących zarówno realizowanych projektów rewitalizacyjnych (np. W aspekcie rzeczowym i finansowym), jak również dotyczących obszaru rewitalizowanego (przy uwzględnieniu dostępności danych statystycznych). Jej celem jest ocena skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych (w tym przede wszystkim projektów rewitalizacyjnych), w odniesieniu do założonych celów LPR, która stanowi podstawę dla ewentualnych działań korygujących, usprawniających, aktualizujących oraz do lepszego zrozumienia samego procesu rewitalizacji.
6. Podstawowymi narzędziami służącymi ewaluacji LPR są raport ewaluacyjny częściowy sporządzany w roku następującym po roku, w którym upływa połowa okresu

---

⁶ Projekt rewitalizacyjny – to projekt, wynikający z LPR, tj. zaplanowany w LPR i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów.

obowiązywania LPR i raport ewaluacyjny końcowy, sporządzany w roku następującym po roku zakończenia obowiązywania LPR.

7. W warstwie metodycznej ocena skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o ograniczony zbiór mierników rozwoju, umożliwiających szybki pomiar stopnia realizacji założonych celów LPR.
8. W proces monitorowania i ewaluacji LPR zaangażowane są podmioty określone w podrozdziale „struktura (w tym Zespół ds. Rewitalizacji)” pkt 1.

II. Opis procedury monitoringu LPR – sprawozdanie monitoringowe

1. Za koordynację procesu monitorowania LPR odpowiada właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację. Do jej zadań należy m. In.:
  - a. Bieżąca współpraca z podmiotami / osobami realizującymi projekty rewitalizacyjne,
  - b. Przygotowanie sprawozdania monitoringowego,
  - c. Zorganizowanie posiedzenia Zespołu ds. Rewitalizacji w sprawie zaopiniowania sprawozdania monitoringowego.
2. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego przygotowany jest i opiniowany do końca kwietnia danego roku i obejmuje swoim zakresem poprzedni rok kalendarzowy (pierwsze sprawozdanie monitoringowe obejmuje swoim zakresem okres od przyjęcia LPR do końca roku kalendarzowego, w którym LPR został przyjęty).
3. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego opracowywany jest w oparciu o dane i informacje przekazywane m.in. przez podmioty / osoby realizujące projekty rewitalizacyjne.
4. Podmioty/osoby realizujące, wynikające z Programu, projekty rewitalizacyjne zobowiązane są zakończyć ich realizację najpóźniej do dnia 31.12.2023 r.⁷,
5. Podmioty/osoby realizujące, wynikające z Programu, projekty rewitalizacyjne zobowiązane są przekazać do właściwej komórki urzędu odpowiedzialnej za

---

⁷ Zgodnie z przepisami przejściowymi i końcowymi zawartymi w art. 52 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

rewitalizację co najmniej następujące informacje w zakresie realizowanych przez siebie projektów:

a. Dla projektów planowanych do realizacji i realizowanych odpowiednio:

- Stan zaawansowania przygotowania/ realizacji projektu,

b. Dla projektów zakończonych:

- Osiągnięte wartości wskaźników produktu i rezultatu (jeśli dotyczy: uzasadnienie nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników dla projektu, określonych w LPR),
- Istotne zmiany wpływające na charakter projektu, jego cele lub warunki wdrażania, które mogłyby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

6. Ww. informacje przekazywane są przez podmioty/osoby realizujące projekty rewitalizacyjne do właściwej komórki urzędu odpowiedzialnej za rewitalizację do końca stycznia danego roku i przedstawiają stan na 31 grudnia roku poprzedniego.⁸ W przypadku projektów zakończonych ww. informacje przekazywane są przez kolejne 3 lata kalendarzowe po roku zakończenia ich rzeczowej realizacji, jednak nie dłużej niż do 2025 roku.

7. Właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację może wezwać podmioty/osoby realizujące projekty rewitalizacyjne do przedstawienia dodatkowych informacji oraz wyjaśnień.

8. Właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację analizuje informacje przekazywane przez podmioty/osoby realizujące projekty rewitalizacyjne, w tym w zakresie postępu rzeczowo-finansowego projektów rewitalizacyjnych oraz ich zgodności z wcześniej zatwierdzonymi założeniami w LPR, dotyczącymi co najmniej możliwości i terminu ich realizacji oraz zakładanych wartości docelowych wskaźników produktu/ rezultatu, a następnie przygotowuje projekt rocznego sprawozdania monitoringowego.

---

⁸ za wyjątkiem informacji dotyczących wskaźników produktu, których osiągnięta wartość podawana jest na dzień zakończenia rzeczowej realizacji projektu oraz wskaźników rezultatu, których osiągnięta wartość podawana jest za okres 1 roku od zakończenia rzeczowej realizacji projektu lub uruchomienia inwestycji, jeśli wynika to z jej specyfikacji.

9. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego zawiera co najmniej:

a. Ocenę stopnia zaawansowania wdrażania LPR (narastająco), sporządzoną w oparciu o poziom osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu przez projekty rewitalizacyjne.

b. Rekomendacje odnośnie:

- Konieczności/braku konieczności ponowienia naboru projektów rewitalizacyjnych w celu wpisania nowych projektów rewitalizacyjnych do LPR, w następstwie m.in. oceny, o której mowa w pkt 8 ppkt a),
- Konieczności/braku konieczności wykreślenia projektów rewitalizacyjnych umieszczonych w LPR, w następstwie m.in. Przeprowadzenia analizy, o której mowa w ppkt 7)⁹,

10. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego przedkładany jest pod obrady Zespołu ds. Rewitalizacji w celu jego zaopiniowania.

11. Zespół ds. Rewitalizacji może zaopiniować projekt rocznego sprawozdania monitoringowego:

- a. Pozytywnie bez zastrzeżeń;
- b. Pozytywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag;
- c. Negatywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag.

12. Zaopiniowany projekt rocznego sprawozdania monitoringowego przedkładany jest do zatwierdzenia Burmistrzowi, w tym również w zakresie uwzględnienia/ nie uwzględnienia w nim uwag, o których mowa w pkt 10 ppkt b) albo c).

13. Zatwierdzone sprawozdanie monitoringowe za dany rok przedkładane jest do wiadomości Rady Miejskiej oraz publikowane co najmniej na stronie internetowej gminy, w terminie do 30 czerwca danego roku, w którym zostało zatwierdzone.

III. Opis procedury ewaluacji LPR – raport ewaluacyjny

1. Za koordynację procesu ewaluacji LPR odpowiada właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację. Do jej zadań należy m. In.:

---

⁹ Opóźnienie terminu realizacji projektu, wystąpienie istotnych ryzyk i zagrożeń realizacji projektu czy też zmniejszenie docelowej wartości wskaźników produktu i rezultatu stanowiąc może przesłankę do wykreślenia projektu z LPR;

- a. Zlecenie podmiotowi zewnętrznemu przygotowanie raportu ewaluacyjnego częściowego oraz raportu ewaluacyjnego końcowego oraz ich odbiór,
  - b. Bieżąca współpraca z ewaluatorem,
  - c. Przygotowanie stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym częściowym oraz raporcie ewaluacyjnym końcowym,
  - d. Zorganizowanie posiedzenia Zespołu ds. Rewitalizacji w sprawie zaopiniowania przygotowanego stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w ww. Raportach ewaluacyjnych.
2. Raport ewaluacyjny częściowy oraz raport ewaluacyjny końcowy przygotowywany jest do końca sierpnia danego roku, w którym powinien zostać opracowany.
3. Raport ewaluacyjny częściowy oraz raport ewaluacyjny końcowy zawiera co najmniej:
- a. Ocenę stopnia zaawansowania wdrażania LPR, sporządzoną w oparciu o poziom osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu przez projekty rewitalizacyjne oraz ocenę ich zgodności z wcześniej zatwierdzonymi założeniami w LPR, przygotowaną m. in. na podstawie sprawozdań monitoringowych;
  - b. Ocenę skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych, w odniesieniu do założonych dla obszaru rewitalizowanego celów w LPR (tj. poprawy sytuacji na obszarach rewitalizacji), w oparciu o zbiór mierników rozwoju wskazanych w poniższej tabeli

Tabela 32. Zbiór mierników rozwoju

Nazwa miernika rozwoju	Cel	Wartość bazowa (2014)	Wartość docelowa (2024)
Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej (%)	1	17,33%	15%
Odsetek podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej (w odniesieniu do mieszkańców)	1	4,5%	3,5%
Liczba obiektów budowlanych pokrytych/izolowanych azbestem	2	18	15

(szt.)			
--------	--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

- c. Rekomendacje podjęcia działań korygujących, usprawniających, aktualizujących.
4. Projekt stanowiska do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym częściowym oraz raporcie ewaluacyjnym końcowym przygotowywany jest i opiniowany do końca października danego roku, w którym został przygotowany raport ewaluacyjny.
  5. Projekt stanowiska do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym przedkładany jest pod obrady Zespołu ds. Rewitalizacji w celu jego zaopiniowania.
  6. Zespół ds. Rewitalizacji może zaopiniować projekt stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym:
    - a. Pozytywnie bez zastrzeżeń;
    - b. Pozytywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag;
    - c. Negatywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag.
  7. Zaopiniowany projekt stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym przedkładany jest do zatwierdzenia Burmistrzowi miasta Nowa Ruda, w tym również w zakresie uwzględnienia/ nie uwzględnienia w nim uwag, o których mowa w pkt 6 ppkt b) albo c).
  8. Raport ewaluacyjny częściowy oraz raport ewaluacyjny końcowy wraz ze stanowiskiem gminy do zawartych w nich rekomendacji, przedkładane są do wiadomości Rady Miejskiej w Nowej Rudzie oraz publikowane, co najmniej na stronie internetowej gminy w terminie do 31 grudnia danego roku, w którym zostały odpowiednio przygotowane/ zatwierdzone.

System wprowadzania modyfikacji LPR

1. Główną podstawą dla wprowadzenia modyfikacji LPR są:

- a. Zmiany w systemie rewitalizacji w Polsce wynikające np. ze zmiany wytycznych MIR
  - b. Rekomendacje zawarte w zatwierdzonym sprawozdaniu monitoringowym lub raporcie ewaluacyjnym częściowym.
  - c. Konieczność wprowadzenia nowych zadań do LPR.
2. Inicjatorem modyfikacji i zmian mogą być wszystkie podmioty określone w podrozdziale „Struktura zarządzania” pkt 1. Za koordynację procesu wprowadzania modyfikacji i zmian w ramach LPR odpowiada właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację.
3. Wprowadzanie modyfikacji w ramach LPR przebiega zgodnie z poniższą ścieżką postępowania:
- a. Właściwa komórka urzędu w odpowiedzi na zaistniałe potrzeby podejmuje działania administracyjne związane z modyfikacją LPR. Efektem działań jest opracowanie projektu zmienionego lokalnego programu rewitalizacji;
  - b. Propozycja modyfikacji LPR przedkładana jest przez właściwą komórkę urzędu odpowiedzialną za rewitalizację pod obrady Zespołu ds. Rewitalizacji w celu ich zaopiniowania;
  - c. Projekt zmodyfikowanego LPR uwzględniającego opinię Zespołu ds. Rewitalizacji jest akceptowany przez Burmistrza miasta Nowa Ruda;
  - d. Burmistrz przedkłada projekt zmodyfikowanego LPR Radzie Miejskiej w celu podjęcia stosownej uchwały.

8. Rozdział: Partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna może przybierać różne formy, które różnią się zakresem wpływu mieszkańców na podejmowane decyzje w zależności od stopnia i zakresu gotowości władz publicznych do uznania roli mieszkańców w tych procesach. W rewitalizacji, ze względu na jej kompleksowy charakter i przedmiot działania – wieloaspektowy kryzys dotykający przede wszystkim społeczności zamieszkującej obszar zdegradowany – konieczne jest, aby partycypacja społeczna przybierała jak najpełniejszą formę angażowania interesariuszy. Wyrazem tego podejścia jest generalna zasada, że partycypacja społeczna jest niezbędnym elementem działań rewitalizacyjnych na każdym z czterech etapów procesu rewitalizacyjnego. W związku z realizacją tej zasady zostały wprowadzone mechanizmy zapewniające realną partycypację społeczną w procesie rewitalizacji oraz formy przygotowania i prowadzenia konsultacji społecznych zapewniające skuteczne włączenie w proces rewitalizacji mieszkańców. Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania LPR ma na celu lepszą diagnozę sytuacji i pełniejszą analizę potrzeb, co pozwoli podjąć trafniejsze decyzje dot. celów i kierunków działań i uzyskać społeczny konsensus wokół proponowanych rozwiązań. Dzięki społecznej akceptacji zmian zwiększa się szansa na utrzymanie trwałości rezultatów interwencji i minimalizację społecznych konfliktów. Z drugiej strony bezpośrednio uczestnictwo interesariuszy w procesie kształtowania zmian bezpośrednio związanych z podnoszeniem jakości życia przełoży się na zwiększenie wiedzy wśród uczestników procesu, pogłębienie ich identyfikacji z miejscem, a także podniesienie poziomu motywacji związanej z aktywnością społeczną. Ważnym aspektem przyjętych form partycypacji społecznej jest także podniesienie wiedzy wszystkich interesariuszy o procesie rewitalizacji (w tym jej istocie, celach i sposobach ich osiągnięcia) oraz wszelkie działania ukierunkowane na wspieranie działań i inicjatyw (szczególnie tych oddolnych). Działania z zakresu partycypacji społecznej są adresowane do wszystkich partnerów rewitalizacji, dlatego podstawowym elementem uspołecznienia całego procesu jest identyfikacja i analiza potrzeb poszczególnych grup interesariuszy.

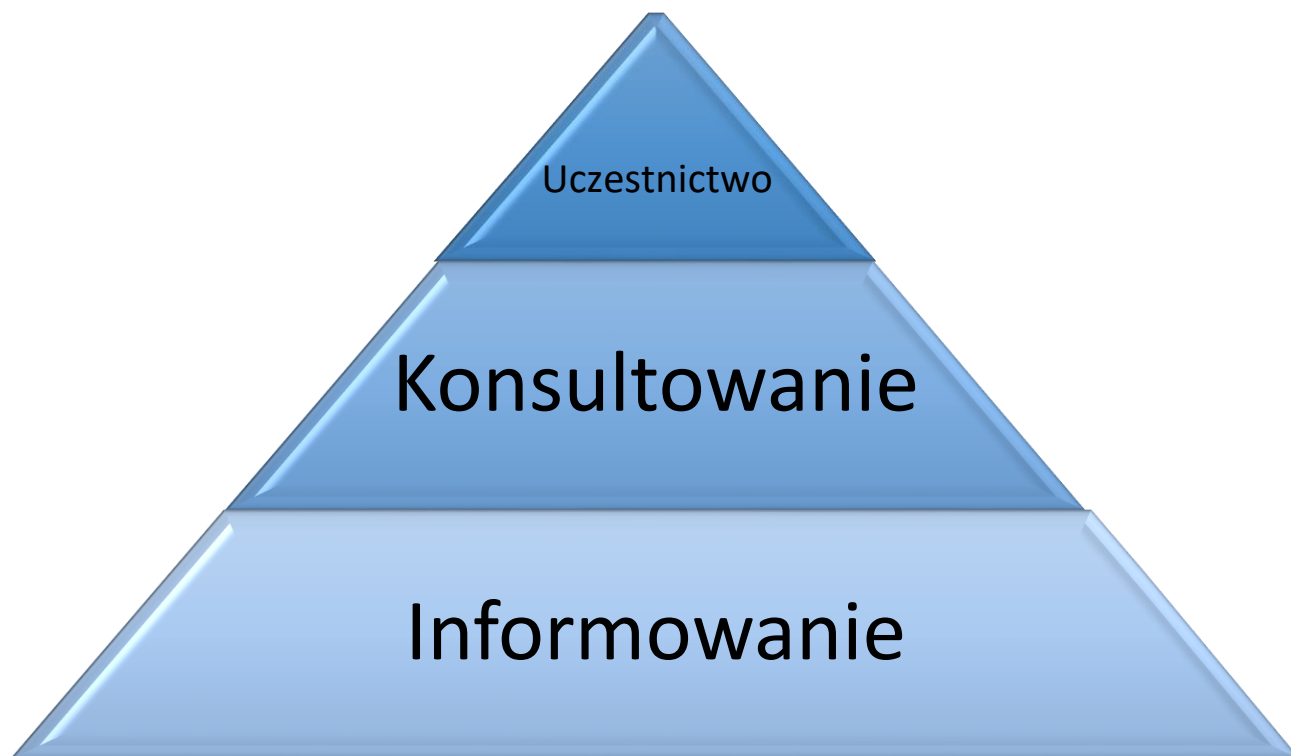
Tabela 33. Analiza interesariuszy procesu rewitalizacji w Nowej Rudzie

Grupa interesariuszy	Adresy instytucji/podmiotów	Sposób poinformowania/zaproszenia do współpracy
Służby mundurowe	Piotr Kwiecień Osoby wskazane przez Policję	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Organizacje pozarządowe	Irena Caryk Magda Szmidt	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Organizacje skupiające przedsiębiorców/Przedsiębiorstwa	Tadeusz Gołuch	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Właściciele, użytkownicy, zarządcy nieruchomości	Marian Zdunek Andrzej Cyman	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Instytucje Rynku Pracy	Noworudzki oddział PUP w Kłodzku	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Instytucje kultury	Wojciech Kołodziej Sławomir Drogoś	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Instytucje edukacyjne	Danuta Markuszevska Renata Lupa Urszula Kamińczak- Podgórna	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Instytucje opieki społecznej	Anna Frankowska	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Rada Miejska	2 radnych z komisji społecznej	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie
Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego		Ogłoszenie na stronie www/ Ogłoszenie w miejscu zwyczajowo przyjętym
Organy władzy publicznej - wydziały urzędu - jednostki organizacyjne gminy - instytucje skarbu państwa	Członkowie zespołu ds. projektów	Ogłoszenie na stronie www/ Pismo – zaproszenie

Źródło: opracowanie Gmina Miejska Nowa Ruda

Przyjęta metodologia uspołecznienia, na każdym etapie procesu rewitalizacji, będzie realizowana na trzech poziomach „drabiny partycypacji” – informowanie, konsultowanie oraz uczestnictwo i obejmie najbardziej zaawansowane jej formy.

Diagram 4. Schemat partycypacji społecznej

Źródło: Opracowanie własne.

Podstawowym poziomem partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji jest informacja. **Informowanie** należy rozumieć jako komunikację jednostronną – administracja decyduje całkowicie jednostronnie i samodzielnie i informuje jedynie opinie o podjętych decyzjach lub przyjętych procedurach, które dotyczą poszczególne grupy interesariuszy. Informowanie będzie realizowana poprzez: działania edukacyjne i informacyjne o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach oraz przebiegu procesu rewitalizacji. Działania te będą realizowane głównie poprzez stronę internetową dedykowaną rewitalizacji oraz publikacje (broszury, plakaty).

Drugi poziom dialogu z interesariuszami rewitalizacji to konsultacje. **Konsultowanie** ma charakter dwustronny – przed podjęciem decyzji administracja aktywnie zasięga opinii różnych grup społecznych i ich reprezentantów. Pojawiające się opinie społeczne, mogą –

lecz nie muszą – zostać w mniejszym lub większym stopniu wykorzystane przez administrację do zmiany treści decyzji. Konsultacje to zatem coś więcej niż zwykłe informowanie. Pamiętać jednak trzeba, że konsultacje nie oznaczają współdecydowania. W przyjętej metodologii uspołecznienia procesu rewitalizacji, **konsultacje** będą prowadzone w formie:

- zbierania uwag i opinii
- badania ankietowego wśród społeczności obszaru rewitalizacji
- spotkań konsultacyjnych

Uczestnictwo (współdecydowanie) to nie tylko informowanie, czy uzyskanie opinii na temat przedstawionych propozycji, ale autentyczne partnerstwo w budowaniu rozwiązań. Komunikacja ma charakter równoczesny – proces projektowania rozwiązań i ich konsultowania następują jednocześnie. Przed podjęciem decyzji administracja współpracuje z partnerami społecznymi w celu podjęcia decyzji opartej na zasadzie konsensusu (jednomyślności). Strony wspólnie definiują problemy i szukają rozwiązań uwzględniających interesy każdej z nich. Bez takiej wspólnej decyzji nie jest możliwe skuteczne kontynuowanie działań lub stają się one jednostronne albo nawet niezgodne z procedurami prawnymi stopnia realizacji zasady partnerstwa w odniesieniu do programu rewitalizacji. **Uczestnictwo (współdecydowanie)**, czyli najbardziej zaawansowana forma partycypacji społecznej będzie realizowana poprzez spacery studyjne, zgłaszanie propozycji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz powołanie Zespołu ds. Rewitalizacji. W skład Zespołu wejdą przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy procesu rewitalizacji. Zespół ds. Rewitalizacji został powołany w początkowej fazie procesu opracowania LPR i funkcjonował zarówno na etapie programowania, wdrażania oraz będzie funkcjonował na etapie monitorowania efektów realizacji programu.

Zespół ds. Rewitalizacji będzie uczestniczył w:

- delimitacji obszaru rewitalizacji
- diagnozowaniu problemów dotyczących obszaru rewitalizacji,
- definiowaniu celów i kierunków działań procesu rewitalizacji
- definiowaniu projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Będzie również monitorował wdrażanie LPR.

Tabela 34. Partycypacja społeczna na każdym etapie procesu rewitalizacji w Nowej Rudzie

Poziom partycypacji	Forma partycypacji	Do momentu zatwierdzenia LPR		Po zatwierdzeniu LPR
		Diagnoza	Programowanie	Wdrażanie i monitoring
Informowanie	Działania edukacyjne i informacyjne o procesie rewitalizacji	Aktualne informacje o prowadzonych działaniach i postępach w procesie rewitalizacji na dedykowanej rewitalizacji podstronie internetowej gminy		
		Publikacja materiałów informacyjno-edukacyjnych o procesie rewitalizacji (broszury, ulotki)		Publikacja rocznego sprawozdania monitoringowego Publikacja częściowego Raportu ewaluacyjnego Publikacja końcowego Raportu ewaluacyjnego
			Konferencja rewitalizacyjna	
Konsultowanie	Badanie ankietowe	Wskazywanie problemów występujących na OR	Wskazywanie pożądaných celów i kierunków działań rewitalizacyjnych	Ocena realizacji procesu rewitalizacji
	Zgłaszanie uwag i opinii		Zgłaszanie uwag i opinii dot. projektu LPR	Zgłaszanie uwag i opinii dot. proponowanych modyfikacji LPR
Uczestnictwo	Projekty		Zgłaszanie propozycji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Przekazywanie danych i informacji na temat realizowanych projektów rewitalizacyjnych
	Zespół ds. Rewitalizacji	Rekomendacje dot. delimitacji OR Diagnozowanie problemów występujących na OR	Definiowanie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych Definiowanie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Opiniowanie projektu rocznego sprawozdania monitoringowego Opiniowanie propozycji modyfikacji LPR Opiniowanie projektu stanowiska gminy do rekomendacji

				zawartych w częściowym i końcowym raporcie ewaluacyjnym
--	--	--	--	---

Źródło: Opracowanie własne.

Prace nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda przebiegały we współpracy z wszystkimi zdefiniowanymi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji. Dotychczas wykorzystane różnorodne formy partycypacji społecznej zapewniły udział różnych grup interesariuszy w pierwszych dwóch etapach (diagnozowania i programowania) tego procesu. Zaprojektowany i opisany w Rozdziale 7. System realizacji LPR-u, również zapewnia metody partycypacji społecznej (w tym zaawansowane) na etapie wdrażania i monitorowania skuteczności działań rewitalizacyjnych.

Tabela 35. Uspołecznienie procesu przygotowania LPR

Data	Forma partycypacji	Grupa interesariuszy	Cel	Źródło dokumentujące
2016-01-12	Powołanie Zespołu ds. Rewitalizacji	Wszystkie grupy interesariuszy	Organ konsultacyjny Burmistrza w zakresie rewitalizacji, powołany w celu zapewnienia współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji zdegradowanych obszarów gminy	Zarządzenie Burmistrza nr 11/2016
2016-03-07	Warsztaty	Zespół ds. Rewitalizacji	Rekomendacje dot. delimitacji OR Diagnozowanie problemów występujących na OR	Lista obecności Protokół
2016-03-09 2016-03-25	Badanie ankietowe	Mieszkańcy wyznaczonych obszarów rewitalizacji	Problemy występujące na OR Pożądane cele i kierunki działań rewitalizacyjnych	Raport z badania ankietowego
2016-03-08 2016-04-10	Zgłaszanie propozycji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Wszystkie grupy interesariuszy	Weryfikacja i umieszczenie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w	Lista A Lista B Zestawienie projektów z systemu

			LPR	
2016-03-30	Warsztaty	Zespół ds. Rewitalizacji	Definiowanie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych Definiowanie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Lista obecności Protokół
Lipiec 2016	Konsultacje projektu LPR	Zespół ds. Rewitalizacji Wszystkie grupy interesariuszy	Zgłaszanie uwag i opinii dot. projektu LPR	Informacja podsumowująca opublikowana na dedykowanej rewitalizacji podstronie internetowej gminy

Źródło: Opracowanie własne.

9. Rozdział: Analiza zgodności LPR z wytycznymi w zakresie rewitalizacji

ELEMENTY PROGRAMU REWITALIZACJI	USZCZEGÓLOWIENIE	UZASADNIENIE
POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI GMINY	Czy przedstawiono powiązania programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy?	Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi zostały zaprezentowane w Rozdziale Strategia rewitalizacji , podrozdziałach opisujących poszczególne Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji.
DIAGNOZA	Czy program rewitalizacji zawiera diagnozę negatywnych zjawisk (dokonaną na podstawie mierników rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej gminy) i przyczyn ich występowania we wszystkich sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej) oraz określa skalę i	LPR zawiera kompleksową diagnozę negatywnych zjawisk występujących na terenie gminy. Diagnoza została przeprowadzona na podstawie mierników rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej gminy w sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej. Została ona zaprezentowana w Rozdziałach nr 1,2 i 4 LPR. Diagnozę prowadzono wg następującej hierarchii: analiza gminy na tle Dolnego Śląska, analizy gminy w celu identyfikacji obszarów zdegradowanych, analiza obszarów zdegradowanych w celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Diagnoza uwzględnia skalę i charakter potrzeb

charakter potrzeb rewitalizacyjnych?

rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje.

W Rozdziale nr 1 Analiza gminy na tle Województwa Dolnośląskiego - przeprowadzono analizę sytuacji w gminie miejskiej Nowa Ruda na tle Dolnego Śląska. Celem diagnozy jest zaprezentowanie sytuacji w gminie w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej oraz technicznej.

W Rozdziale 2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych na terenie gminy na podstawie mierników rozwoju (patrz zestawienie mierników Załącznik nr 10 do LPR) przeprowadzono analizę negatywnych zjawisk. Sytuację w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej oraz technicznej zaprezentowano w Tabeli *Matryca Obszarów zdegradowanych identyfikująca występowanie stanu kryzysowego*. W matrycy wykazano miejsca (ulice i miejscowości), na których mierniki rozwoju w sposób negatywny odbiegają od sytuacji w gminie. Wynikiem diagnozy jest identyfikacja obszarów występowania stanu kryzysowego, czyli obszarów zdegradowanych.

W Rozdziale 4 Diagnoza obszaru rewitalizowanego, bazującą na miernikach rozwoju, badaniu ankietowym oraz wynikach warsztatów problemowych zrealizowanych z interesariuszami planowanego procesu rewitalizacji, przedstawiono diagnozę problemów występujących na obszarze rewitalizowanym. Diagnoza zawiera informacje na temat skali oraz charakteru potrzeb (problemów)

		rewitalizacyjnych.
OBSZAR REWITALIZACJI	<p>Czy wyznaczono zasięg przestrzenny obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. czy określono, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoria najbardziej wymagające wsparcia?</p>	<p>W Rozdziale 3 Wyznaczono zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacji. Podstawowe kryteria służące wyznaczeniu obszaru to: szczególna koncentracja negatywnych zjawisk, znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy oraz zasięg przestrzenny (nie więcej niż 20% pow. Gminy) i liczba mieszkańców (nie więcej niż 30% mieszkańców gminy).</p> <p>Znaczenie Obszaru rewitalizacji dla rozwoju lokalnego gminy weryfikowano w trakcie warsztatów Zespołu ds. rewitalizacji, które odbyły się 07.03.2016 r.</p> <p>Spełnienie warunku dot. zasięgu przestrzennego i ludnościowego weryfikowano na podstawie sumy liczby mieszkańców zamieszkujących obszar oraz powierzchni terenu objętego rewitalizacją.</p> <p>W Rozdziale nr 3 porównano również wartości mierników rozwoju całego Obszaru rewitalizowanego w porównaniu do wartości mierników dla całej gminy (patrz. Tabela <i>Porównanie wartości mierników dla gminy i obszaru rewitalizowanego</i>)</p>
	<p>Czy obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni</p>	<p>Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje powierzchnię 68 ha, co stanowi 1,84% powierzchni całej gminy, w tym podobszar: Centrum 27 ha (0,73% powierzchni</p>

	<p>gminy oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy?</p>	<p>gminy) Drogosław 41 ha (1,11% powierzchni gminy). Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji zamieszkuje łącznie 4.818 osób, co stanowi 20,9% wszystkich mieszkańców gminy. W dzielnicy Drogosław na obszarze objętym rewitalizacją zamieszkuje łącznie 2.164 osób (9,4% mieszkańców gminy), natomiast podobzar w dzielnicy Centrum obejmuje 2.654 mieszkańców (11,5% mieszkańców gminy).</p> <p>W związku z powyższym spełniony jest warunek aby obszar rewitalizacji obejmował tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy. (Patrz 3.Rozdział: Obszar Rewitalizacji)</p>
	<p>Czy działania przewidziane dla obszarów występowania problemów przestrzennych, takich jak: przemysłowe (w tym poportowe, wydobywcze), powojkowe, pokolejowe, wchodzących w skład obszaru rewitalizacji, są ściśle powiązane z celami rewitalizacji?</p>	<p>Na terenie Obszaru rewitalizowanego nie występują działania przewidziane dla problemów przestrzennych, takich jak: przemysłowe (w tym poportowe, wydobywcze), powojkowe, pokolejowe, gdyż nie występują takie problemy</p>
<p>PARTYCYPACJA</p>	<p>Czy w programie rewitalizacji znajduje się</p>	<p>W Rozdziale 8 Partycypacja społeczna znajduje się opis procesu przygotowania</p>

SPOŁECZNA	<p>opis procesu jego przygotowania dokumentujący udział w nim interesariuszy obszaru rewitalizacji na każdym etapie: diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania?</p>	<p>LPR dokumentujący udział w nim interesariuszy obszaru rewitalizacji na każdym etapie tj.: diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania.</p> <p>W treści Rozdziału nr 8 przedstawiono analizę interesariuszy procesu rewitalizacji oraz stosowane narzędzia partycypacji (w tym zaawansowane) wg poziomów zaangażowania interesariuszy tj.: informowanie, konsultowanie, uczestnictwo.</p> <p>Zastosowane i przewidziane do realizacji formy partycypacji społecznej w LPR to: działania edukacyjne i informacyjne o procesie rewitalizacji, spotkania konsultacyjne, badania ankietowe, zgłaszanie uwag i opinii, zgłaszanie propozycji projektów, Zespół ds. rewitalizacji.</p>
	<p>Czy przewidziano formy odpowiadające szerokiej partycypacji społecznej na każdym etapie procesu rewitalizacji (np. współdecydowanie, kontrola obywatelska)?</p>	<p>W LPR przewidziano formy odpowiadające szerokiej partycypacji społecznej na każdym etapie procesu rewitalizacji. Jedną z zastosowanych metod jest Zespół ds. Rewitalizacji w skład, którego wchodzi przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy. Zespół uczestniczył w przygotowaniu LPR na każdym etapie i współuczestniczył w procesie decyzyjnym dot: delimitacji obszaru rewitalizacji, diagnozowaniu problemów dotyczących obszar rewitalizacji, definiowaniu celów i kierunków działań procesu rewitalizacji, definiowaniu projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Informacje w tym zakresie znajdują się w Rozdziale 8 Partycypacja społeczna</p>

CELE, DZIAŁANIA, EFEKTY	<p>Czy opisano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)?</p>	<p>Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji została zaprezentowana w Rozdziale 5: Strategia rewitalizacji, Podrozdziale: Wizja. Opis podrozdziału przedstawia planowany efekt rewitalizacyjny.</p>
	<p>Czy cele i działania zostały sformułowane na podstawie zdiagnozowanych problemów i potrzeb?</p>	<p>Planowane cele i działania LPR zostały zdefiniowane na podstawie zdiagnozowanych problemów i potrzeb co potwierdza Tabela <i>Problemy/cele rewitalizacji</i>, zaprezentowana w Rozdziale 5 : Strategia rewitalizacji, Podrozdziale Spójności celów Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz zdiagnozowanych problemów występujących na Obszarze rewitalizacji.</p> <p>Spójność Celów i działań z problemami i potrzebami jest wynikiem przyjętej metodologii pracy nad przygotowaniem LPR. Proces przygotowania dokumentu zapoczątkowała dogłębna diagnoza sytuacji na terenie gminy przeprowadzona w oparciu o mierniki rozwoju i prowadząca do wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Ponadto zrealizowano badanie ankietowe, którego celem było poznanie opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat występujących problemów i potrzeb. Bazując na zebranych materiałach przeprowadzono warsztaty z przedstawicielami Zespołu ds. rewitalizacji, które z wykorzystaniem metod partycypacji i moderowanej dyskusji doprowadziły do identyfikacji najważniejszych problemów i w dalszej kolejności wyznaczenia celów i kierunków działań rewitalizacyjnych.</p>

Czy zaplanowane działania przyczynią się do osiągnięcia założonych celów?

Zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji działania przyczynią się do osiągnięcia założonych celów. Wynika to z przyjętej logiki interwencji przedstawionej w **Rozdziale 5: Strategia rewitalizacji, Podrozdziale Cele rewitalizacji i kierunki działań** (patrz Diagram Logika interwencji). Wyznaczone Kierunki działań rewitalizacyjnych tworzą spójną i logiczną koncepcje wdrożenia założonych Celów rewitalizacji (patrz *Tabela Cele rewitalizacji i kierunki działań*), które zostały wyznaczone jako odpowiedź na zdiagnozowanych problemy i potrzeby Obszaru rewitalizacji. Dla potwierdzenia dla każdego Kierunku działań określono skalę potrzeb i zaprezentowano w Tabeli w treści *Rozdziału 5: Strategia rewitalizacji* (patrz *Tabela Skala potrzeb rewitalizacji*).

Czy program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy, tak aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno – funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego (zidentyfikowanego w diagnozie) związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

W dokumencie Lokalnego Programu Rewitalizacji dokonano gruntownej diagnozy obejmującej wszystkie sfery (społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno – funkcjonalną oraz techniczną) wynikające z Wytycznych MIR W każdej sferze zidentyfikowano problemy, którym odpowiadają cele i kierunki działań, tworząc kompleksową strategię zmiany sytuacji występującej na obszarze rewitalizacji (patrz **Rozdział Strategia rewitalizacji oraz Rozdział Spójności celów lokalnego programu rewitalizacji oraz zdiagnozowanych problemów występujących na obszarze rewitalizacji**, *Tabela Problemy / cele rewitalizacji*)

**PROJEKTY,
PRZEDSIĘWZIĘCIA ORAZ
ICH
KOMPLEMENTARNOŚĆ**

Czy w programie rewitalizacji wyodrębniono listę i/lub listy planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (tzw. Lista A i/lub Lista B), przygotowanych zgodnie z *Wytycznymi programowymi IZ RPO WD dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020?*

Propozycje projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnione w LPR zostały zidentyfikowane w trakcie otwartej procedury naboru dostępnej dla wszystkich interesariuszy. Projekty i przedsięwzięcia tworzą **Listę A i Listę B**, które zostały załączone do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Lista A zawiera projekty, które kwalifikują się do wsparcia ze środków Działania 6.3 RPO WD i uwzględnia wymagane informacje tzn.: nazwę projektu, nazwę wnioskodawcy, krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu, cel projektu, zakres realizowanych zadań, miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji, szacowaną wartość projektu. Lista B dotyczy pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych do realizacji.

Czy zapewniono komplementarność między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji (komplementarność przestrzenna, problemowa,

Komplementarność między poszczególnymi projektami / przedsięwzięciami została zapewniona w następujący sposób:

Komplementarność przestrzenną – podstawowe miejsce realizacji projektów / przedsięwzięć to obszar rewitalizacji. W trakcie tworzenia LPR brano pod uwagę wzajemne przestrzenne powiązania pomiędzy projektami/przedsięwzięciami.

Komplementarność problemową – wszystkie przedsięwzięcia wpisują się w cele i kierunki działań rewitalizacyjnych, które zostały wyznaczone na podstawie zdiagnozowanych problemów. W związku z powyższym wszystkie projekty /

proceduralnoinstytucjonalna, międzyokresowa, źródeł finansowania)?

przedsięwzięcia rewitalizacyjne są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i powinny doprowadzić do realizacji wizji opisanej w LPR

Komplementarność proceduralną – wszystkie projektu zostały pozyskane i zatwierdzone w ramach przejrzystej, powszechnie dostępnej i nie dyskryminującej procedury. Ponadto zgłoszone projekty były przedmiotem opinii Zespołu ds. Rewitalizacji co gwarantowało prawidłowe uspołecznienie procesu. Jednocześnie LPR posiada adekwatne do potrzeb procedury związane z zarządzaniem programem.

Komplementarność międzyokresową – zapewniona jest poprzez właściwe ukierunkowanie wsparcia przez IŻ RPO WD 2014 – 2020, które uwzględnia doświadczenia wynikające z poprzedniego okresu programowania, w tym wnioski wynikające z ewaluacji.

Komplementarność finansową – zgłoszone do realizacji przedsięwzięcia / projekty będą aplikować o środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dysponentami środków są odpowiednie instytucje zarządzające, które w systemie naborów przewidziały określone preferencje dla przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych. Ponadto wnioskodawcy projektów rewitalizacyjnych zabezpieczą niezbędne do współfinansowania środki własne.

	<p>Czy w programie rewitalizacji wskazano indykatywne ramy finansowe (źródło finansowania i szacunkową wartość) projektów i przedsięwzięć określonych w ramach tzw. listy A i listy B?</p>	<p>W LPR wskazano indykatywny budżet (patrz Rozdział Indykatywne Ramy Finansowe), który został przygotowany na podstawie informacji pochodzących ze zgłoszonych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W Tabeli <i>Indykatywne ramy finansowe lokalnego programu rewitalizacji</i> przedstawiono wartości środków własnych i zewnętrznych w podziale na Cele LPR oraz Listę A i Listę B.</p>
<p>WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA</p>	<p>Czy opisano system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji?</p>	<p>W Rozdziale System realizacji lokalnego programu rewitalizacji opisano strukturę zarządczą, najważniejsze zasady dot. monitoringu i ewaluacji oraz system wprowadzania zmian do LPR. Rozdział ten zawiera również zestawienie mierników rozwoju, które służyć będą ewaluacji skuteczności i efektywności realizacji celów LPR. Bieżący monitoring prowadzony będzie na podstawie informacji przekazywanych przez interesariuszy rewitalizacji i pochodzących z rocznych sprawozdań z realizacji projektów/przedsięwzięć. Monitorowane będą projekty przyjęte do realizacji.</p>
	<p>Czy system zarządzania i realizacji programu przewiduje udział w nim interesariuszy?</p>	<p>System realizacji LPR uwzględnia udział interesariuszy w procesie zarządzania i wdrażania programu. Zostało to zapewnione poprzez udział w procedurach programu Zespołu ds. rewitalizacji.</p>
	<p>Czy zaplanowano system monitoringu,</p>	<p>W Rozdziale System realizacji lokalnego programu rewitalizacji został opisany</p>

ewaluacji i system prowadzenia modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu?

zaplanowany system monitoringu, ewaluacji i modyfikacji LPR-u w reakcji na zmiany zachodzące w otoczeniu programu.

Spis tabel

Tabela 1. Ludność w latach 2010–2014	6
Tabela 2. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 osób w latach 2010–2014.....	7
Tabela 3. Przemiany potencjału demograficznego	7
Tabela 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	8
Tabela 5. Pracujący na 1000 ludności	9
Tabela 6. Pomoc społeczna	9
Tabela 7. Liczba mieszkań socjalnych oraz ich powierzchnia użytkowa w latach 2011-2014.....	10
Tabela 8. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	10
Tabela 9. Wyniki ze sprawdzianu szóstych klas.....	11
Tabela 10. Wyniki z egzaminu gimnazjalnego.....	11
Tabela 11. Podmioty gospodarcze – sektor prywatny	12
Tabela 12. Podmioty według sektorów	13
Tabela 13. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców	14
Tabela 14. Odpady zmieszane zbierane w ciągu roku.....	15
Tabela 15. Infrastruktura przedszkolna.....	17
Tabela 16. Odsetek gospodarstw domowych korzystających z infrastruktury wodno-kanalizacyjnej .	19
Tabela 17. Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje	19
Tabela 18. Zasoby mieszkaniowe	21
Tabela 19. Lista przykładowych mierników wykorzystywanych w celu identyfikacji występowania stanu kryzysowego w gminie.	25
Tabela 20. Przykładowa matryca obszarów problemowych.....	29
Tabela 21. Matryca Obszarów zdegradowanych identyfikująca występowanie stanu kryzysowego...	34
Tabela 22. Obszary szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk	40
Tabela 23. Porównanie wartości mierników dla gminy i obszaru rewitalizacji.....	46
Tabela 24. Wyniki w nauce osiągnięte przez uczniów zamieszkałych na Obszarze Rewitalizowanym na tle Nowej Rudy	52
Tabela 25. Cele rewitalizacji i kierunki działań	62
Tabela 26. Skala potrzeb rewitalizacyjnych.....	65
Tabela 27. Skala potrzeb rewitalizacyjnych.....	73
Tabela 28. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	80
Tabela 29. Matryca problemów i celów	83
Tabela 30. Indykatywne ramy finansowe lokalnego programu rewitalizacji gminy	84
Tabela 31. Komplementarność źródeł finansowania	87

Tabela 32. Zbiór mierników rozwoju.....	94
Tabela 33. Analiza interesariuszy procesu rewitalizacji w Nowej Rudzie	98
Tabela 34. Partycypacja społeczna na każdym etapie procesu rewitalizacji w Nowej Rudzie.....	101
Tabela 35. Uspołecznienie procesu przygotowania LPR	102

Spis map

Mapa 1. Lokalizacja Gminy na tle województwa	5
Mapa 2. Stan kryzysowy - wszystkie sfery - natężenie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Miejskiej Nowa Ruda.	38
Mapa 3. Obszary rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Nowa Ruda.....	43
Mapa 4. Podobszar rewitalizacji Centrum.....	44
Mapa 5. Podobszar rewitalizacji Drogosław.....	45

Spis diagramów

Diagram 1. Metodologia identyfikacji ulic, na których występują zjawiska kryzysowe na przykładzie obszaru problemowego bezrobocia.....	28
Diagram 2. Logika rewitalizacji.....	62
Diagram 3. System zarządzania procesem rewitalizacji.....	89
Diagram 4. Schemat partycypacji społecznej.....	99

Spis załączników

Załącznik 1. Projekty rewitalizacyjne Lista A	
Załącznik 2. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne Lista B	
Załącznik 3. Aspekty środowiskowe realizacji LPR w Gminie Miejskiej Nowa Ruda	
Załącznik 4. Obszary zdegradowane	
Załącznik 5. Wyniki analizy - Sfera społeczna	
Załącznik 6. Wyniki analizy - Sfera gospodarcza	
Załącznik 7. Wyniki analizy - Sfera środowiskowa	
Załącznik 8. Wyniki analizy - Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
Załącznik 9. Wyniki analizy - Sfera techniczna	
Załącznik 10. Mierniki służące identyfikacji obszarów występowania stanu kryzysowego oraz wyznaczeniu obszaru rewitalizacji	
Załącznik 11. Wzór formularza projektu - przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.	

Załącznik 1. Projekty rewitalizacyjne Lista A

L.P	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Cel rewitalizacji	Miejsce realizacji projektu (adres)	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel projektu	Zakres rzeczowy projektu	Wskaźnik produktu	Własny wskaźnik produktu	Wartość wskaźnika produktu	Wskaźniki rezultatu	Własny wskaźnik rezultatu	Wartość wskaźnika rezultatu	Sposób pomiaru wskaźników	Całkowita wartość projektu [PLN]
1	Rewitalizacja terenów rekreacyjnych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni położonych przy ul. Fredry w mieście Nowa Ruda	Gmina Miejska Nowa Ruda, Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku, Klub Sportowy Piast Nowa Ruda, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Nasza Nadzieja	2	Nowa Ruda Fredry 41	W ramach projektu planuje się odbudowę, przebudowę oraz rozbudowę kompleksu sportowo-rekreacyjnego położonego przy ul. Fredry w celu przywrócenia jego funkcji rekreacyjnych oraz nadania nowych funkcji społecznie użytecznych. Obecnie kompleks nie spełnia swojej funkcji i pozostaje zamknięty. Przeszła technologia basenu oraz jego techniczne zużycie spowodowały zły stan dna oraz ścian nitek basenów przez co znajdują się obecnie w niezadowalającym stanie technicznym. Pozostałe elementy zagospodarowania terenu są w złym stanie technicznym (budynki basenowe wykazują stopień zużycia rzędu 90%). Przywrócenie funkcji sportowo-rekreacyjnych kompleksu wpłynie pozytywnie na rozwiązanie problemów społecznych młodzieży zdiagnozowanych w LPR oraz znacznie poprawi funkcjonowanie położonego na sąsiedniej nieruchomości Domu Dziecka.	Miejsce objęte projektem w latach 80-tych było częścią miasta spełniającą funkcje rekreacyjne oraz integracyjne dla mieszkańców. Funkcjonował tu basen letni oraz stadion piłkarski drużyny miejskiej. Życie mieszkańców toczyło się wokół imprez letnich na basenie oraz meczy ligowych. Upadek kopalni oraz zakładów przemysłowych doprowadził do zaprzestania organizacji inicjatyw a w następstwie do niszczenia obiektów i rozwoju patologii społecznych. Reaktywacja dawnej infrastruktury oraz organizacja na ich terenie działań rewitalizacyjnych dla mieszkańców przyczyni się do poprawy jakości życia i likwidacji negatywnych zjawisk społecznych.	W ramach zadania planuje się przebudowę dwóch nitek basenowych wraz z wieżą do skoków do wody, płytkiej niteki dla dzieci, wraz z przyległą plażą basenową oraz rozbudowę obiektu o szatnie i natryski z wyposażeniem. Zakres obejmuje również infrastrukturę towarzyszącą (realizacja małej architektury – huśtawka dla dzieci, stół do tenisa stołowego, wykonanie w miejsce istniejącego trawiastego – boiska do piłki plażowej i prace rozbiórkowe. W celu zapewnienia bezpiecznej komunikacji w ramach projektu zostanie rozbudowany parking przy basenie oraz wybudowany parking przy boisku piłkarskim, ponadto wykonane zostanie utwardzenie przejść wokół boiska do piłki nożnej. Również na terenie obiektów planowane jest uruchomienie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży z trudnych środowisk (koszty: zatrudnienie prowadzących zajęcia, wyżywienie dzieci itp.), wykonanie infrastruktury dla osób starszych z miejscowego klubu seniora, np. zewnętrzna siłownia, urządzenia lekkoatletyczne, szachy, ping-pong, bule. Organizacja imprez sportowych ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych	40 Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - szt.		3	25 Inny wskaźnik	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów miejskich	12334	wskaźnik produktu: Protokół końcowego odbioru robót wskaźnik rezultatu: Protokół końcowego odbioru robót	11 335 000,00

								<p>i sportowych. Prowadzenie zajęć na basenie dla dzieci i młodzieży przez sekcję pływacką, jej trenerów oraz zajęcia prowadzone przez instruktorów innych sekcji KS Piast, w tym m.in. łucznictwo. Zakup sprzętu sportowego: desek pływackich, czepeków, płetw, mat łuczniczych, łuków i strzał. Pomoc doradcy zawodowego w ustaleniu ścieżki kariery i określeniu predyspozycji zawodowych. Porady grupowe dla osób bezrobotnych poszukających pracy. Zakup rzutnika multimedialnego, komputera przenośnego, ekranu przenośnego, urządzenia wielofunkcyjnego. Do ogrzewania obiektów zostaną wykorzystane odnawialne źródła energii.</p>								
2	Remont budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Kolejowa 1	Wspólnota Mieszkaniowa Kolejowa 1	2	Nowa Ruda	Kolejowa 1	<p>Obiekt wymagaj remontu elewacji. Bardzo złym stanem charakteryzują się klatka schodowa, która jako część wspólna budynku jest zaniedbywana przez mieszkańców, a nieodnawiana przez wiele lat stała się obskurna i sprawiają wrażenie niebezpiecznej. Remontu wymaga instalacja odgromowa. Ze względu na ubytki i nieszczelności w elewacji, stolarki okiennej oraz pokrycia dachy budynek ten cechuje niska efektywność cieplna i energetyczna.</p>	<p>Dzięki realizacji projektu podniesie się jakość życia mieszkańców kamienicy, powodując wzrost zadowolenia jej mieszkańców. Działania objęte projektem przyczynią się do odtworzenia zniszczonej tkanki urbanistycznej – architektonicznej Nowej Rudy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. remont elewacji 2. remont instalacji odgromowej 3. wymiana okien i drzwi na klatce schodowej 4. wymiana grzejników na klatce schodowej 5. wymiana instalacji elektrycznej na klatce schodowej 6. remont klatki schodowej 	<p>40 Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - szt.</p>	1	25 Inny wskaźnik	liczba osób zamieszkałych w budynkach objętych wsparciem	23	<p>wskaźnik produktu: protokół odbioru końcowego wskaźnik rezultatu: ewidencja mieszkańców prowadzona przez Zarządcę</p>	600 000,00	

3	Remont dachu, elewacji i części wspólnych budynku mieszkalno-usługowego (lokal usługowy zajmuje 8,7% całkowitej powierzchni użytkowej budynku), zlokalizowanego na obszarze rewitalizowanym w Nowej Rudzie przy ul. Armii Krajowej przez Wspólnotę Mieszkaniową \"Centrum\"	Wspólnota Mieszkaniowa \"Centrum\" przy ulicy Armii Krajowej 11 w Nowej Rudzie	2	Nowa Ruda	Armii Krajowej 11	Budynek należący do Wspólnoty Mieszkaniowej „Centrum” przy ul. Armii Krajowej nr 11 w Nowej Rudzie cechuje się znacznym stopniem zniszczenia, które dotyczy głównie części wspólnych, tj. dachu oraz klatki schodowej i elewacji. W zakresie dachu zniszczone jest poszycie dachu. Brak instalacji odgromowej. Wymiany wymagają rynny i elementy obróbki blacharskiej. Trzeba wymienić i uszczelnić wyłaz dachowy. W zakresie klatki schodowej konieczna jest wymiana awaryjnej instalacji elektrycznej, a także części wspólnych instalacji wodno-kanalizacyjnej. Mury w korytarzu od strony ulicy chłoną wilgoć wody deszczowej płynącej chodnikiem - potrzeba zatem izolacji przeciwwilgociowej. Zniszczona jest stolarka okienna. Drzwi wejściowe wymagają renowacji albo wymiany. Zniszczone są tynki wewnętrzne, kamienne posadzki w korytarzu i schody. Elewacja, która nie była odnawiana w czasach powojennych, wymaga docieplenia i nałożenia tynku, zarówno od strony ulicy, jak i od strony podwórka.	Głównym celem projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców budynku mieszkalnego przy ul. Armii Krajowej 11 w Nowej Rudzie poprzez poprawę jego stanu technicznego. Cele pośrednie to: 1) powstrzymanie dalszej dekapitalizacji obiektu poprzez modernizację dachu 2) poprawa wydajności energetycznej budynku poprzez remont dachu, modernizację elewacji i wymianę stolarki 3) poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez modernizację instalacji elektrycznej 4) poprawa estetyki budynku i głównej części miasta Nowa Ruda dzięki remontowi klatki schodowej i modernizacji elewacji	1) Remont dachu: docieplenie i wymiana poszycia dachu, wymiana elementów odwodnienia budynku (rynny), założenie instalacji odgromowej. 2) Klatka schodowa (+ strych i piwnica): wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej, wymiana instalacji elektrycznej (wraz z montażem energooszczędnego oświetlenia), izolacja przeciwwilgociowa ścian korytarza na parterze, wymiana stolarki okiennej, renowacja drzwi wejściowych od strony ulicy, wymiana drzwi wejściowych od strony podwórka i drzwi przejściowych wewnątrz klatki schodowej, wymiana instalacji domofonu, naprawa i częściowa wymiana tynków, renowacja i uzupełnienie ubytków kamiennych posadzek i schodów, malowanie klatki schodowej, strychu i piwnicy. 3) Elewacja: zbitcie pozostałości starego tynku, zamontowanie parapetów zewnętrznych, docieplenie płytami styropianowymi, nałożenie tynku.	57 Inny wskaźnik	liczba remontowanych budynków - szt.	1	25 Inny wskaźnik	Liczba osób zamieszkujących budynek - osoby	8	Dla wskaźnika produktu - protokół odbioru. Dla wskaźnika rezultatu - lista mieszkańców budynku	200 000,00
4	Rewaloryzacja Domów Tkaczy-Płucieników nad rzeką Włodzicą	Gmina Miejska Nowa Ruda	2	Nowa Ruda	Nadrzeczna 1;2;3	Domy Tkaczy są to obiekty cenne historycznie, wpisane do Dolnośląskiego Rejestru Zabytków, zlokalizowane przy ul. Nadrzecznej w Nowej Rudzie. Budynki te są datowane na przełom XVII i XVIII wieku. Obiekty charakteryzuje zły stan techniczny, w związku z czym wymagają działań naprawczych. Projekt zakłada modernizację fasad i dachów historycznych zabudowań „Domów Tkaczy”, zlokalizowanych przy ul. Nadrzecznej. Ważnym elementem projektu jest nadanie nazwy „Plac Tkaczy” nawiązującej do	Celem projektu jest poprawa stanu technicznego budynków obszaru rewitalizacyjnego. Stworzenie korzystnych warunków do rozwoju turystyki poprzez przywrócenie atrakcyjności turystycznej zabytkowym częściom miasta w obszarze rewitalizacyjnym oraz zwiększenie dostępności do obiektów turystycznych.	Przeprowadzenie robót budowlanych w zakresie objętym projektem. Przeprowadzenie prac remontowych w celu poprawy stanu technicznego budynków m. in remont dachów, poprawa elewacji, docieplenia budynków, poprawa wydajności energetycznej budynków. Przywrócenie zabytkowym budynkom dawnego wyglądu. Promocja projektu wśród mieszkańców	26 Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - szt.	3	5 Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/ rok)	6000	Wnioskodawca będzie dokonywał pomiaru wskaźnika na podstawie statystyk własnych. Wskaźnik produktu zostanie wykazany na podstawie protokołu odbioru końcowego.	1 830 000,00		

						historycznych tradycji tkactwa noworudzkiego. Realizacja projektu będzie kolejnym elementem tworzenia w Nowej Rudzie miejsc atrakcyjnych turystycznie związanych z historią miasta.		i turystów w celu zwiększenia liczby odwiedzających obszar rewitalizacyjny.								
5	Budowa parkingu przy ul. Cmentarnej w Nowej Rudzie	Gmina Miejska Nowa Ruda	2	Nowa Ruda	Cmentarna 23	Najistotniejszymi problemami w Nowej Rudzie, w kontekście omawianego przedsięwzięcia, jest stosunkowo trudny dostęp do jej największych atrakcji turystycznych, zlokalizowanych licznie w rejonie planowanego do budowy parkingu. Brak miejsc parkingowych jest szczególnie odczuwalny w dolnym mieście, gdzie znajduje się jedna z największych atrakcji - domy tkaczy Płucienników na Włodzicą.	Realizacja inwestycji ma przyczynić się do zapewnienia dostępu do największych atrakcji turystycznych Nowej Rudy. Lokalizacja projektu ma ścisły związek z pro turystycznymi priorytetami rozwoju Miasta, a tym samym z zakładaną poprawą wizerunku Nowej Rudy oraz wzrostem jej konkurencyjności. Realizacja projektu podwyższy jakość przestrzeni miejskiej, co przyczyni się również do wzrostu atrakcyjności turystycznej miasta Nowa Ruda. Turysty odwiedzający dolne miasto będą mieli możliwość przechadzania się malowniczym szlakiem grodu na Włodzicą zlokalizowanym bezpośrednio przy parkingu oraz odwiedzenia zabytkowych kościołów.	Budowa parkingu o powierzchni 1500m ² z kostki granitowej.	40 Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - szt.	1	25 Inny wskaźnik	liczba miejsc parkingowych	30	1. wskaźnik produktu: protokół odbioru robót budowlanych 2. wskaźnik rezultatu: protokół odbioru robót budowlanych	580 000,00	
6	Renowacja zabytków dolnego miasta w Nowej Rudzie	Parafia rzymskokatolicka Św. Mikołaja w Nowej Rudzie	2	Nowa Ruda	Cmentarna 14	Głównym celem zadania jest remont kościoła p.w. Najświętszej Maryi Panny, kaplicy Loretańskiej oraz położonej przy kaplicy grupy rzeźb.	Cel główny projektu polega na przywróceniu do stanu pierwotnego dachów, murów i elewacji kościoła oraz kaplicy, oraz	Kościół: remont dachu, murów i elewacji. Kaplica: remont dachu i elewacji. Rzeźby: restauracja istniejących i odtworzenie brakujących.	26 Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - szt.	2	25 Inny wskaźnik	liczba turystów odwiedzających remontowane obiekty	2000	1. produkt: protokół odbioru robót budowlanych 2. rezultat: statystyki własne miasta	1 300 000,00	

							odrestaurowanie grupy rzeźb. Obiekty wymagają pilnych prac remontowych.										
7	Przebudowa drogi ul. Teatralna	Gmina Miejska Nowa Ruda	2	Nowa Ruda	Teatralna 1	<p>Potrzeba realizacji projektu wynika przede wszystkim ze złego stanu infrastruktury technicznej dróg, chodników, oświetlenia oraz zieleni przy ul. Teatralnej. Zdiagnozowana wstępnie potrzeba ograniczenia ruchu kołowego przyczyni się do wzrostu odpowiedzialności tej części miasta przez turystów przemieszczających się położonym obok szlakiem grodu na Włodzicą.</p>	<p>Cele projektu jest stworzenie przestrzeni dla bezpiecznego ruchu pieszych wzdłuż ulicy Teatralnej - mieszkańców oraz turystów - w dolnej części miasta, uzupełniającej istniejący szlak grodu nad Włodzicą. W rejonie ulicy Teatralnej istnieje nasilony ruch pieszy, nawierzchnie chodników i dróg, oświetlenie oraz zielenią są w bardzo złym stanie.</p>	<p>Wymiana nawierzchni chodników, dróg, oświetlenia, zieleni oraz niektórych elementów podziemnej infrastruktury technicznej.</p>	43 Długość przebudowanych dróg gminnych - km		421	25 Inny wskaźnik	powierzchnia terenu objęta projektem	2815	1. Produkt - protokół odbioru 2. Rezultat - protokół odbioru	1 523 528,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wnioskodawców.

Załącznik 2. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne Lista B

L. P	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Cel rewitalizacji	Miejsce realizacji projektu (adres)	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel projektu	Zakres rzeczowy projektu	Wskaźnik produktu	Własny wskaźnik produktu	Wartość wskaźnika produktu	Wskaźniki rezultatu	Własny wskaźnik rezultatu	Wartość wskaźnika rezultatu	Sposób pomiaru wskaźników	Całkowita wartość projektu [PLN]
1	Lokalnie Aktywni	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1	Nowa Ruda Fredry 47	Budynek zmodernizowanego Basenu w Nowej Rudzie przy ul. Fredry planuje się wykorzystać jako miejsce działania Lokalnego Centrum Aktywności. Aktualnie na obszarze rewitalizowanym nie ma dostępnego obiektu, który mógłby pełnić powyższą rolę.	Aktywizacja środowiska lokalnego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprawa funkcjonowania społeczności lokalnej, zwiększenie poczucia przynależności lokalnej.	Koncentracja działalności: 1. Klub Seniora 2. Punkt konsultacyjno-poradniczy 3. Akademia Współczesnej Rodziny 4. Realizacja różnorodnych projektów socjalnych skierowanych na integrację pokoleń.	38 Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-awodowej-szt.		1	20 Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu (etat)		1	Liczba uczestników Projektu "Lokalnie Aktywni", liczba zrealizowanych projektów socjalnych, listy obecności.	1 000 000,00
2	Termomodernizacja obiektów mieszkaniowych w Nowej Rudzie	Gmina Miejska Nowa Ruda	2	Nowa Ruda Teatralna, Kolejowa, Wąska, Zaulek,	Jednym z działań, które będą miały na celu popraw jakości powietrza będzie realizacja przedmiotowej inwestycji. Wszystkie prace przewidziane w projekcie są zgodne z przeprowadzonym audytem energetycznym i poza redukcją substancji szkodliwych do atmosfery przyczynia się do poprawy bilansu energetycznego obiektu a tym samym do oszczędności kosztów wynikających z eksploatacji budynku.	Celem ogólnym projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej budynków Wspólnot Mieszkaniowych Teatralna nr 1, 5, 8, 10, 14, 16, 17, pl. Matejki nr 1, Jeziorna 12, Kolejowa 12, Piłsudskiego 3, Podjazdowa 4 i trzy budynki komunalne Wąska 1 i Zaulek nr 2 i 6.	W ramach prac, które są zgodne z wykonanym wcześniej audytem energetycznym zostanie przeprowadzonych szereg prac termomodernizacyjnych w tym m.in. w zależności od budynku: 1) Instalacja systemu grzewczego, 2) Docieplenie - stolarka okienna. 3) Docieplenie - stropodach. 4) Docieplenie - ściany zewnętrzne.	40 Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - szt.		14	25 Inny wskaźnik	liczba osób zamieszkujących budynki	100	1. Produkt: protokół odbioru robót budowlanych. 2. Rezultat: ewidencja mieszkańców prowadzona przez Zarządcę.	3 500 000,00
3	"Od-nowa Nowa Ruda-Drogosław-aktywizacja społeczna osób bezrobotnych"	Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku	1	Kłodzko ST.Wyspiańskiego2J	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią grupę wymagającą szczególnego wsparcia. Zalicza się do nich bezrobotnych, którzy ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne problemy z wyjściem z bezrobocia, w tym m. in. długotrwale bezrobotni, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego czy wykształcenia średniego. Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy do ogółu bezrobotnych od 2013 roku do chwili obecnej utrzymuje się na poziomie ok. 78%. Należą oni do grupy osób, które bez pomocy ze strony urzędu mają znacznie utrudniony powrót do aktywnego życia zawodowego często też nie są w stanie samodzielnie powrócić do czynnych zawodowo. Niska aktywność zawodowa tych osób rodzi szereg negatywnych konsekwencji, zarówno dla samych bezrobotnych, jak i całego społeczeństwa. Wydłużenie się okresu poszukiwania pracy zwykle powoduje rozwój bierności, bezradności oraz uzależnień, a nawet trwałe wycofanie się tych osób z rynku pracy. Sytuacji takiej trzeba zapobiegać poprzez realizację projektów pozwalających na ich aktywizację i powrót do aktywności zawodowej. W rejonie Nowej Rudy istnieje pilna potrzeba realizacji skutecznych i efektywnych programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Środki finansowe jakimi dysponuje PUP w Kłodzku w roku bieżącym są niewystarczające dla zaspokojenia popytu na ww. działania.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych - znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie kłodzkim zamieszkujących tereny miasta Nowa Ruda, wchodzące w skład obszaru przeznaczonego do rewitalizacji.	Ścieżka przewidziana dla uczestników projektu 1 etap 30 - osób szkolenia zawodowe 2 etap 30 - staże zawodowe dla uczestników szkoleń 3 etap 15- utworzenia miejsc pracy w ramach dosposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	45 Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie-km		30	8 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (osoby)		15	Pomiar do 3 m-cy od zakończenia udziału w projekcie, pomiar na bieżąco, wygenerowane dane z systemu Syriusz, pozyskanie informacji od uczestników projektu	714 000,00

4	\\"Od-nowa Nowa Ruda-Centrum1-aktywizacja społeczna osób bezrobotnych\\"	Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku	1	Kłodzko	St. Wyspiańskiego	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią grupę wymagającą szczególnego wsparcia. Zalicza się do nich bezrobotnych, którzy ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne problemy z wyjściem z bezrobocia, w tym m. in. długotrwale bezrobotni, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego czy wykształcenia średniego. Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy do ogółu bezrobotnych od 2013 roku do chwili obecnej utrzymuje się na poziomie ok. 78%. Należą oni do grupy osób, które bez pomocy ze strony urzędu mają znacznie utrudniony powrót do aktywnego życia zawodowego często też nie są w stanie samodzielnie powrócić do czynnych zawodowo. Niska aktywność zawodowa tych osób rodzi szereg negatywnych konsekwencji, zarówno dla samych bezrobotnych, jak i całego społeczeństwa. Wydłużenie się okresu poszukiwania pracy zwykle powoduje rozwój bierności, bezradności oraz uzależnień, a nawet trwałe wycofanie się tych osób z rynku pracy. Sytuacji takiej trzeba zapobiegać poprzez realizację projektów pozwalających na ich aktywizację i powrót do aktywności zawodowej. W rejonie Nowej Rudy istnieje pilna potrzeba realizacji skutecznych i efektywnych programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Środki finansowe jakimi dysponuje PUP w Kłodzku w roku bieżącym są niewystarczające dla zaspokojenia popytu na ww.działania.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych - znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie kłodzkim zamieszkujących tereny miasta Nowa Ruda , wchodzące w skład obszaru przeznaczonego do rewitalizacji.	Ścieżka przewidziana dla uczestników projektu 1 etap 30 - osób szkolenia zawodowe, 2 etap 30 - staże zawodowe dla uczestników szkoleń, 3 etap 15- utworzenia miejsc pracy w ramach dosposzenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	45 Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - km	30	8 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (osoby)	15	Pomiar do 3 m-cy od zakończenia udziału w projekcie, pomiar na bieżąco, wygenerowane dane z systemu Syriusz, pozyskanie informacji od uczestników projektu	714 000,00	
5	Na noworudzkim szlaku czerwonego piaskowca	Noworudzkie Stowarzyszenie Pro Publico Bono	1	Nowa Ruda	"Dolne Miasto" i Dzielnica Drogosław	brak wśród społeczności lokalnego patriotyzmu, poczucia przynależności, słaba motywacja do podejmowania inicjatyw społecznych, działań	Aktywizacja środowiska lokalnego, poprawa funkcjonowania społeczności lokalnej, zwiększenie poczucia przynależności lokalnej poprzez wzbudzenie i kształtowanie pozytywnego emocjonalnego stosunku do swojego miasta. Wzbudzanie ciekawości poznawczych w stosunku do wartości lokalnego środowiska i kształcenie społecznych kompetencji, rozwijanie umiejętności związanych z planowaniem i realizacją przedsięwzięć. Wzbudzenie potrzeb dostrzegania i szanowania piękna w lokalnym środowisku.	organizacja konferencji naukowej o historii czerwonego piaskowca w Nowej Rudzie, wycieczki do dawnego i do czynnego kamieniołomu oraz do zakładu obróbki czerwonego piaskowca, warsztaty fotograficzne, poszukiwanie elementów architektury na terenie rewitalizowanym, zorganizowanie konkursów oraz wystawy, seminarium, opracowanie folderu promującego tradycje czerwonego piaskowca w obszarze rewitalizowanym	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km	80	25 Inny wskaźnik	liczba działań uczestników projektu na rzecz obszaru rewitalizowanego	7	listy obecności, zdjęcia	50 000,00
6	Nowa Ruda-Rowerowe Miasto	Gmina Miejska Nowa Ruda	1	Nowa Ruda	Fredry 41	niska motywacja mieszkańców do udziału w życiu społecznym, brak umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego	Integracja społeczna, rozwijanie lokalnego patriotyzmu , promowanie zdrowego stylu życia, promowanie aktywnego wypoczynku	organizowanie spotkań rowerowych , integracja społeczności lokalnej, poprawa kondycji fizycznej oraz stanu zdrowia, zmiana i poprawa zachowań społecznych, edukacja w zakresie bezpieczeństwa oraz poruszania się po drogach/ ścieżkach rowerowych	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km	100	25 Inny wskaźnik	osoby objęte projektem kontynuujące aktywne spędzanie czasu	50	deklaracje uczestnictwa/ zgody rodziców, ankiety oceniające	100 000,00

7	"Od-nowa Nowa Ruda-Centrum2-aktywizacja społeczna osób bezrobotnych"	Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku	1	Kłodzko	St. Wyspiańskiego 2J	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią grupę wymagającą szczególnego wsparcia. Zalicza się do nich bezrobotnych, którzy ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne problemy z wyjściem z bezrobocia, w tym m. in. długotrwale bezrobotni, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego czy wykształcenia średniego. Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy do ogółu bezrobotnych od 2013 roku do chwili obecnej utrzymuje się na poziomie ok. 78%. Należą oni do grupy osób, które bez pomocy ze strony urzędu mają znacznie utrudniony powrót do aktywnego życia zawodowego często też nie są w stanie samodzielnie powrócić do czynnych zawodowo. Niska aktywność zawodowa tych osób rodzi szereg negatywnych konsekwencji, zarówno dla samych bezrobotnych, jak i całego społeczeństwa. Wydłużenie się okresu poszukiwania pracy zwykle powoduje rozwój bierności, bezradności oraz uzależnień, a nawet trwałe wycofanie się tych osób z rynku pracy. Sytuacji takiej trzeba zapobiegać poprzez realizację projektów pozwalających na ich aktywizację i powrót do aktywności zawodowej. W rejonie Nowej Rudy istnieje pilna potrzeba realizacji skutecznych i efektywnych programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Środki finansowe jakimi dysponuje PUP w Kłodzku w roku bieżącym są niewystarczające dla zaspokojenia popytu na ww. działania.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych - znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie kłodzkim zamieszkujących tereny miasta Nowa Ruda, wchodzące w skład obszaru przeznaczanego do rewitalizacji.	Ścieżka przewidziana dla uczestników projektu 1 etap 30 - osób szkolenia zawodowe, 2 etap 30 - staże zawodowe dla uczestników szkoleń, 3 etap 15- utworzenia miejsc pracy w ramach robót publicznych	45 Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - km	30	8 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (osoby)	15	Pomiar do 3 m-cy od zakończenia udziału w projekcie, pomiar na bieżąco, wygenerowane dane z systemu Syriusz, pozyskanie informacji od uczestników projektu	714 000,00
8	Edukacja zawodowa	Noworudzka Szkoła Techniczna	1	Nowa Ruda	Stara Droga 4	niski poziom edukacji na obszarze rewitalizowanym mała liczba pracowników wykwalifikowanych uboga oferta rozwoju zawodowego w stosunku do potrzeb przedsiębiorców zagrożenie przedwczesnym kończeniem edukacji	rozwijanie kierunków rozwoju zawodowego dostosowanych do potrzeb; przedsiębiorców, dostosowanie kierunków rozwoju do aktualnych potrzeb rynku; wsparcie młodzieży; stworzenie nowych, atrakcyjnych kierunków rozwoju zawodowego	dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb przedsiębiorców, kursy, szkolenia, warsztaty	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km	100	17 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby)	50	deklaracje uczestnictwa, ankiety oceniające, listy obecności	150 000,00
9	Czyste powietrze	Gmina Miejska Nowa Ruda	2	Nowa Ruda	obszar rewitalizowany	niska aktywność społeczeństwa niska świadomość ekologiczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego niski stopień dbania o środowisko	edukacja ekologiczna, podjęcie działań przez społeczność lokalną, wzbudzenie większej świadomości mieszkańców, wzbudzenie potrzeby dbania o wspólne środowisko	warsztaty, zajęcia edukacyjne, pomiary stanu powietrza, pro-edukacyjna działalność skierowana do osób dorosłych, dbanie o wspólne środowisko	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km	100	25 Inny wskaźnik	50	ankiety, deklaracje uczestnictwa, zgody rodziców	150 000,00
10	Edukacja filmowa na obszarze rewitalizowanym	Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie	1	Nowa Ruda	Fredry 41	Mała świadomość potrzeb kulturalnych w zakresie sztuki filmowej.	Rozbudzenie potrzeb kulturalnych w zakresie sztuki filmowej. Upowszechnianie sztuki filmowej wśród mieszkańców obszaru objętego rewitalizacją.	- Wynajem telebimów wraz z obsługą - Wynajem nagłośnienia wraz z obsługą - Prowadzenie warsztatów filmowych - Projekcje filmów - kino plenerowe	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	100	25 Inny wskaźnik	50	Listy obecności uczestników, deklaracje	100 000,00

								urządzenia bezpieczeństwa ruchu, infrastruktura obca kolidująca z planowaną inwestycją, system odwodnienia drogi, obiekt mostowy oraz istniejące przepusty. Droga z dniem 01.01.2016 r. posiada status drogi wojewódzkiej o nr 386.								
14	Aktywność to zdrowie.	Gmina Miejska Nowa Ruda	1	Nowa Ruda	Fredry 41	<ul style="list-style-type: none"> - widoczne zjawiska patologii i uzależnień wśród dzieci i młodzieży, - brak pozytywnych wzorców zachowań wśród dzieci i młodzieży, - niska aktywność dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji w zajęciach sportowych i rekreacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywna integracja dzieci i młodzieży - przekazywanie pozytywnych wzorców zachowań oraz nauka aktywnego spędzania czasu wolnego - przeciwdziałanie zjawiskom patologii, uzależnień wśród dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, - organizacja w czasie wakacji i ferii półkolonii i sportowych obozów dochodzeniowych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej 	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km		200	25 Inny wskaźnik	liczba dzieci kontynuujących aktywne spędzanie czasu	100	listy obecności, zgody rodziców, deklaracje uczestnictwa	150 000,00
15	Zielona pracownia-projekt ochrony lokalnego środowiska przyrodniczego	Noworudzkie Stowarzyszenie Pro Publico Bono	2	Nowa Ruda	Stara Droga, Świdnicka, Obozowa 36,4	Brak postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego Brak ładu w przestrzeni publicznej na terenie obszaru rewitalizowanego	Aktywizacja środowiska lokalnego, poprawa funkcjonowania społeczności lokalnej, zwiększenie poczucia przynależności lokalnej poprzez wzbudzenie i kształtowanie pozytywnego stosunku emocjonalnego, postaw szacunku względem przyrody oraz zrozumienie założeń zrównoważonego rozwoju. Wzbudzenie ciekawości poznawczych mieszkańców w stosunku do wartości lokalnego środowiska przyrodniczego i kształcenie społecznych kompetencji i rozwijanie umiejętności związanych z planowaniem i realizacją przedsięwzięć.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja naukowo społeczna: jak chronić bogactwo lokalnej przyrody 2. Lekcje przyrodnicze w Muzeum Górnictwa: jak powstawał węgiel, węgiel jako opał a zanieczyszczenia powietrza. 3. Warsztaty edukacyjne dla nauczycieli. Projekty badawcze: zbieranie informacji o stanie środowiska naturalnego, przeprowadzenie analizy 4. Seminarium uczniowskie w ramach Noworudzkiej Jesieni Ekologicznej 5. Szkolne Happeningi, Dzień wody 6. Akcje porządkowania wybranych terenów. Udział w akcji sadzenia krzewów i drzew 	53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km		150	25 Inny wskaźnik	liczba działań podjętych przez uczestników projektu	6	listy obecności, deklaracje uczestnictwa	50 000,00
16	Ograniczenie niskiej emisji w Gminie Miejskiej Nowa Ruda poprzez przebudowę drogi wraz z budową parkingu i modernizacją oświetlenia na energooszczędne przy ul. Teatralnej w Nowej Rudzie	Gmina Miejska Nowa Ruda	2	Nowa Ruda	Teatralna	Droga ul. Teatralna w chwili obecnej jest w bardzo złym stanie technicznym i stwarza zagrożenie dla jej użytkowników. Oświetlenie ulicy jest bardzo wysłużone, wyposażone w żarówki żarnikowe, które zużywają znaczne ilości energii elektrycznej. Obszar ul. Teatralnej charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu samochodowego i pieszego, związanym z lokalizacją w tym miejscu licznych działalności usługowych, handlowych i zabudowy wielomieszkaniowej oraz brakiem miejsc parkingowych.	Celem projektu jest ograniczenie ruchu zmotoryzowanego w rejonie ul. Teatralnej na rzecz ruchu rowerowego, pieszego i komunikacji publicznej, a w następstwie do ograniczenia emisji substancji szkodliwych dla środowiska.	Przebudowa drogi ul. Teatralnej poprzez budowę parkingu oraz deptaka, modernizacja oświetlenia na energooszczędne.	57 Inny wskaźnik		1	25 Inny wskaźnik	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	99	<ol style="list-style-type: none"> 1. Protokół odbioru robót budowlanych. 2. Raport sporządzony na podstawie metodologii szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 	1 500 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wnioskodawców.

Załącznik 3. Aspekty środowiskowe realizacji LPR w Gminie Miejskiej Nowa Ruda

„Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2015-2025” (LPR, Program) jest to dokument o charakterze planistycznym identyfikujący potrzeby w zakresie rewitalizacji zdegradowanych obszarów w kontekście wykorzystania m.in. funduszy strukturalnych na lata 2014-2020. Zawiera program działań zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach procesu rewitalizacji.

Charakter planowanych działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja działań nie będzie ponadnormatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Wyznaczone działania mają charakter ogólny i nie wskazują jednoznacznie określonych inwestycji, które mogą stanowić przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto realizowane będą jedynie w wyznaczonym obszarze rewitalizacji, zatem będą miały charakter lokalny nie wykraczający poza granice gminy, tym bardziej nie wystąpi ich transgraniczne oddziaływanie.

Nie przewiduje się również prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz możliwości wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

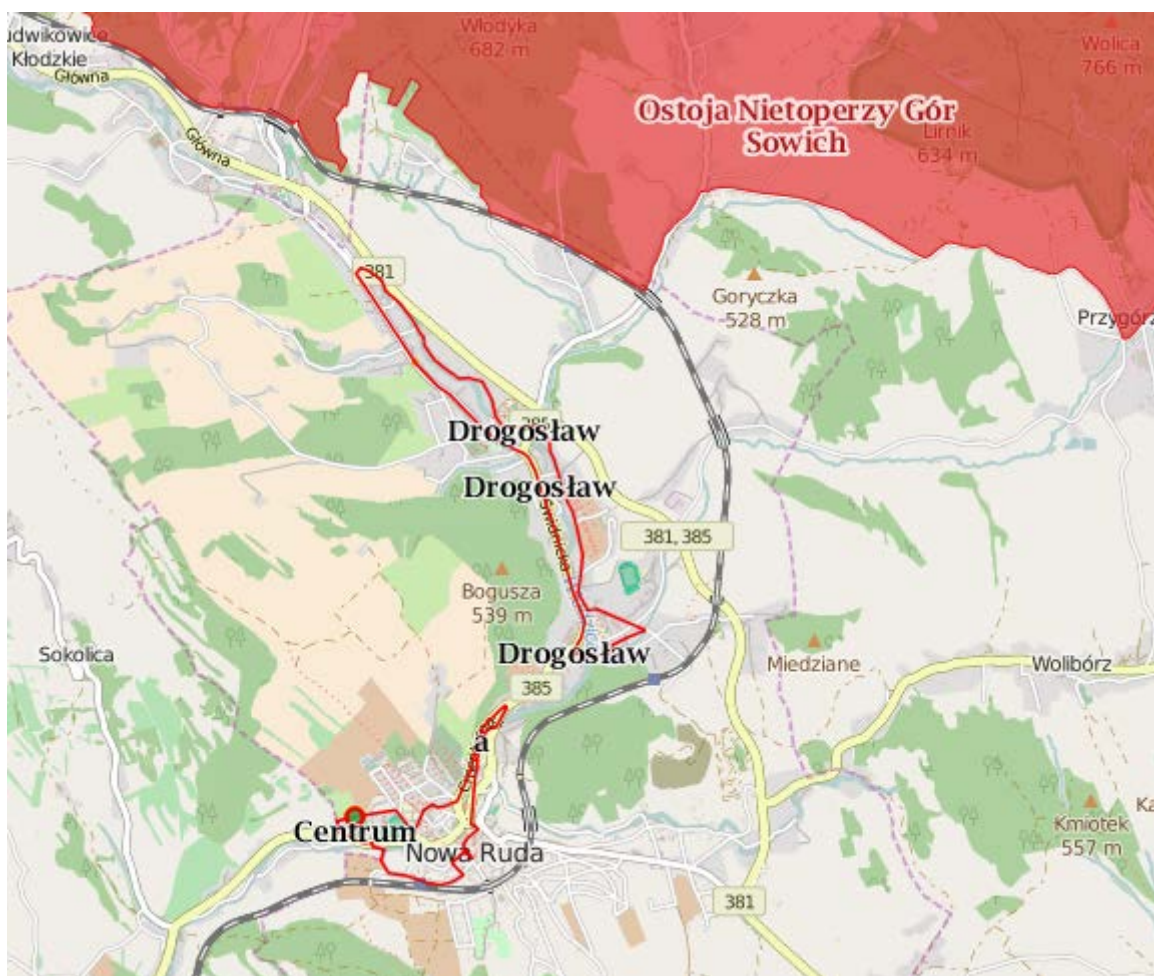
„Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda na lata 2015-2025” nie jest planem konkretnych zidentyfikowanych przedsięwzięć, stanowi jedynie informacje o planowanych kierunkach działań w zakresie rewitalizacji. Program nie wyznacza również ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nie przewiduje negatywnego wpływu realizacji przedmiotowego dokumentu na obszary chronione.

Na terenie gminy zlokalizowane są obszary o szczególnych walorach przyrodniczych. Tereny prawnie chronione zajmują powierzchnię ok. 213,25 km². Na szczególną uwagę zasługują obszary objęte ochroną Natura 2000, a mianowicie:

- **„Ostoja Nietoperzy Gór Sowich”** (kod PLH020071), Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO), oddalony o ok. 4 km od miasta Nowa Ruda.

Mapa 1 Obszar rewitalizacji na tle obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych

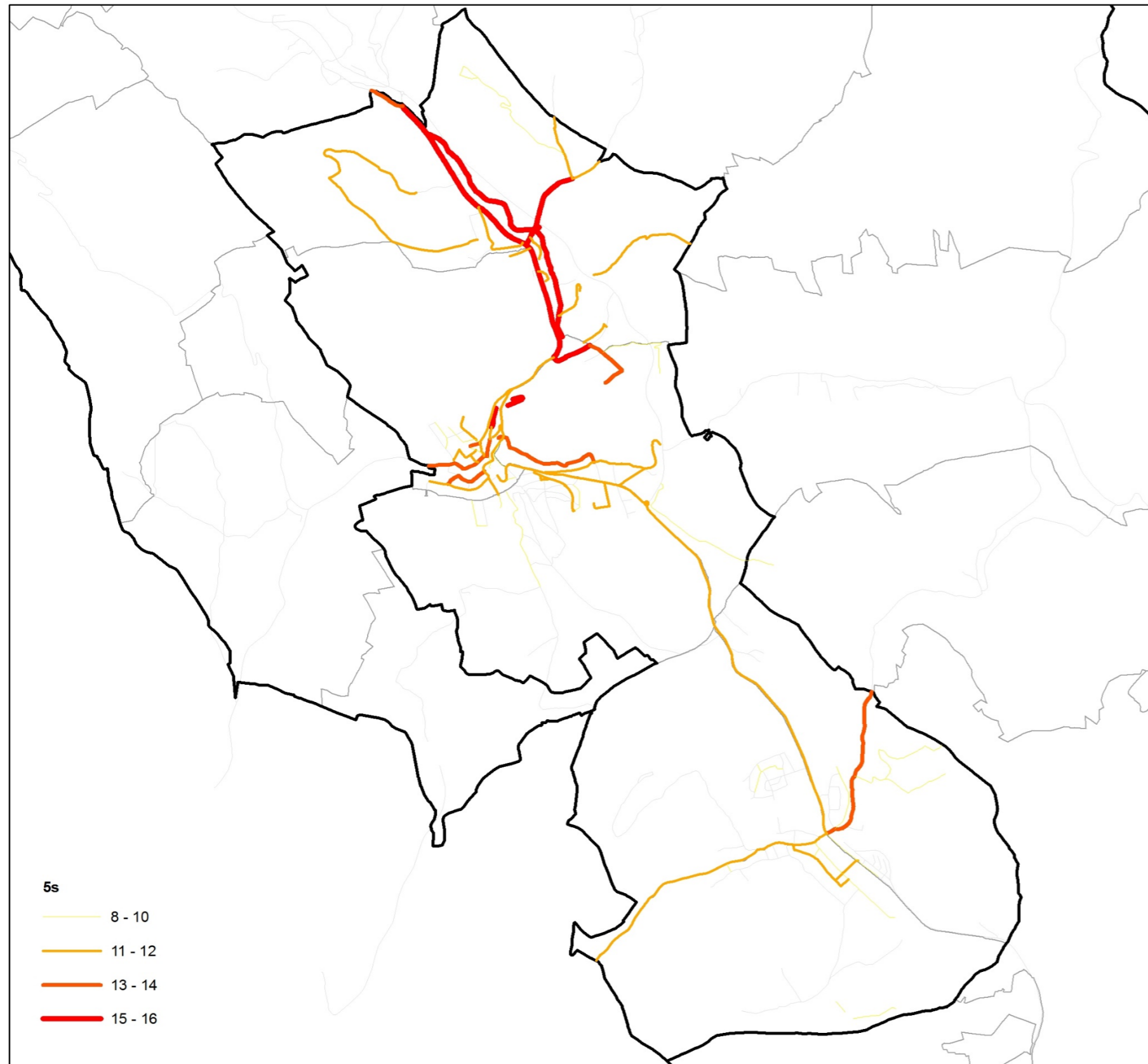

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar rewitalizacji (składający się z podobszaru w dzielnicy Centrum oraz podobszaru w dzielnicy Drogosław) **nie jest zlokalizowane w obszarze Natura 2000** - o którym mowa w art. 25 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Najbliżej położony obszar Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Nietoperzy Gór Sowich” PLH020071 znajduje się w odległości ok. 4 km.

Przewidziane do realizacji działania na obszarze rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda mają charakter neutralny, nie mają wpływu na gatunki chronione oraz nie będą powodować zagrożenia środowiska (ludzi, fauny, flory, glebę, wodę, powietrze).

Nowa Ruda

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

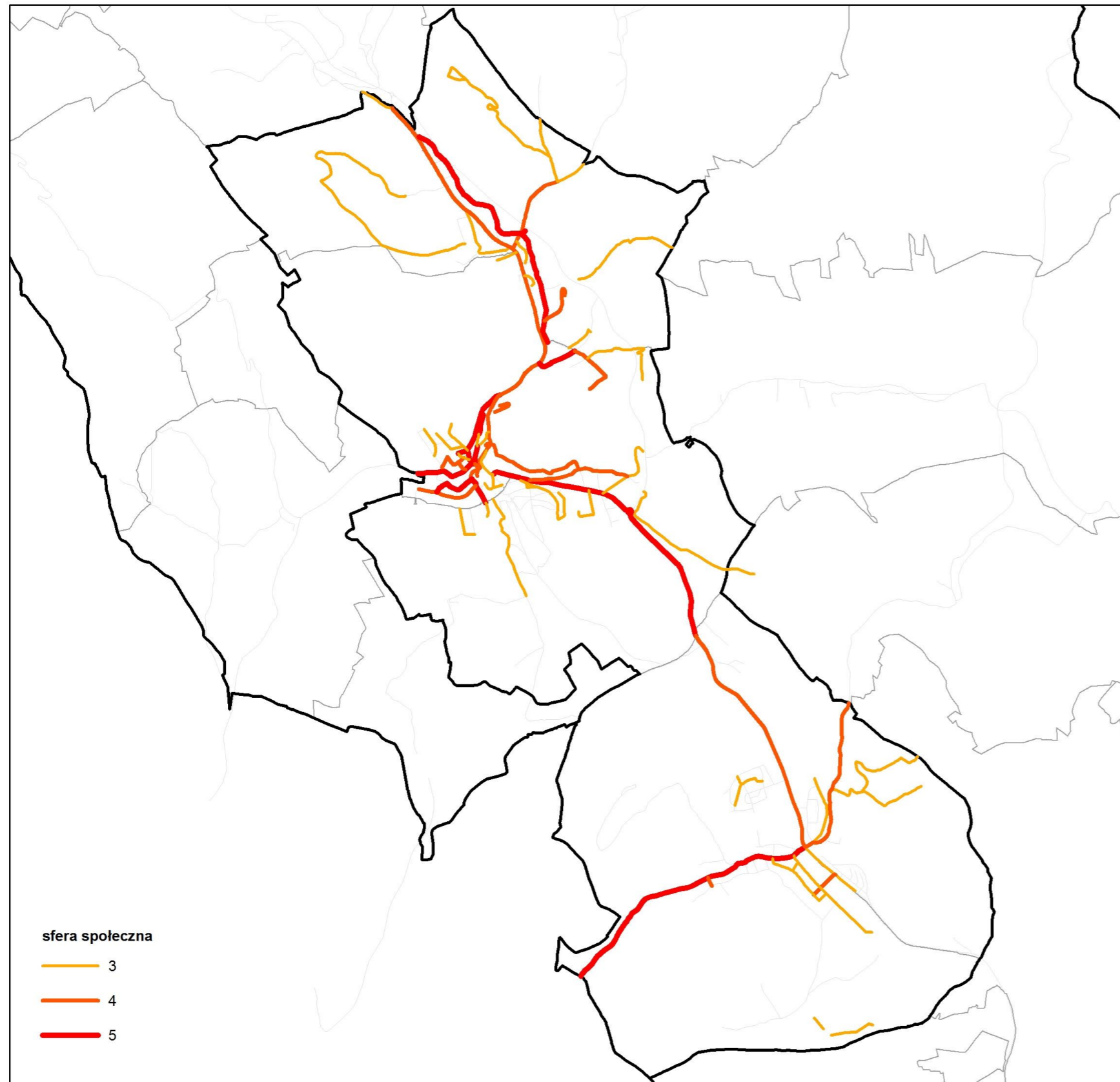
L.p.	Miejscowość	Ulica	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	RAZEM 4 sfery (bez spot)	RAZEM 5 sfer
			2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	3	3	2	1	2	8	11
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	0	0	0	2	2	4	4
3.	Nowa Ruda	Andersa	3	2	2	2	2	8	11
4.	Nowa Ruda	Anny	0	3	0	2	1	6	6
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	5	1	1	1	3	6	11
6.	Nowa Ruda	Asnyka	0	1	1	2	2	6	6
7.	Nowa Ruda	Bema	2	2	0	2	1	5	7
8.	Nowa Ruda	Błotna	2	0	0	2	2	4	6
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	0	0	1	1	2	2
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	3	4	1	1	2	8	11
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	0	1	2	2	2	7	7
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	1	4	0	2	1	7	8
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	1	1	0	2	2	5	6
14.	Nowa Ruda	Chopina	1	1	1	2	1	5	6
15.	Nowa Ruda	Cicha	4	2	2	2	3	9	13
16.	Nowa Ruda	Ciemna	2	1	1	2	2	6	8
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	5	1	2	1	3	7	12
18.	Nowa Ruda	Czarna	4	2	1	2	4	9	13
19.	Nowa Ruda	Debry	2	1	2	2	2	7	9
20.	Nowa Ruda	Demokratów	3	3	1	2	2	8	11
21.	Nowa Ruda	Dworska	2	2	2	2	3	9	11
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	4	3	2	2	4	11	15
23.	Nowa Ruda	Fredry	5	3	1	2	3	9	14
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	2	1	1	2	2	6	8
25.	Nowa Ruda	Górna	2	2	1	2	2	7	9
26.	Nowa Ruda	Górnicza	3	2	1	2	3	8	11
27.	Nowa Ruda	Górska	4	1	1	2	2	6	10
28.	Nowa Ruda	Graniczna	3	2	1	2	2	7	10
29.	Nowa Ruda	Harcerska	1	2	0	2	1	5	6
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	2	1	0	2	2	5	7
31.	Nowa Ruda	Jasna	3	2	1	2	3	8	11
32.	Nowa Ruda	Jawornik	3	2	2	2	2	8	11
33.	Nowa Ruda	Jedności	1	2	0	2	2	6	7
34.	Nowa Ruda	Jeziorna	5	2	1	2	3	8	13
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	2	3	1	2	2	8	10
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	3	2	2	2	1	7	10
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	4	2	1	1	3	7	11
38.	Nowa Ruda	Kołowa	2	2	1	2	2	7	9
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	4	2	1	1	3	7	11

40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	1	1	0	1	2	4	5
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	1	1	1	2	2	6	7
42.	Nowa Ruda	Kopernika	3	1	1	1	3	6	9
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	0	0	1	1	2	2
44.	Nowa Ruda	Kościelna	5	1	2	2	3	8	13
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	3	1	1	1	2	5	8
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	1	3	1	1	3	8	9
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	2	2	1	1	3	7	9
48.	Nowa Ruda	Krótką	0	0	0	0	1	1	1
49.	Nowa Ruda	Krzywa	1	1	0	2	2	5	6
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	4	4	2	2	2	10	14
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	1	1	1	2	1	5	6
52.	Nowa Ruda	Leśna	2	2	2	2	2	8	10
53.	Nowa Ruda	Lipowa	2	1	0	2	2	5	7
54.	Nowa Ruda	Loretańska	0	0	0	2	2	4	4
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	3	2	2	2	4	10	13
56.	Nowa Ruda	Łączna	1	3	2	2	2	9	10
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	4	2	1	2	2	7	11
58.	Nowa Ruda	Łukowa	2	0	1	1	3	5	7
59.	Nowa Ruda	Łużycka	1	3	2	2	1	8	9
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	3	2	2	2	2	8	11
62.	Nowa Ruda	Martwa	0	1	0	1	1	3	3
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	1	2	0	2	2	6	7
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	3	1	1	2	3	7	10
65.	Nowa Ruda	Młyńska	2	1	2	2	2	7	9
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	0	1	1	2	2	6	6
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	2	2	0	2	1	5	7
68.	Nowa Ruda	Mostowa	2	1	2	2	2	7	9
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	2	1	0	2	2	5	7
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	3	3	1	1	4	9	12
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	2	3	0	2	1	6	8
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	5	3	1	2	1	7	12
73.	Nowa Ruda	Nowa	1	2	2	2	1	7	8
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	3	2	1	2	1	6	9
75.	Nowa Ruda	Obozowa	5	2	2	2	4	10	15
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	1	3	0	2	2	7	8
77.	Nowa Ruda	Orkana	3	1	2	2	2	7	10
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	2	3	0	1	2	6	8
79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	3	2	0	2	2	6	9
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	2	4	0	1	0	5	7
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	2	2	0	0	0	2	4
82.	Nowa Ruda	Parkowa	2	1	2	2	1	6	8
83.	Nowa Ruda	Piastów	5	3	2	1	3	9	14
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	4	1	2	1	3	7	11
85.	Nowa Ruda	Pionierów	2	2	1	2	2	7	9
86.	Nowa Ruda	Piwna	2	2	2	2	4	10	12
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	2	2	1	1	2	6	8

88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	3	2	1	2	3	8	11
89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	0	0	0	1	2	3	3
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	2	2	1	1	1	5	7
91.	Nowa Ruda	Podgórska	1	2	0	2	2	6	7
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	4	1	2	1	2	6	10
93.	Nowa Ruda	Polna	1	2	2	2	2	8	9
94.	Nowa Ruda	Połoniny	1	3	0	2	2	7	8
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	3	2	1	2	1	6	9
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	3	4	1	1	3	9	12
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	0	0	0	1	1	1
99.	Nowa Ruda	Radkowska	5	1	2	2	2	7	12
100.	Nowa Ruda	Reymonta	3	2	1	2	2	7	10
101.	Nowa Ruda	Rolna	2	2	1	2	2	7	9
102.	Nowa Ruda	Rycerska	0	2	1	2	1	6	6
103.	Nowa Ruda	Rynek	5	2	1	1	2	6	11
104.	Nowa Ruda	Rzeczna	3	3	1	2	3	9	12
105.	Nowa Ruda	Sądowa	3	1	1	2	3	7	10
106.	Nowa Ruda	Sienkiewicza	1	1	0	2	1	4	5
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	2	3	1	2	2	8	10
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	3	2	0	2	1	5	8
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	4	2	2	2	2	8	12
110.	Nowa Ruda	Sokoła	4	3	2	2	4	11	15
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	3	3	1	2	1	7	10
112.	Nowa Ruda	Sportowa	0	0	2	2	1	5	5
113.	Nowa Ruda	Srebrna	4	1	1	2	4	8	12
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	5	2	2	2	4	10	15
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	3	1	1	2	2	6	9
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	1	2	1	2	2	7	8
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	0	0	1	1	2	2
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	3	3	0	1	2	6	9
119.	Nowa Ruda	Sudecka	3	1	1	2	1	5	8
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	1	0	0	0	1	1	2
121.	Nowa Ruda	Szkolna	1	0	1	2	2	5	6
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	3	3	1	2	2	8	11
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	0	0	0	1	1	1
124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	0	0	0	1	1	1
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	4	4	2	2	4	12	16
126.	Nowa Ruda	Teatralna	4	3	1	1	2	7	11
127.	Nowa Ruda	Topolowa	3	2	1	1	2	6	9
128.	Nowa Ruda	Towarowa	0	1	1	1	2	5	5
129.	Nowa Ruda	Traugutta	0	1	1	2	2	6	6
130.	Nowa Ruda	Tuczyn	2	1	2	2	2	7	9
131.	Nowa Ruda	Ugory	3	1	1	2	2	6	9
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	1	3	1	2	2	8	9
133.	Nowa Ruda	Wąska	3	1	2	1	3	7	10
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	2	2	2	2	2	8	10
135.	Nowa Ruda	Widokowa	2	1	1	2	2	6	8

136.	Nowa Ruda	Wiejska	3	0	2	2	3	7	10
137.	Nowa Ruda	Witosa	2	2	1	2	1	6	8
138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	0	1	0	0	0	1	1
139.	Nowa Ruda	Wrześni	2	3	2	1	2	8	10
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	1	1	1	2	2	6	7
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	1	3	0	2	1	6	7
142.	Nowa Ruda	Zacisze	3	2	2	2	3	9	12
143.	Nowa Ruda	Zagórze	2	3	2	2	1	8	10
144.	Nowa Ruda	Zatorze	3	2	2	2	2	8	11
145.	Nowa Ruda	Zaulek	5	4	2	1	3	10	15
146.	Nowa Ruda	Zdrojowisko	3	3	1	2	2	8	11
147.	Nowa Ruda	Zielna	1	2	1	2	2	7	8
148.	Nowa Ruda	Zielonka	3	1	2	2	2	7	10
149.	Nowa Ruda	Złota	2	1	1	2	2	6	8
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	2	3	1	1	2	7	9

Nowa Ruda

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

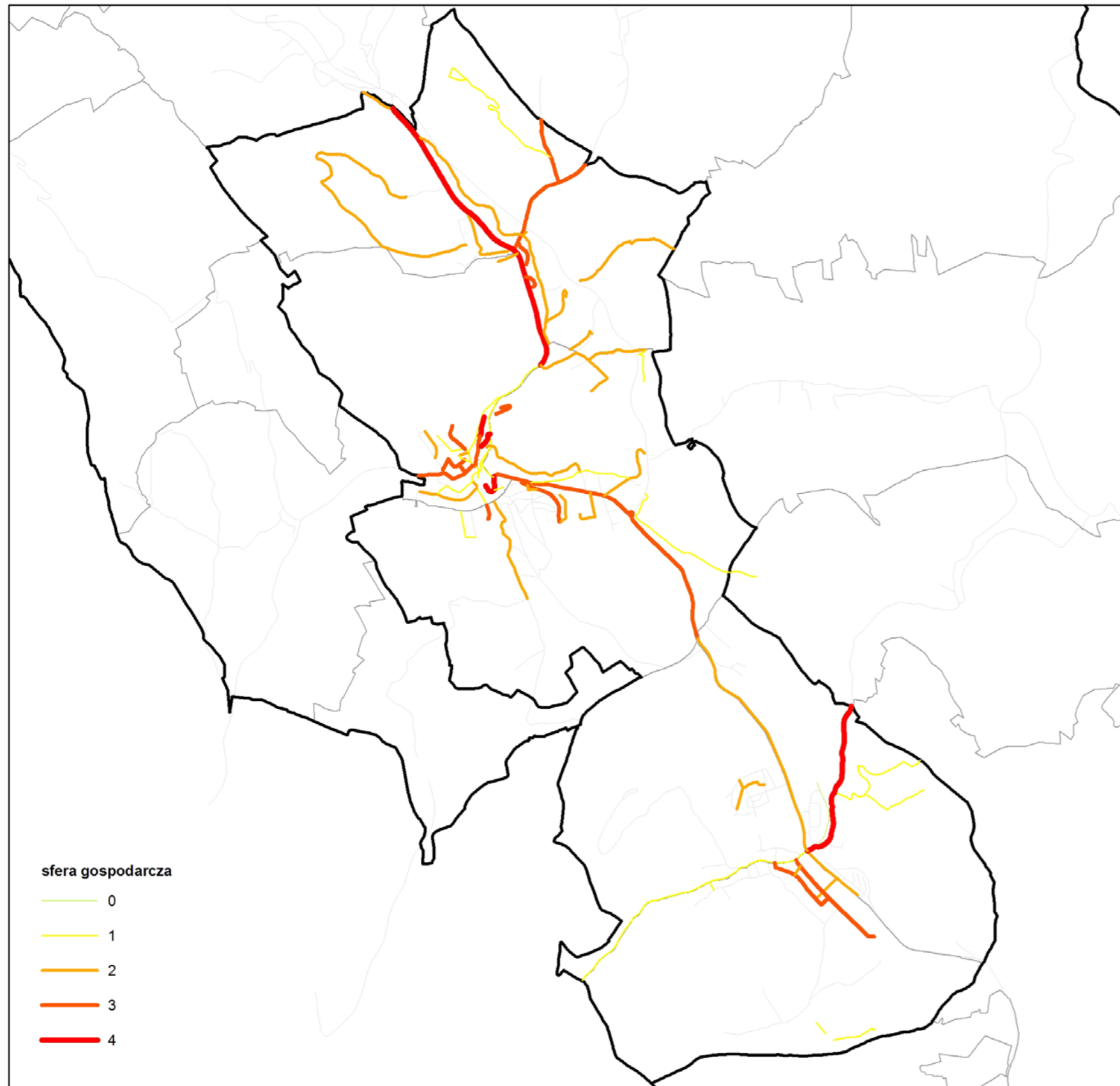
L.p.	Miejscowość	Ulica	Bezrobocie		Ubóstwo		Przestępczość		Edukacja				Uczestnictwo			Sfera społeczna RAZEM					
			Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem podstawowym	Korzystający z pomocy społecznej	Świadczenia pomocy społecznej	Liczba wykroczeń społecznie uciążliwych	przestępstw o charakterze kryminalnym	Liczba uczniów z wynikami ze sprawdzianu szóstych klas niższymi o 75% od średniej w gminie	Liczba uczniów z wynikami z egzaminu gimnazjalnego niższymi o 75% od średniej w gminie z części matematycznej	Liczba uczniów podstawowych i gimnazjów niepromowanych do kolejnej klasy	Liczba egzaminów poprawkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach	Liczba dzieci korzystających z usług oferowanych przez świetlice	Liczba osób uczestniczących w bezpłatnych oraz płatnych zajęciach organizowanych przez samorządowe instytucje kultury	Liczba czynnych czytelników bibliotek publicznych						
			2014	2014		2014	2014		2014	2014		2014	2014		2014	2014	2014		2014		
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nowa Ruda	Andersa	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
4.	Nowa Ruda	Anny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	5
6.	Nowa Ruda	Asnyka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Nowa Ruda	Bema	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
8.	Nowa Ruda	Błotna	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
14.	Nowa Ruda	Chopina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
15.	Nowa Ruda	Cicha	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
16.	Nowa Ruda	Ciemna	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	5
18.	Nowa Ruda	Czarna	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	4
19.	Nowa Ruda	Debry	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2
20.	Nowa Ruda	Demokratów	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	3
21.	Nowa Ruda	Dworska	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	4
23.	Nowa Ruda	Fredry	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	5
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
25.	Nowa Ruda	Górna	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2
26.	Nowa Ruda	Górnicza	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3
27.	Nowa Ruda	Górska	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	4
28.	Nowa Ruda	Graniczna	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	3
29.	Nowa Ruda	Harcerska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2
31.	Nowa Ruda	Jasna	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3
32.	Nowa Ruda	Jawornik	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	3
33.	Nowa Ruda	Jedności	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1

34.	Nowa Ruda	Jeziorna	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	5
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	2
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4
38.	Nowa Ruda	Kołowa	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	4
40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
42.	Nowa Ruda	Kopernika	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44.	Nowa Ruda	Kościelna	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	5
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	3
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
48.	Nowa Ruda	Krótką	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49.	Nowa Ruda	Krzywa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
52.	Nowa Ruda	Leśna	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
53.	Nowa Ruda	Lipowa	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
54.	Nowa Ruda	Loretańska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
56.	Nowa Ruda	Łączna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	4
58.	Nowa Ruda	Łukowa	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
59.	Nowa Ruda	Łużycka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	3
62.	Nowa Ruda	Martwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
65.	Nowa Ruda	Młyńska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	2
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2
68.	Nowa Ruda	Mostowa	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	3
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	5
73.	Nowa Ruda	Nowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
75.	Nowa Ruda	Obozowa	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	5
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1

77.	Nowa Ruda	Orkana	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	2
79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	3
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	2
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	2
82.	Nowa Ruda	Parkowa	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
83.	Nowa Ruda	Piastów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	4
85.	Nowa Ruda	Pionierów	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
86.	Nowa Ruda	Piwna	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3
89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
91.	Nowa Ruda	Podgórska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	4
93.	Nowa Ruda	Polna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
94.	Nowa Ruda	Połoniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99.	Nowa Ruda	Radkowska	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	5
100.	Nowa Ruda	Reymonta	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3
101.	Nowa Ruda	Rolna	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
102.	Nowa Ruda	Rycerska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
103.	Nowa Ruda	Rynek	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	5
104.	Nowa Ruda	Rzeczna	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3
105.	Nowa Ruda	Sądowa	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	3
106.	Nowa Ruda	Sienkiewiczza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	4
110.	Nowa Ruda	Sokoła	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	4
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
112.	Nowa Ruda	Sportowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
113.	Nowa Ruda	Srebrna	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	4
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	5
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3

119.	Nowa Ruda	Sudecka	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
121.	Nowa Ruda	Szkolna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	3
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	4
126.	Nowa Ruda	Teatralna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	4
127.	Nowa Ruda	Topolowa	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	3
128.	Nowa Ruda	Towarowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
129.	Nowa Ruda	Traugutta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
130.	Nowa Ruda	Tuczyn	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
131.	Nowa Ruda	Ugory	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1
133.	Nowa Ruda	Wąska	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	3
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2
135.	Nowa Ruda	Widokowa	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
136.	Nowa Ruda	Wiejska	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
137.	Nowa Ruda	Witosa	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2
138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
139.	Nowa Ruda	Wrześni	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
142.	Nowa Ruda	Zacisze	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3
143.	Nowa Ruda	Zagórze	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2
144.	Nowa Ruda	Zatorze	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3
145.	Nowa Ruda	Zaulek	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	5
146.	Nowa Ruda	Zdrojowisko	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3
147.	Nowa Ruda	Zielna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
148.	Nowa Ruda	Zielonka	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	3
149.	Nowa Ruda	Złota	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2

Nowa Ruda

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

L.p.	Miejscowość	Ulica	Przedsiębiorstwa			Kondycja				Sfera gospodarcza RAZEM	Sfera gospodarcza RAZEM	
			Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON	Odsetek firm w stosunku do liczby mieszkańców		Odsetek wystawionych tytułów wykonawczych do urzędu skarbowego dot. firm w zakresie zaległości podatkowych w okresie ostatnich 3 lat	Odsetek podmiotów gospodarczych zalegających z płatnością podatku dochodowego dłużej niż 6 m-cy	Liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zawieszenie działalności gospodarczej	Liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej			
			2014	2014		2014	2014	2014	2014	2014	2014	
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	0	1	1	0	0	1	1	1	2	3
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nowa Ruda	Andersa	0	1	1	0	0	0	1	1	2	2
4.	Nowa Ruda	Anny	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
6.	Nowa Ruda	Asnyka	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
7.	Nowa Ruda	Bema	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
8.	Nowa Ruda	Błotna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	1	0	1	0	1	1	1	1	2	4
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	1	1	1	0	0	1	1	1	2	4
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
14.	Nowa Ruda	Chopina	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
15.	Nowa Ruda	Cicha	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
16.	Nowa Ruda	Ciemna	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
18.	Nowa Ruda	Czarna	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
19.	Nowa Ruda	Debry	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
20.	Nowa Ruda	Demokratów	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
21.	Nowa Ruda	Dworska	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
23.	Nowa Ruda	Fredry	0	1	1	0	0	1	1	1	2	3
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
25.	Nowa Ruda	Górna	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
26.	Nowa Ruda	Górnica	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
27.	Nowa Ruda	Górska	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
28.	Nowa Ruda	Graniczna	0	1	1	0	0	0	1	1	2	2
29.	Nowa Ruda	Harcerska	1	0	1	0	0	1	0	1	2	2
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
31.	Nowa Ruda	Jasna	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
32.	Nowa Ruda	Jawornik	1	0	1	0	0	0	1	1	2	2
33.	Nowa Ruda	Jedności	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2

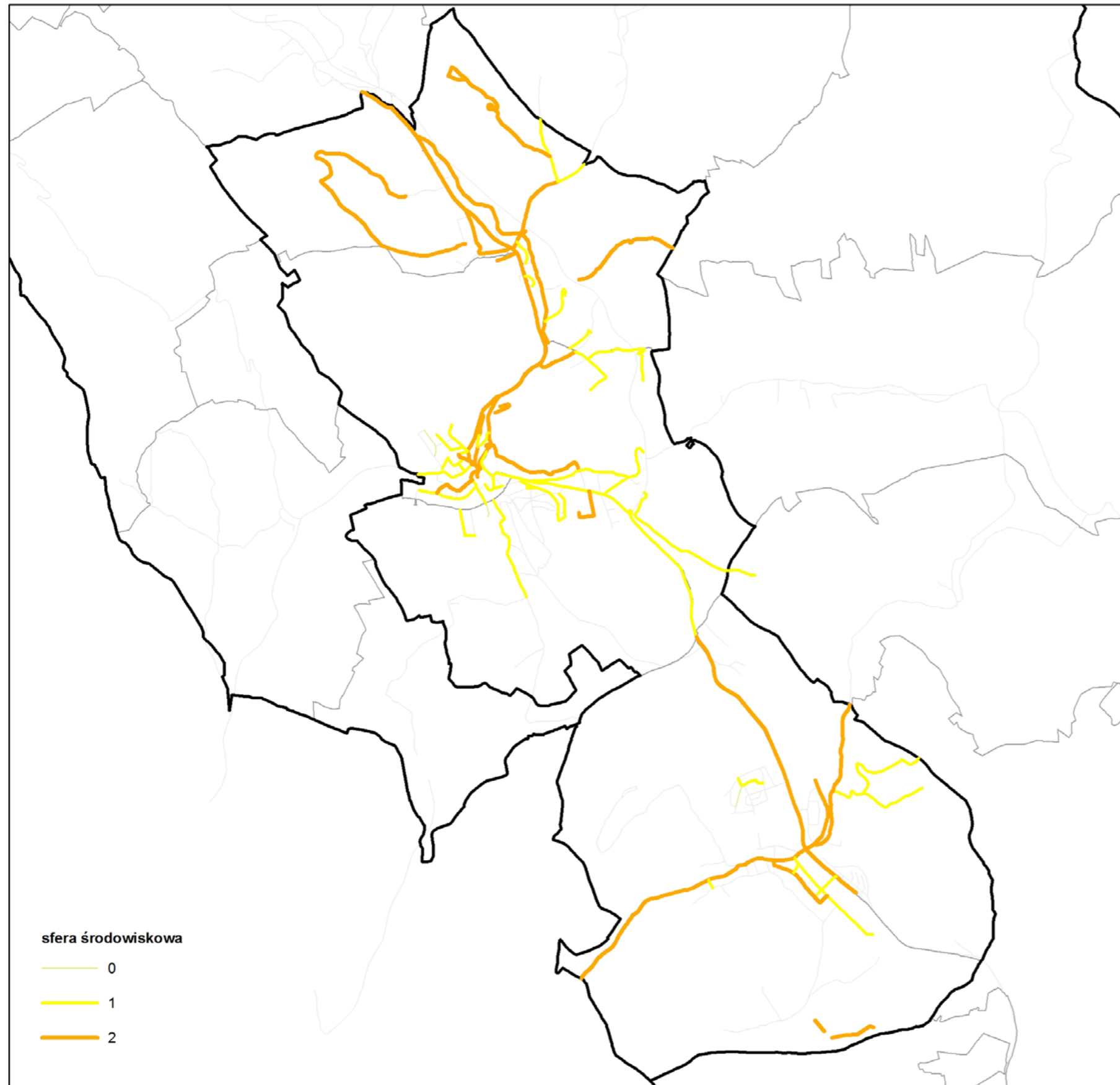
34.	Nowa Ruda	Jeziorna	0	0	0	1	0	0	1	1	1	2
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	1	0	1	0	0	1	1	1	2	3
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	0	0	0	0	1	0	1	1	1	2
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	1	0	1	0	0	0	1	1	2	2
38.	Nowa Ruda	Kołowa	1	0	1	0	0	0	1	1	2	2
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	0	1	1	0	0	0	1	1	2	2
40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
42.	Nowa Ruda	Kopernika	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44.	Nowa Ruda	Kościelna	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	1	1	1	0	0	0	1	1	2	3
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
48.	Nowa Ruda	Krótką	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49.	Nowa Ruda	Krzywa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	0	1	1	1	1	0	1	1	2	4
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
52.	Nowa Ruda	Leśna	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
53.	Nowa Ruda	Lipowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
54.	Nowa Ruda	Loretańska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
56.	Nowa Ruda	Łączna	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
58.	Nowa Ruda	Łukowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
59.	Nowa Ruda	Łużycka	0	1	1	0	0	1	1	1	2	3
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
62.	Nowa Ruda	Martwa	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
65.	Nowa Ruda	Młyńska	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
68.	Nowa Ruda	Mostowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	1	1	1	0	0	0	1	1	2	3
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	0	0	0	1	0	1	1	1	1	3
73.	Nowa Ruda	Nowa	1	0	1	0	0	1	0	1	2	2
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
75.	Nowa Ruda	Obozowa	0	0	0	1	0	0	1	1	1	2
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
77.	Nowa Ruda	Orkana	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3

79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	0	1	1	0	0	1	0	1	2	2
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	0	1	1	0	1	1	1	1	2	4
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	0	1	1	0	0	1	0	1	2	2
82.	Nowa Ruda	Parkowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
83.	Nowa Ruda	Piastów	1	0	1	0	1	0	1	1	2	3
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
85.	Nowa Ruda	Pionierów	1	0	1	1	0	0	0	1	2	2
86.	Nowa Ruda	Piwna	1	0	1	0	0	1	0	1	2	2
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	1	0	1	0	0	0	1	1	2	2
88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
91.	Nowa Ruda	Podgórska	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
93.	Nowa Ruda	Polna	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
94.	Nowa Ruda	Połoniny	0	1	1	0	0	1	1	1	2	3
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	0	0	0	0	1	0	1	1	1	2
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	1	1	1	0	1	0	1	1	2	4
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99.	Nowa Ruda	Radkowska	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
100.	Nowa Ruda	Reymonta	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
101.	Nowa Ruda	Rolna	0	1	1	0	0	0	1	1	2	2
102.	Nowa Ruda	Rycerska	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
103.	Nowa Ruda	Rynek	1	0	1	1	0	0	0	1	2	2
104.	Nowa Ruda	Rzeczna	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
105.	Nowa Ruda	Sądowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
106.	Nowa Ruda	Sienkiewicza	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	0	1	1	0	1	0	1	1	2	3
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	0	1	1	0	0	1	0	1	2	2
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	1	0	1	0	0	0	1	1	2	2
110.	Nowa Ruda	Sokoła	1	1	1	0	0	1	0	1	2	3
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	0	1	1	0	1	1	0	1	2	3
112.	Nowa Ruda	Sportowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
113.	Nowa Ruda	Srebrna	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	0	1	1	1	0	0	0	1	2	2
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	1	1	1	0	0	0	1	1	2	3
119.	Nowa Ruda	Sudecka	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
121.	Nowa Ruda	Szkolna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	0	1	1	0	0	1	1	1	2	3
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	1	1	1	0	0	1	1	1	2	4
126.	Nowa Ruda	Teatralna	1	0	1	1	0	0	1	1	2	3
127.	Nowa Ruda	Topolowa	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
128.	Nowa Ruda	Towarowa	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
129.	Nowa Ruda	Traugutta	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
130.	Nowa Ruda	Tuczyn	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
131.	Nowa Ruda	Ugory	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	1	0	1	0	1	0	1	1	2	3
133.	Nowa Ruda	Wąska	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	0	1	1	0	0	0	1	1	2	2
135.	Nowa Ruda	Widokowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
136.	Nowa Ruda	Wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
137.	Nowa Ruda	Witosa	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
139.	Nowa Ruda	Wrześni	1	1	1	0	0	0	1	1	2	3
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	1	0	1	0	1	1	0	1	2	3
142.	Nowa Ruda	Zacisze	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
143.	Nowa Ruda	Zagórze	0	1	1	0	0	1	1	1	2	3
144.	Nowa Ruda	Zatorze	0	1	1	0	0	0	1	1	2	2
145.	Nowa Ruda	Zaułek	1	1	1	0	1	0	1	1	2	4
146.	Nowa Ruda	Zdrojowisko	1	1	1	0	0	0	1	1	2	3
147.	Nowa Ruda	Zielna	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2
148.	Nowa Ruda	Zielonka	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
149.	Nowa Ruda	Złota	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	1	1	1	0	1	0	0	1	2	3

Nowa Ruda

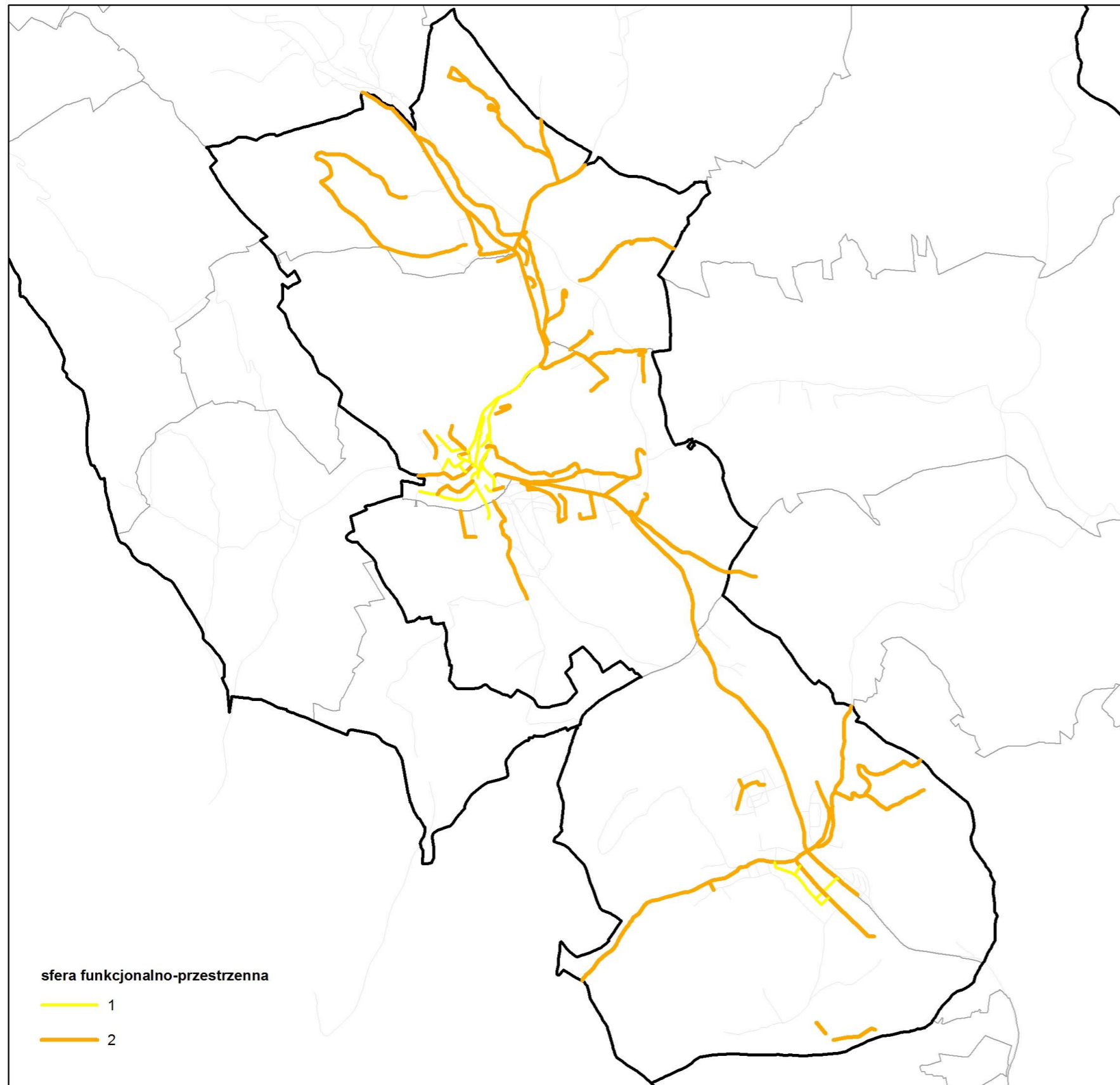
Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

L.p.	Miejscowość	Ulica	Standardy		Odpady			Sfera środkowiskowa RAZEM	
			Mieszkania w zasobie komunalnym ogrzewane z innych źródeł niż sieć ciepłownicza lub sieć gazowa	Budynki niepodłączone do sieci kanalizacyjnej	Obiekty budowlane pokryte/ izolowane azbestem	Obszary wymagające rekultywacji	2014		
			2014	2014					2014
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	1	0	1	1	0	1	2
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nowa Ruda	Andersa	1	0	1	1	0	1	2
4.	Nowa Ruda	Anny	0	0	0	0	0	0	0
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	1	0	1	0	0	0	1
6.	Nowa Ruda	Asnyka	0	1	1	0	0	0	1
7.	Nowa Ruda	Bema	0	0	0	0	0	0	0
8.	Nowa Ruda	Błotna	0	0	0	0	0	0	0
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	0	0	0	0	0	0
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	1	0	1	0	0	0	1
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	0	1	1	0	1	1	2
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	0	0	0	0	0	0	0
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	0	0	0	0	0	0	0
14.	Nowa Ruda	Chopina	0	1	1	0	0	0	1
15.	Nowa Ruda	Cicha	1	0	1	1	0	1	2
16.	Nowa Ruda	Ciemna	0	0	0	1	0	1	1
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	1	0	1	1	0	1	2
18.	Nowa Ruda	Czarna	1	1	1	0	0	0	1
19.	Nowa Ruda	Debry	0	1	1	1	0	1	2
20.	Nowa Ruda	Demokratów	0	0	0	1	0	1	1
21.	Nowa Ruda	Dworska	1	0	1	1	0	1	2
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	1	1	1	1	0	1	2
23.	Nowa Ruda	Fredry	1	0	1	0	0	0	1
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	0	0	0	1	0	1	1
25.	Nowa Ruda	Górna	0	0	0	1	0	1	1
26.	Nowa Ruda	Górnicza	1	1	1	0	0	0	1
27.	Nowa Ruda	Górska	0	1	1	0	0	0	1
28.	Nowa Ruda	Graniczna	0	0	0	1	0	1	1
29.	Nowa Ruda	Harcerska	0	0	0	0	0	0	0
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	0	0	0	0	0	0	0
31.	Nowa Ruda	Jasna	1	1	1	0	0	0	1
32.	Nowa Ruda	Jawornik	1	0	1	1	0	1	2
33.	Nowa Ruda	Jedności	0	0	0	0	0	0	0
34.	Nowa Ruda	Jeziorna	1	0	1	0	0	0	1
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	0	1	1	0	0	0	1
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	1	0	1	1	1	1	2
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	1	0	1	0	0	0	1
38.	Nowa Ruda	Kołowa	0	0	0	1	0	1	1
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	1	0	1	0	0	0	1
40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	0	0	0	0	0	0	0
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	0	1	1	0	0	0	1
42.	Nowa Ruda	Kopernika	1	0	1	0	0	0	1
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	0	0	0	0	0	0
44.	Nowa Ruda	Kościelna	1	0	1	1	0	1	2
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	1	0	1	0	0	0	1
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	1	0	1	0	0	0	1
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	1	0	1	0	0	0	1
48.	Nowa Ruda	Krótką	0	0	0	0	0	0	0

49.	Nowa Ruda	Krzywa	0	0	0	0	0	0	0
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	1	0	1	1	1	1	2
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	0	0	0	1	0	1	1
52.	Nowa Ruda	Leśna	1	0	1	1	0	1	2
53.	Nowa Ruda	Lipowa	0	0	0	0	0	0	0
54.	Nowa Ruda	Loretańska	0	0	0	0	0	0	0
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	1	1	1	1	0	1	2
56.	Nowa Ruda	Łączna	1	0	1	1	0	1	2
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	0	0	0	1	0	1	1
58.	Nowa Ruda	Łukowa	1	0	1	0	0	0	1
59.	Nowa Ruda	Łużycka	1	0	1	1	0	1	2
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	0	1	1	1	0	1	2
62.	Nowa Ruda	Martwa	0	0	0	0	0	0	0
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	0	0	0	0	0	0	0
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	1	1	1	0	0	0	1
65.	Nowa Ruda	Młyńska	0	1	1	1	0	1	2
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	0	1	1	0	0	0	1
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	0	0	0	0	0	0	0
68.	Nowa Ruda	Mostowa	0	1	1	1	0	1	2
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	0	0	0	0	0	0	0
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	1	0	1	0	0	0	1
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	0	0	0	0	0	0	0
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	1	1	1	0	0	0	1
73.	Nowa Ruda	Nowa	0	1	1	1	0	1	2
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	1	1	1	0	0	0	1
75.	Nowa Ruda	Obozowa	1	1	1	1	0	1	2
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	0	0	0	0	0	0	0
77.	Nowa Ruda	Orkana	0	1	1	1	0	1	2
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	0	0	0	0	0	0	0
79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	0	0	0	0	0	0	0
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	0	0	0	0	0	0	0
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	0	0	0	0	0	0	0
82.	Nowa Ruda	Parkowa	1	0	1	1	0	1	2
83.	Nowa Ruda	Piastów	1	0	1	1	0	1	2
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	1	0	1	1	0	1	2
85.	Nowa Ruda	Pionierów	0	1	1	0	0	0	1
86.	Nowa Ruda	Piwna	1	0	1	1	0	1	2
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	1	0	1	0	0	0	1
88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	1	0	1	0	0	0	1
89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	0	0	0	0	0	0	0
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	1	0	1	0	0	0	1
91.	Nowa Ruda	Podgórska	0	0	0	0	0	0	0
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	1	0	1	1	0	1	2
93.	Nowa Ruda	Polna	0	1	1	0	1	1	2
94.	Nowa Ruda	Połoniny	0	0	0	0	0	0	0
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	0	0	0	0	1	1	1
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	1	0	1	0	0	0	1
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	0	0	0	0	0	0
99.	Nowa Ruda	Radkowska	1	1	1	0	1	1	2
100.	Nowa Ruda	Reymonta	1	1	1	0	0	0	1
101.	Nowa Ruda	Rolna	0	0	0	0	1	1	1
102.	Nowa Ruda	Rycerska	0	0	0	0	1	1	1
103.	Nowa Ruda	Rynek	1	0	1	0	0	0	1

104.	Nowa Ruda	Rzeczna	1	0	1	0	0	0	1
105.	Nowa Ruda	Sądowa	1	0	1	0	0	0	1
106.	Nowa Ruda	Sienkiewicza	0	0	0	0	0	0	0
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	0	0	0	0	1	1	1
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	0	0	0	0	0	0	0
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	1	0	1	0	1	1	2
110.	Nowa Ruda	Sokola	1	0	1	1	0	1	2
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	1	0	1	0	0	0	1
112.	Nowa Ruda	Sportowa	0	1	1	0	1	1	2
113.	Nowa Ruda	Srebrna	1	1	1	0	0	0	1
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	1	0	1	0	1	1	2
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	0	1	1	0	0	0	1
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	1	0	1	0	0	0	1
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	0	0	0	0	0	0
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	0	0	0	0	0	0	0
119.	Nowa Ruda	Sudecka	0	0	0	0	1	1	1
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	0	0	0	0	0	0	0
121.	Nowa Ruda	Szkolna	0	1	1	0	0	0	1
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	0	0	0	0	1	1	1
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	0	0	0	0	0	0
124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	0	0	0	0	0	0
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	1	1	1	0	1	1	2
126.	Nowa Ruda	Teatralna	1	0	1	0	0	0	1
127.	Nowa Ruda	Topolowa	1	0	1	0	0	0	1
128.	Nowa Ruda	Towarowa	0	1	1	0	0	0	1
129.	Nowa Ruda	Traugutta	0	1	1	0	0	0	1
130.	Nowa Ruda	Tuczyn	1	1	1	0	1	1	2
131.	Nowa Ruda	Ugory	0	1	1	0	0	0	1
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	0	0	0	0	1	1	1
133.	Nowa Ruda	Wąska	1	0	1	0	1	1	2
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	0	1	1	0	1	1	2
135.	Nowa Ruda	Widokowa	0	1	1	0	0	0	1
136.	Nowa Ruda	Wiejska	1	0	1	0	1	1	2
137.	Nowa Ruda	Witosa	0	0	0	0	1	1	1
138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	0	0	0	0	0	0	0
139.	Nowa Ruda	Wrześni	0	1	1	0	1	1	2
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	0	1	1	0	0	0	1
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	0	0	0	0	0	0	0
142.	Nowa Ruda	Zacisze	1	1	1	0	1	1	2
143.	Nowa Ruda	Zagórze	0	1	1	0	1	1	2
144.	Nowa Ruda	Zatorze	0	1	1	0	1	1	2
145.	Nowa Ruda	Zaulek	1	0	1	0	1	1	2
146.	Nowa Ruda	Zdrojowisko	1	0	1	0	0	0	1
147.	Nowa Ruda	Zielna	0	1	1	0	0	0	1
148.	Nowa Ruda	Zielonka	0	1	1	0	1	1	2
149.	Nowa Ruda	Złota	0	1	1	0	0	0	1
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	1	0	1	0	0	0	1

Nowa Ruda

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

L.p.	Miejscowość	Ulica	Infrastruktura techniczna					Komunikacja		Sfera przestrzenno-funkcjonalna RAZEM	
			Brak dostępu do sieci gazowej	Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej	Mieszkania socjalne	Mieszkania komunalne		Brak przystanku komunikacji miejskiej w promieniu 1 km	Brak chodnika		
			2014	2014	2014	2014		2014	2014		2014
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	1	0	0	1	1	0	0	0	1
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	1	0	0	0	1	1	1	1	2
3.	Nowa Ruda	Andersa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
4.	Nowa Ruda	Anny	1	0	0	0	1	0	1	1	2
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	1	0	1	1	1	0	0	0	1
6.	Nowa Ruda	Asnyka	1	1	0	0	1	0	1	1	2
7.	Nowa Ruda	Bema	1	0	0	0	1	0	1	1	2
8.	Nowa Ruda	Błotna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	0	0	0	0	0	1	1	1
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	1	0	0	1	1	0	0	0	1
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	1	1	0	0	1	0	1	1	2
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	1	0	0	0	1	0	1	1	2
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
14.	Nowa Ruda	Chopina	1	1	0	0	1	0	1	1	2
15.	Nowa Ruda	Cicha	1	0	0	1	1	0	1	1	2
16.	Nowa Ruda	Ciemna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	1	0	1	1	1	0	0	0	1
18.	Nowa Ruda	Czarna	1	1	1	1	1	0	1	1	2
19.	Nowa Ruda	Debry	1	1	0	0	1	1	1	1	2
20.	Nowa Ruda	Demokratów	1	0	0	0	1	0	1	1	2
21.	Nowa Ruda	Dworska	1	0	0	1	1	0	1	1	2
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	1	1	1	1	1	0	1	1	2
23.	Nowa Ruda	Fredry	1	0	1	1	1	0	1	1	2
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	1	0	0	0	1	1	1	1	2
25.	Nowa Ruda	Górna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
26.	Nowa Ruda	Górnicza	1	1	0	1	1	0	1	1	2
27.	Nowa Ruda	Górska	1	1	0	0	1	0	1	1	2
28.	Nowa Ruda	Graniczna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
29.	Nowa Ruda	Harcerska	1	0	0	0	1	1	1	1	2
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	1	0	0	0	1	0	1	1	2
31.	Nowa Ruda	Jasna	1	1	0	1	1	0	1	1	2
32.	Nowa Ruda	Jawornik	1	0	0	0	1	1	1	1	2
33.	Nowa Ruda	Jedności	1	0	0	0	1	0	1	1	2
34.	Nowa Ruda	Jeziorna	1	0	1	1	1	0	1	1	2
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	1	1	0	0	1	0	1	1	2
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	0	0	1	0	1	0	1	1	2
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	1	0	1	1	1	0	0	0	1
38.	Nowa Ruda	Kołowa	1	0	0	0	1	1	1	1	2
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	1	0	0	1	1	0	0	0	1
40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	1	0	0	0	1	0	0	0	1
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	1	1	0	0	1	0	1	1	2

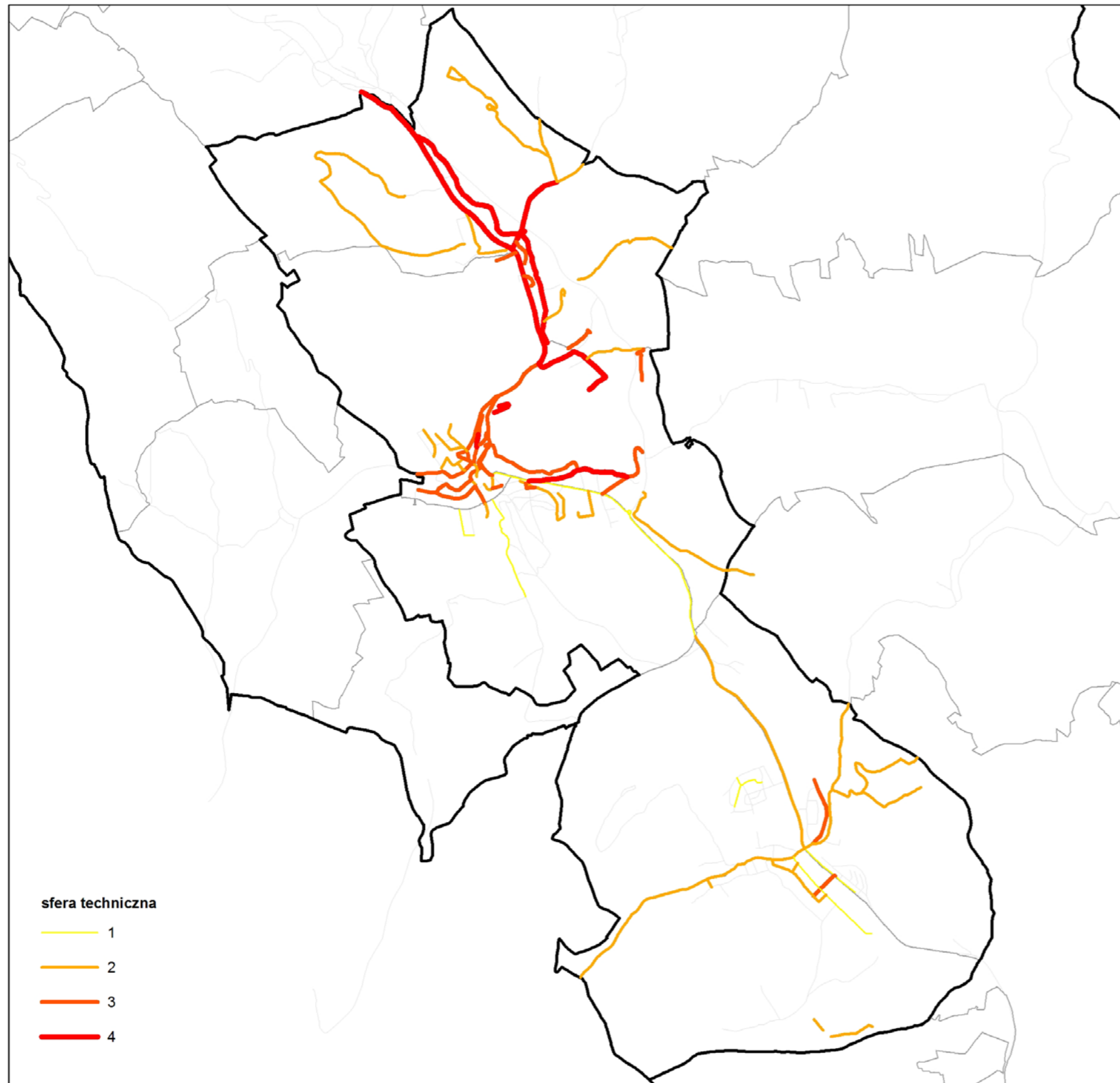
42.	Nowa Ruda	Kopernika	1	0	0	1	1	0	0	0	1
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	0	0	0	0	1	1	1	1
44.	Nowa Ruda	Kościelna	1	0	1	1	1	0	1	1	2
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	1	0	0	1	1	0	0	0	1
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	1	0	1	1	1	0	0	0	1
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	1	0	0	1	1	0	0	0	1
48.	Nowa Ruda	Krótką	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49.	Nowa Ruda	Krzywa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	1	0	0	0	1	0	1	1	2
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
52.	Nowa Ruda	Leśna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
53.	Nowa Ruda	Lipowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
54.	Nowa Ruda	Loretańska	1	0	0	0	1	0	1	1	2
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	1	1	1	1	1	0	1	1	2
56.	Nowa Ruda	Łączna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
58.	Nowa Ruda	Łukowa	1	0	0	1	1	0	0	0	1
59.	Nowa Ruda	Łużycka	1	0	0	0	1	0	1	1	2
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	1	1	0	0	1	0	1	1	2
62.	Nowa Ruda	Martwa	0	0	0	0	0	0	1	1	1
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	1	0	0	0	1	0	1	1	2
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	1	1	0	1	1	1	1	1	2
65.	Nowa Ruda	Młyńska	1	1	0	0	1	0	1	1	2
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	1	1	0	0	1	1	1	1	2
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	1	0	0	0	1	0	1	1	2
68.	Nowa Ruda	Mostowa	1	1	0	0	1	0	1	1	2
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	1	0	0	0	1	1	1	1	2
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	1	0	1	1	1	0	0	0	1
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	1	0	0	0	1	0	1	1	2
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	1	1	0	0	1	0	1	1	2
73.	Nowa Ruda	Nowa	1	1	0	0	1	0	1	1	2
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	1	1	0	0	1	0/1	1	1	2
75.	Nowa Ruda	Obozowa	1	1	1	1	1	0	1	1	2
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
77.	Nowa Ruda	Orkana	1	1	0	0	1	1	1	1	2
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	1	0	0	0	1	0	0	0	1
79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	1	0	0	1	1	0	1	1	2
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	0	0	0	0	0	0	1	1	1
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
82.	Nowa Ruda	Parkowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
83.	Nowa Ruda	Piastów	1	0	1	1	1	0	0	0	1
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	1	0	1	1	1	0	0	0	1
85.	Nowa Ruda	Pionierów	1	1	0	0	1	1	1	1	2
86.	Nowa Ruda	Piwna	1	0	1	1	1	0	1	1	2
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	1	0	0	1	1	0	0	0	1
88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	1	0	0	1	1	0	1	1	2

89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	1	0	0	0	1	0	0	0	1
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	1	0	0	0	1	0	0	0	1
91.	Nowa Ruda	Podgórska	1	0	0	0	1	0	1	1	2
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	1	0	0	1	1	0	0	0	1
93.	Nowa Ruda	Polna	1	1	0	0	1	1	1	1	2
94.	Nowa Ruda	Połoniny	1	0	0	0	1	1	1	1	2
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	1	0	1	1	1	0	0	0	1
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99.	Nowa Ruda	Radkowska	1	1	0	0	1	0	1	1	2
100.	Nowa Ruda	Reymonta	1	1	0	0	1	0	1	1	2
101.	Nowa Ruda	Rolna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
102.	Nowa Ruda	Rycerska	1	0	0	0	1	1	1	1	2
103.	Nowa Ruda	Rynek	1	0	0	1	1	0	0	0	1
104.	Nowa Ruda	Rzeczna	1	0	0	1	1	0	1	1	2
105.	Nowa Ruda	Sądowa	1	0	0	1	1	0	1	1	2
106.	Nowa Ruda	Sienkiewicza	1	0	0	0	1	0	1	1	2
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	1	0	0	0	1	0	1	1	2
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	1	0	0	0	1	0	1	1	2
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	1	0	0	0	1	0	1	1	2
110.	Nowa Ruda	Sokola	1	0	1	1	1	0	1	1	2
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	1	0	0	0	1	0	1	1	2
112.	Nowa Ruda	Sportowa	1	1	0	0	1	0	1	1	2
113.	Nowa Ruda	Srebrna	1	1	1	1	1	0	1	1	2
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	1	0	1	1	1	0	1	1	2
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	1	1	0	0	1	1	1	1	2
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	1	0	0	0	1	0	1	1	2
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	0	0	0	0	1	1	1	1
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	1	0	0	1	1	0	0	0	1
119.	Nowa Ruda	Sudecka	1	0	0	0	1	0	1	1	2
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	0	0	0	0	0	0	0	0	0
121.	Nowa Ruda	Szkolna	1	1	0	0	1	0	1	1	2
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	1	0	0	1	1	0	1	1	2
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	1	1	1	1	1	0	1	1	2
126.	Nowa Ruda	Teatralna	1	0	0	1	1	0	0	0	1
127.	Nowa Ruda	Topolowa	1	0	0	1	1	0	0	0	1
128.	Nowa Ruda	Towarowa	1	1	0	0	1	0	0	0	1
129.	Nowa Ruda	Traugutta	1	1	0	0	1	0	1	1	2
130.	Nowa Ruda	Tuczyn	1	1	0	0	1	0	1	1	2
131.	Nowa Ruda	Ugory	1	1	0	0	1	0	1	1	2
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	1	0	0	0	1	0	1	1	2
133.	Nowa Ruda	Wąska	1	0	1	1	1	0	0	0	1
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	1	1	0	0	1	0	1	1	2
135.	Nowa Ruda	Widokowa	1	1	0	0	1	1	1	1	2

136.	Nowa Ruda	Wiejska	1	0	1	0	1	0	1	1	2
137.	Nowa Ruda	Witosa	1	0	0	0	1	1	1	1	2
138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
139.	Nowa Ruda	Wrześni	1	1	0	0	1	0	0	0	1
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	1	1	0	0	1	1	1	1	2
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	1	0	0	0	1	0	1	1	2
142.	Nowa Ruda	Zacisze	1	1	0	1	1	1	1	1	2
143.	Nowa Ruda	Zagórze	1	1	0	0	1	1	1	1	2
144.	Nowa Ruda	Zatorze	1	1	0	0	1	0	1	1	2
145.	Nowa Ruda	Zaulek	1	0	1	1	1	0	0	0	1
146.	Nowa Ruda	Zdrojowisko	1	0	0	0	1	0	1	1	2
147.	Nowa Ruda	Zielna	1	1	0	0	1	0	1	1	2
148.	Nowa Ruda	Zielonka	1	1	0	0	1	1	1	1	2
149.	Nowa Ruda	Złota	1	1	0	0	1	0	1	1	2
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	1	0	0	0	1	0	0	0	1

Nowa Ruda

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map

Lp.	Miejscowość	Ulica	Liczba budynków NIE podłączonych do sieci ciepłowniczej	Brak dostępu do sieci gazowej	Mieszkania socjalne	Mieszkania komunalne	Sfera techniczna RAZEM
			2014	2014	2014	2014	2014
1.	Nowa Ruda	Akacyjowa	1	0	0	1	2
2.	Nowa Ruda	Al. Najświętszej Marii Panny	1	1	0	0	2
3.	Nowa Ruda	Andersa	1	1	0	0	2
4.	Nowa Ruda	Anny	1	0	0	0	1
5.	Nowa Ruda	Armii Krajowej	1	0	1	1	3
6.	Nowa Ruda	Asnyka	1	1	0	0	2
7.	Nowa Ruda	Bema	1	0	0	0	1
8.	Nowa Ruda	Błotna	1	1	0	0	2
9.	Nowa Ruda	Boczna	0	1	0	0	1
10.	Nowa Ruda	Bohaterów Getta	1	0	0	1	2
11.	Nowa Ruda	Bożkowska	1	1	0	0	2
12.	Nowa Ruda	Broniewskiego	1	0	0	0	1
13.	Nowa Ruda	Brzozowa	1	1	0	0	2
14.	Nowa Ruda	Chopina	1	0	0	0	1
15.	Nowa Ruda	Cicha	1	1	0	1	3
16.	Nowa Ruda	Ciemna	1	1	0	0	2
17.	Nowa Ruda	Cmentarna	1	0	1	1	3
18.	Nowa Ruda	Czarna	1	1	1	1	4
19.	Nowa Ruda	Debry	1	1	0	0	2
20.	Nowa Ruda	Demokratów	1	1	0	0	2
21.	Nowa Ruda	Dworska	1	1	0	1	3
22.	Nowa Ruda	Fabryczna	1	1	1	1	4
23.	Nowa Ruda	Fredry	1	0	1	1	3
24.	Nowa Ruda	Góra Anny	1	1	0	0	2
25.	Nowa Ruda	Górna	1	1	0	0	2
26.	Nowa Ruda	Górnicza	1	1	0	1	3
27.	Nowa Ruda	Górska	1	1	0	0	2
28.	Nowa Ruda	Graniczna	1	1	0	0	2
29.	Nowa Ruda	Harcerska	1	0	0	0	1
30.	Nowa Ruda	Jana Pawła II	1	1	0	0	2
31.	Nowa Ruda	Jasna	1	1	0	1	3
32.	Nowa Ruda	Jawornik	1	1	0	0	2
33.	Nowa Ruda	Jedności	1	1	0	0	2
34.	Nowa Ruda	Jeziorna	1	0	1	1	3
35.	Nowa Ruda	Kasztanowa	1	1	0	0	2
36.	Nowa Ruda	Kłodzka	0	0	1	0	1
37.	Nowa Ruda	Kolejowa	1	0	1	1	3
38.	Nowa Ruda	Kołowa	1	1	0	0	2
39.	Nowa Ruda	Kombatantów	1	1	0	1	3
40.	Nowa Ruda	Konopnickiej	1	1	0	0	2
41.	Nowa Ruda	Kopalniana	1	1	0	0	2
42.	Nowa Ruda	Kopernika	1	1	0	1	3
43.	Nowa Ruda	Kościelec	0	1	0	0	1

44.	Nowa Ruda	Kościelna	1	0	1	1	3
45.	Nowa Ruda	Kościuszki	1	0	0	1	2
46.	Nowa Ruda	Krańcowa	1	0	1	1	3
47.	Nowa Ruda	Królowej Jadwigi	1	1	0	1	3
48.	Nowa Ruda	Krótką	0	1	0	0	1
49.	Nowa Ruda	Krzywa	1	1	0	0	2
50.	Nowa Ruda	Kwiatkowskiego	1	1	0	0	2
51.	Nowa Ruda	Kwiatowa	1	0	0	0	1
52.	Nowa Ruda	Leśna	1	1	0	0	2
53.	Nowa Ruda	Lipowa	1	1	0	0	2
54.	Nowa Ruda	Loretańska	1	1	0	0	2
55.	Nowa Ruda	Ludwikowska	1	1	1	1	4
56.	Nowa Ruda	Łączna	1	1	0	0	2
57.	Nowa Ruda	Łąkowa	1	1	0	0	2
58.	Nowa Ruda	Łukowa	1	1	0	1	3
59.	Nowa Ruda	Łużycka	1	0	0	0	1
60.	Nowa Ruda	Mała	0	0	0	0	0
61.	Nowa Ruda	Mała Kolonia	1	1	0	0	2
62.	Nowa Ruda	Martwa	0	1	0	0	1
63.	Nowa Ruda	Mickiewicza	1	1	0	0	2
64.	Nowa Ruda	Miedzianka	1	1	0	1	3
65.	Nowa Ruda	Młyńska	1	1	0	0	2
66.	Nowa Ruda	Młyńskie Wzgórze	1	1	0	0	2
67.	Nowa Ruda	Moniuszki	1	0	0	0	1
68.	Nowa Ruda	Mostowa	1	1	0	0	2
69.	Nowa Ruda	Myśliwska Osada	1	1	0	0	2
70.	Nowa Ruda	Nadrzeczna	1	1	1	1	4
71.	Nowa Ruda	Narutowicza	1	0	0	0	1
72.	Nowa Ruda	Niepodległości	1	0	0	0	1
73.	Nowa Ruda	Nowa	1	0	0	0	1
74.	Nowa Ruda	Nowa Osada	1	0	0	0	1
75.	Nowa Ruda	Obozowa	1	1	1	1	4
76.	Nowa Ruda	Ogrodowa	1	1	0	0	2
77.	Nowa Ruda	Orkana	1	1	0	0	2
78.	Nowa Ruda	Osiedle Nowe	1	1	0	0	2
79.	Nowa Ruda	Osiedle Piastowskie	1	0	0	1	2
80.	Nowa Ruda	Osiedle Wojska Polskiego	0	0	0	0	0
81.	Nowa Ruda	Osiedle XXX-lecia	0	0	0	0	0
82.	Nowa Ruda	Parkowa	1	0	0	0	1
83.	Nowa Ruda	Piastów	1	0	1	1	3
84.	Nowa Ruda	Piłsudskiego	1	0	1	1	3
85.	Nowa Ruda	Pionierów	1	1	0	0	2
86.	Nowa Ruda	Piwna	1	1	1	1	4
87.	Nowa Ruda	Plac Grunwaldzki	1	0	0	1	2
88.	Nowa Ruda	Plac Jana Matejki	1	1	0	1	3
89.	Nowa Ruda	Plac ks. Michała Białowąsa	1	1	0	0	2
90.	Nowa Ruda	Plac Wiejski	1	0	0	0	1

91.	Nowa Ruda	Podgórska	1	1	0	0	2
92.	Nowa Ruda	Podjazdowa	1	0	0	1	2
93.	Nowa Ruda	Polna	1	1	0	0	2
94.	Nowa Ruda	Połoniny	1	1	0	0	2
95.	Nowa Ruda	Prosta	0	0	0	0	0
96.	Nowa Ruda	Prusa	1	0	0	0	1
97.	Nowa Ruda	Przechodnia	1	0	1	1	3
98.	Nowa Ruda	Przeskok	0	1	0	0	1
99.	Nowa Ruda	Radkowska	1	1	0	0	2
100.	Nowa Ruda	Reymonta	1	1	0	0	2
101.	Nowa Ruda	Rolna	1	1	0	0	2
102.	Nowa Ruda	Rycerska	1	0	0	0	1
103.	Nowa Ruda	Rynek	1	0	0	1	2
104.	Nowa Ruda	Rzeczna	1	1	0	1	3
105.	Nowa Ruda	Sądowa	1	1	0	1	3
106.	Nowa Ruda	Sienkiewicza	1	0	0	0	1
107.	Nowa Ruda	Słoneczna	1	1	0	0	2
108.	Nowa Ruda	Słowackiego	1	0	0	0	1
109.	Nowa Ruda	Słupiecka	1	1	0	0	2
110.	Nowa Ruda	Sokola	1	1	1	1	4
111.	Nowa Ruda	Spacerowa	1	0	0	0	1
112.	Nowa Ruda	Sportowa	1	0	0	0	1
113.	Nowa Ruda	Srebrna	1	1	1	1	4
114.	Nowa Ruda	Stara Droga	1	1	1	1	4
115.	Nowa Ruda	Stara Kolonia	1	1	0	0	2
116.	Nowa Ruda	Stara Osada	1	1	0	0	2
117.	Nowa Ruda	Stare Zagórze	0	1	0	0	1
118.	Nowa Ruda	Strzelecka	1	0	0	1	2
119.	Nowa Ruda	Sudecka	1	0	0	0	1
120.	Nowa Ruda	Sybiraków	0	1	0	0	1
121.	Nowa Ruda	Szkolna	1	1	0	0	2
122.	Nowa Ruda	Szpitalna	1	0	0	1	2
123.	Nowa Ruda	Sztygarska (W. Polskiego)	0	1	0	0	1
124.	Nowa Ruda	Szybowa	0	1	0	0	1
125.	Nowa Ruda	Świdnicka	1	1	1	1	4
126.	Nowa Ruda	Teatralna	1	0	0	1	2
127.	Nowa Ruda	Topolowa	1	0	0	1	2
128.	Nowa Ruda	Towarowa	1	1	0	0	2
129.	Nowa Ruda	Traugutta	1	1	0	0	2
130.	Nowa Ruda	Tuczyn	1	1	0	0	2
131.	Nowa Ruda	Ugory	1	1	0	0	2
132.	Nowa Ruda	Waryńskiego	1	1	0	0	2
133.	Nowa Ruda	Wąska	1	0	1	1	3
134.	Nowa Ruda	Węglowa Wola	1	1	0	0	2
135.	Nowa Ruda	Widokowa	1	1	0	0	2
136.	Nowa Ruda	Wiejska	1	1	1	0	3
137.	Nowa Ruda	Witosa	1	0	0	0	1

138.	Nowa Ruda	Wojska Polskiego	0	0	0	0	0
139.	Nowa Ruda	Wrześni	1	1	0	0	2
140.	Nowa Ruda	Wrzosowa	1	1	0	0	2
141.	Nowa Ruda	Wyspiańskiego	1	0	0	0	1
142.	Nowa Ruda	Zacisze	1	1	0	1	3
143.	Nowa Ruda	Zagórze	1	0	0	0	1
144.	Nowa Ruda	Zatorze	1	1	0	0	2
145.	Nowa Ruda	Zaułek	1	0	1	1	3
146.	Nowa Ruda	Zdrojowisko	1	1	0	0	2
147.	Nowa Ruda	Zielna	1	1	0	0	2
148.	Nowa Ruda	Zielonka	1	1	0	0	2
149.	Nowa Ruda	Złota	1	1	0	0	2
150.	Nowa Ruda	Żeromskiego	1	1	0	0	2

Załącznik 10. Mierniki służące identyfikacji obszarów występowania stanu kryzysowego oraz wyznaczeniu obszaru rewitalizacji

Tabela 1 Mierniki bazowe

Lp.		Mierniki bazowe		
1	Gmina <i>bez podziału na miejscowości i ulice</i>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejscowości Liczba sołectw Powierzchnia gminy Średnia frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. 	• Gminy	2012-2014
2	Ludność	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób zameldowanych w gminie na pobyt stały Liczba osób zameldowanych w gminie na pobyt czasowy <ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci w wieku 6-12 lat Liczba dzieci w wieku 13-16 lat 	• Gminy	2012-2014
3	Infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> Liczba budynków Liczba budynków mieszkalnych Liczba komunalnych lokali mieszkalnych Lista ulic wraz z określeniem: długości ulic, długości chodników, ścieżek i tras rowerowych przy tych ulicach oraz wskazaniem czy w promieniu 1 km znajduje się przystanek komunikacji miejskiej. 	• Gminy	2012-2014

Tabela 2 Mierniki dla zdiagnozowania obszarów

Lp.	Problemy	Miernik dla obszaru (dane dostępne na poziomie miejscowości lub wsi, ulicy)	Źródło informacji	Okres badania
Negatywne zjawiska społeczne				
1	Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób długotrwale bezrobotnych Liczba osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem podstawowym 	• Powiatowy Urząd Pracy (PUP)	2012-2014
2	Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób korzystających z pomocy społecznej Liczba świadczeń pomocy społecznej Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu: <ul style="list-style-type: none"> sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze; <ul style="list-style-type: none"> trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; <ul style="list-style-type: none"> alkoholizmu lub narkomanii; 	• OPS	2012-2014
3	Przestępczość	<ul style="list-style-type: none"> a Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym w ramach 7 kategorii b Liczba czynów karalnych nieletnich c Liczba wykroczeń społecznie uciążliwych 	<ul style="list-style-type: none"> a Policja b Policja c Policja + Straż Miejska 	2012-2014
4	Niski poziom edukacji	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów z wynikami ze sprawdzianu szóstych klas na poziomie niższym niż 75% średniej w gminie Liczba uczniów z wynikami z części matematycznej egzaminu gimnazjalnego na poziomie niższym niż 75% średniej w gminie z części matematycznej <ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów niepromowanych do kolejnej klasy Liczba egzaminów poprawkowych w szkołach podstawowych i gimnazjach 	• Szkoły	2012-2014

5	Niski poziom kapitału społecznego	a Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO's). b Liczba członków działających w ramach NGO's c Liczba NGO's realizujących zadania zlecone przez gminę ¹	a Starostwo powiatowe b Gminy c Gminy	2012-2014
6	Niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	a Liczba czynnych czytelników bibliotek publicznych ² b Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. ³ c Liczba dzieci korzystających z usług oferowanych przez świetlice ⁴ d Liczba osób uczestniczących w bezpłatnych oraz płatnych zajęciach organizowanych przez samorządowe instytucje kultury	a Biblioteki publiczne b Gminy c Gminy d Instytucje Kultury	2012-2014
Negatywne zjawiska gospodarcze				
7	Niski stopień przedsiębiorczości	a Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON b Liczba podmiotów gospodarczych płacących podatek dochodowy (PIT + CIT) c Sumaryczna wartość podatku dochodowego płaconego przez przedsiębiorców d Liczba podmiotów gospodarczych ponoszących opłaty za wywóz śmieci komunalnych	a Urząd Statystyczny b – c Urząd Skarbowy d Gminy	2012-2014
8	Słaba kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw	a Liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej b Liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zawieszenie działalności gospodarczej c Liczba podmiotów gospodarczych zalegających z płatnością podatku dochodowego dłużej niż 6 m-cy d Liczba wystawionych tytułów wykonawczych do urzędu skarbowego dot. firm w zakresie zaległości podatkowych w okresie ostatnich 3 lat.	a – c Urząd Skarbowy d Gminy	2012-2014
Negatywne zjawiska środowiskowe				
9	Przekroczenie standardów jakości środowiska	a Liczba mieszkań w zasobie komunalnym ogrzewanych z innych źródeł niż sieć ciepłownicza lub sieć gazowa b Liczba budynków mieszkalnych niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej c Liczba dzikich wysypisk d Występowanie obszarów wymagających rekultywacji ⁵	a – c Gminy + jednostki podległe d Starostwo Powiatowe	2012-2014
10	Obecność odpadów stanowiących zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi stanu środowiska	• Liczba obiektów budowlanych pokrytych/izolowanych azbestem • Liczba wysypisk odpadów niebezpiecznych • Występowanie obszarów wymagających rekultywacji ⁶ • Występowanie przedsiębiorstw wytwarzających odpady niebezpieczne ⁷ .	• Gminy	2012-2014
Negatywne zjawiska przestrzenno – funkcjonalne				
11	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny	a Dostęp do sieci kanalizacyjnej b Dostęp do sieci wodociągowej c Dostęp do sieci gazowej d Dostęp do sieci ciepłowniczej e Dostęp do Publicznych Punktów Dostępu do Internetu f Występowanie oświetlenia ulicznego g Liczba mieszkań socjalnych h Liczba mieszkań komunalnych i Liczba dzieci, które z powodu braku miejsc nie dostały się do żłobka ⁸ j Liczba dzieci, które z powodu braku miejsc nie dostały się do przedszkola ⁹ k Liczba wolnych miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych ⁹	a Podmiot zarządzający siecią wodno - kanalizacyjną b Podmiot zarządzający siecią wodno - kanalizacyjną c Zakład gazowniczy d Gminy/spółdzielnie/ przedsiębiorstwa energetyki ciepłej e-o Gminy + jednostki podległe	2012-2014

¹ Należy podać liczbę osób faktycznie działających w ramach i na rzecz organizacji.

² Czytelnik czynny to czytelnik, który wypożyczył książkę minimum jeden raz w roku.

³ Dla ulic w mieście i miejscowości należy przyjąć taką frekwencję jak dla okręgu wyborczego odpowiedniego dla ulicy lub miejscowości

⁴ Świetlice: środowiskowe, gminne, wiejskie itp.

⁵ Należy podać jeżeli bezpośrednio do ulicy (w mieście) lub miejscowości (np. wieś) przylega teren wymagający rekultywacji.

⁶ Należy podać jeżeli bezpośrednio do ulicy (w mieście) lub miejscowości (np. wieś) przylega teren wymagający rekultywacji.

⁷ W rozumieniu Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów

⁸ Dotyczy żłobków publicznych i niepublicznych

⁹ Dotyczy przedszkoli publicznych i niepublicznych

		<p>l Liczba wolnych miejsc w żłobkach i innych podmiotach organizujących opiekę dla grup dzieci do lat 3⁸</p> <p>m Liczba przystanków komunikacji publicznej w promieniu 1000 m od ulicy w mieście lub występowanie przystanku komunikacji zbiorowej w miejscowości (wieś) Gmina</p> <p>n Dostęp do placów zabaw¹⁰</p> <p>o Dostęp do instytucji kultury¹¹</p>		
12	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	<p>a Liczba budynków niepodłączonych do sieci wodociągowej</p> <p>b Liczba budynków niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej</p> <p>c Liczba budynków niepodłączonych do sieci gazowej</p> <p>d Liczba budynków niepodłączonych do sieci ciepłowniczej</p> <p>e Liczba czynnych punktów świetlnych</p> <p>f Liczba dzieci w wieku do 3 lat objętych opieką w żłobkową¹²</p> <p>g Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym¹³</p> <p>h Liczba połączeń w ciągu doby z przystanków komunikacji zbiorowej w promieniu 1000 m od ulicy w mieście lub występowanie przystanku komunikacji zbiorowej w miejscowości (wieś)</p>	<p>a Podmiot zarządzający siecią wodno - kanalizacyjną</p> <p>b Podmiot zarządzający siecią wodno - kanalizacyjną</p> <p>c Zakład gazowniczy</p> <p>d Gminy/spółdzielnie/ przedsiębiorstwa energetyki ciepłej</p> <p>e-h Gminy + jednostki podległe</p>	2012-2014
13	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru		Analiza jakościowa – opisowa	
14	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • Długość dróg gruntowych • Długość dróg o nawierzchni utwardzonej • Długość chodników • Długość ścieżek i tras rowerowych <p>• Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w promieniu 1000 m od ulicy w mieście lub występowanie przystanku komunikacji zbiorowej w miejscowości (wieś)</p> <p>• Liczba połączeń z przystanków komunikacji zbiorowej w promieniu 1000 m od ulicy w mieście lub występowanie przystanku komunikacji zbiorowej w miejscowości (wieś)</p>	• Gminy + jednostki podległe	2012-2014
15	Niedobór lub niska jakość terenów publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba publicznie dostępnych terenów zieleni¹³ • Powierzchnia publicznie dostępnych terenów zieleni¹⁴ <ul style="list-style-type: none"> • Liczba placów zabaw <p>• Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych w promieniu 1000 m od ulicy w mieście lub występowanie w miejscowości (wieś)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba publicznych miejsc parkingowych • Długość ścieżek i tras rowerowych • Długość chodników • Liczba czynnych punktów świetlnych 	• Gminy	2012-2014
Negatywne zjawiska techniczne				
16	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	<p>a Liczba budynków komunalnych oddanych do użytku przed 1990 r.</p> <p>b Liczba lokali mieszkalnych (komunalnych) oddanych do użytku przed 1990 r.</p> <p>c Liczba budynków (komunalnych) poddanych modernizacji po 2005 r.</p> <p>d Liczba lokali mieszkalnych (komunalnych) poddanych modernizacji po 2005 r.</p> <p>e Liczba obiektów użyteczności publicznej wyłączonych z użytkowania ze względu na zły stan techniczny</p> <p>f Liczba osób, którym obniżono wysokość podatku od nieruchomości z uwagi na zły stan techniczny obiektu budowlanego</p> <p>g Liczba wydanych nakazów rozbiórki obiektów budowlanych z powodu złego stanu technicznego</p> <p>h Liczba wydanych zakazów użytkowania lokalu/budynku z przyczyn złego stanu technicznych</p>	<p>a-f Gminy + jednostki podległe</p> <p>g-h Powiatowy Inspektorat Nadzoru budowlanego</p>	2012-2014

¹⁰ Plac zabaw należy przyporządkować do jednej ulicy, z której jest główne/bezpośrednie wejście.

¹¹ Należy przyporządkować jeżeli w miejscowości lub odległości nie większej niż 30 min podróży komunikacją publiczną znajduje się instytucja kultury. Podmioty dla których prowadzenie działalności kulturalnej jest podstawowym celem statutowym

¹² jw.

¹³ Teren zieleni należy przyporządkować do jednej ulicy, z której jest główne/bezpośrednie wejście. We mierniku należy wykazać TYLKO takie tereny zieleni jak: parki, skwery, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie).

¹⁴ jw.

17	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> a Dostęp do sieci kanalizacyjnej b Dostęp do sieci wodociągowej c Dostęp do sieci gazowej d Dostęp do sieci ciepłowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> a Podmiot zarządzający siecią wodno - kanalizacyjną b Podmiot zarządzający siecią wodno - kanalizacyjną c Zakład gazowniczy d Gminy/spółdzielnie/ przedsiębiorstwa energetyki ciepłej 	2012-2014
----	---	--	--	-----------

Tabela 3 Mierniki dla wyznaczonego obszaru rewitalizowanego

Lp.		Mierniki bazowe		
3	Infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba lokali mieszkalnych 	Gminy	2012-2014
Negatywne zjawiska środowiskowe				
9	Przekroczenie standardów jakości środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba budynków ogrzewanych z innych źródeł niż sieć ciepłownicza lub sieć gazowa 	Gminy + jednostki podległe	2012-2014
Negatywne zjawiska przestrzenno – funkcjonalne				
11	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny	<ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do szerokopasmowego Internetu (operatorzy telekomunikacyjni) 	Gminy/ operatorzy telekomunikacyjni	2012-2014
14	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • Czas przejazdu komunikacją publiczną¹⁵ 	Gminy + jednostki podległe	2012-2014
Negatywne zjawiska techniczne				
17	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba budynków wymagających termomodernizacji¹⁶ • Liczba budynków mieszkalnych wymagających termomodernizacji 	Gminy + jednostki podległe	2012-2014

¹⁵ do centrum miasta w przypadku gminy miejskiej lub do miejscowości „stolicy” gminy w przypadku gmin wiejskich lub miejsko- wiejskich

¹⁶ Termomodernizacyjne – przedsięwzięcia, których przedmiotem jest:

- a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych,
- b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je Opracowano na podstawie t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 712. ©Kancelaria Sejmu s. 2/17 2015-03-17 lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki wymienione w lit. a, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków wymienionych w lit. a,
- d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji

Załącznik 11. Wzór formularza projektu - przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.

Formularz projektu rewitalizacyjnego należy wypełnić zgodnie z instrukcją wypełniania zamieszczoną przy każdym pytaniu. Wypełniając formularz należy kierować się największą starannością projekt powinien być dokładnie przemyślany i zaplanowany, Instytucja Zarządzająca RPO WD 2014-2020 dopuszcza bowiem możliwość jedynie niewielkich modyfikacji pomiędzy opisem projektu zawartym w Programie Rewitalizacji, a opisem projektu we wniosku o dofinansowanie, o ile nie zmienia się jego cel i podstawowe założenia np. zmiana nazwy projektu, dodanie partnera. Formularz należy wypełnić formułując odpowiedzi zwięźle i rzeczowo opisujące elementy związane z projektem. Należy unikać nadmiernie obszernych opisów. Sugerujemy, aby pola opisowe nie przekraczały połowy strony w formacie A4. Wypełnianie ankiety można przerwać w dowolnym czasie wykorzystując przycisk Odłóż na później - Wygenerowany link należy wykorzystać przy ponownym wypełnianiu ankiety. PO WYPEŁNIENIU ANKIETY PROSIMY O UWAŻANE ZAPOZNANIE SIĘ Z DALSZYMI INSTRUKCJAMI, KTÓRE SĄ ISTOTNE W ZWIĄZKU Z PRAWIDŁOWYM ZGŁOSZENIEM ANKIETY PROJEKTU DO PROGRAMU REWITALIZACJI.

1. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez do przeprowadzenia badań oraz analizy wyników tych badań, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych Dz. U. z 2015 r. poz. 2135. Odpowiedź TAK umożliwi zgłoszenie projektu do Programu Rewitalizacji. Odpowiedź NIE zakończy wypełnianie Formularza ankiety projektu.

Zaznacz kilka odpowiedzi

- TAK
 NIE

2. Nazwa projektu

Nazwa projektu: nie może powinna być długa. Powinna być sformułowana w sposób zwięzły, zawierać informacje dotyczące realizacji przedsięwzięcia, tj. lokalizację geograficzną, zakres rzeczowy oraz grupę docelową jeśli dotyczy.

-----

3. Dane wnioskodawcy

Należy podać pełną nazwę Wnioskodawcy zgodnie z zapisami aktualnego dokumentu stanowiącego podstawę jego funkcjonowania np. statut, stosowna uchwała ustanawiająca właściwy organ, ustawa. Należy podać dane rejestrowe podmiotu zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym.

Nawa podmiotu: -----
Imię i nazwisko osoby do kontaktów: -----
Kod pocztowy: -----
Miejscowość: -----
Ulica / nr domu / nr lokalu: -----
telefon: -----
e-mail: -----

4. Czy projekt realizowany będzie w partnerstwie?

Poprzez zaznaczenie odpowiedniej opcji należy wskazać czy projekt będzie realizowany w partnerstwie. Partner jest to podmiot realizujący wspólnie z Wnioskodawcą projekt na warunkach określonych w umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne,

techniczne lub finansowe. Jest to podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków na równi z Wnioskodawcą.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- Tak
 Nie

5. Nazwa partnerów.

Jeśli projekt będzie realizowany w partnerstwie należy podać nazwę partnerów. Należy podać pełną nazwę podmiotu zgodnie z zapisami aktualnego dokumentu stanowiącego podstawę jego funkcjonowania np. statut, stosowna uchwała ustanawiająca właściwy organ, ustawa.

-----

6. Miejsce realizacji projektu (adres)

Miejsce realizacji projektu adres: należy wskazać miejsce realizacji projektu, jeśli to możliwe z dokładnością do adresu. Uwaga: projekty muszą być realizowane na obszarze wskazanym do rewitalizacji poza obszarem mogą być realizowane projekty, jeżeli wynika to z ich specyfiki, np. inicjatywy społeczne skierowane na aktywizację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji w takim wypadku należy przedstawić szczegółowe uzasadnienie w polach 9 i 10. Lista ulic wchodzących w skład obszaru rewitalizowanego jest następująca:

Miejscowość	Ulica
Nowa Ruda	Armii Krajowej
Nowa Ruda	Cmentarna
Nowa Ruda	Dworska
Nowa Ruda	Fredry
Nowa Ruda	Górnicza
Nowa Ruda	Jeziorna
Nowa Ruda	Kolejowa
Nowa Ruda	Kościelna
Nowa Ruda	Krótka
Nowa Ruda	Łączna
Nowa Ruda	Martwa
Nowa Ruda	Nadrzeczna
Nowa Ruda	Obozowa
Nowa Ruda	Piastów
Nowa Ruda	Rzeczna
Nowa Ruda	Sokoła
Nowa Ruda	Stara Droga
Nowa Ruda	Świdnicka
Nowa Ruda	Teatralna
Nowa Ruda	Wąska
Nowa Ruda	Zaułek

Miejscowość: -----

Kod pocztowy: -----

Ulica: -----

nr: _____

7. Termin rozpoczęcia realizacji projektu:

Za datę rozpoczęcia realizacji projektu uznaje się rzeczywistą po 01.01.2014 r lub planowaną datę poniesienia pierwszego wydatku w projekcie.

8. Termin zakończenia realizacji projektu:

Za datę zakończenia realizacji projektu uznaje się planowaną datę poniesienia ostatniego wydatku w projekcie. Uwaga: ze środków UE nie może być finansowany projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego czy wszystkie płatności zostały dokonane przez Wnioskodawcę. Dla przykładu za projekt zakończony zostanie uznana termomodernizacja budynku mieszkalnego po podpisaniu protokołu odbioru robót budowlanych.

9. Typ projektu

Jeżeli projekt będzie dotyczył kilku sfer, należy zaznaczyć sferę dominującą pod względem kosztowym. Sfera społeczna m. in. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społeczny, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; Sfera gospodarcza m. in. niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw; Sfera przestrzenno-funkcjonalna m. in. niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, deficyt lub niska jakości terenów publicznych; Sfera techniczna m.in. degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska; Sfera środowiskowa m. in. przekroczenia standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska;
Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- sfera społeczna
- sfera gospodarcza
- sfera przestrzenno-funkcjonalna
- sfera techniczna
- sfera środowiskowa

10. Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu

Należy zwięźle opisać z czego wynika potrzeba realizacji projektu. Koniecznie trzeba wskazać główny zidentyfikowany problem musi być zbieżny ze wskazaną w polu nr 9 Sferą, który dotyka bezpośrednich i pośrednich odbiorców projektu, a który ma zostać rozwiązany dzięki realizacji projektu. Należy opisać jakie są potrzeby, niedogodności i problemy dla mieszkańców, podmiotów gospodarczych i innych użytkowników w zakresie objętym projektem np. w sferze edukacji, pomocy społecznej, ochrony środowiska itp.. Czy obecna infrastruktura i/lub wyposażenie/dostępność usług jeżeli projekt tego dotyczy jest funkcjonalna dla odbiorców projektu chodzi tu o dostępność, łatwość obsługi, uciążliwość dla mieszkańców, jakość świadczonych usług itp.?

11. Cel projektu

Proszę w zwięzły sposób określić, co jest głównym celem przedsięwzięcia, np. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprawa jakości życia, poprawa estetyki. Cel główny projektu powinien: - wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanego problemu, jaki Wnioskodawca chce rozwiązać lub złagodzić poprzez realizację projektu wykazany w polu 10 formularza; - opisywać stan docelowy tzn.

stanowić odzwierciedlenie sytuacji pożądanej w przyszłości, która zostanie osiągnięta poprzez realizację projektu - bezpośrednio przekładać się na zakres rzeczowy wskazany w punkcie 13.

12. Odbiorcy projektu

Należy wymienić oraz krótko scharakteryzować grupy wszystkich odbiorców projektu, m. in. grupy społeczne, instytucje oraz podmioty np. przedsiębiorstwa, instytucje publiczne, które będą korzystały z produktów i rezultatów projektu.

13. Zakres rzeczowy projektu

W tym polu należy wskazać niezbędne zadania, które Wnioskodawca planuje zrealizować w ramach projektu. Należy pamiętać o logicznym powiązaniu określonego w punkcie nr 11 formularza celu głównego projektu z zadaniami, których realizacja doprowadzi do jego osiągnięcia i w konsekwencji wpłynie na likwidację lub zmniejszenie uciążliwości problemów opisanych w punkcie nr 10

14. Wskaźnik produktu

Wskaźnik służący ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu. Wskaźniki produktu dotyczą zakresu rzeczowego realizowanych zadań. To wskaźniki określone na poziomie projektu, powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie, obrazują bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami, np. długość zbudowanej drogi w km; powierzchnia zmodernizowanych pomieszczeń w m²; powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych w m², itp. Należy wybrać najbardziej adekwatny wskaźnik produktu wskazany na liście. UWAGA: W WYJĄTKOWEJ sytuacji w przypadku braku adekwatnego wskaźnika proszę wybrać z listy Inny wskaźnik i wypełnić następny punkt formularza.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- 1 Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości - szt.
- 2 Powierzchnia wspartych przygotowanych terenów inwestycyjnych- ha
- 3 Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - szt.
- 4 Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe - szt.
- 5 Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego- szt.
- 6 Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - km/Kobiety/Mężczyźni- etat
- 7 Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw dotacje - zł
- 8 Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji - zł
- 9 Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii - szt.
- 10 Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych -kWh/rok

- 11 Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych tony równoważni ka CO2
- 12 Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła- szt.
- 13 Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków- szt.
- 14 Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE - szt.
- 15 Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE - szt.
- 16 Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - szt.
- 17 Długość ścieżek rowerowych
- 18 Liczba wybudowanych obiektów BikeRide - szt.
- 19 Liczba wybudowanych obiektów parkuj i jedź - szt.
- 20 Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach parkuj i jedź- szt.
- 21 Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym-
- km
- 22 Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych- szt.
- 23 Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej - km
- 24 Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych- szt.
- 25 Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe- km
- 26 Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem - szt.
- 27 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem- szt.
- 28 Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem- szt.
- 29 Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych - km
- 30 Całkowita długość nowych linii kolejowych- km
- 31 Liczba przebudowanych / odnowionych dworców kolejowych- szt.
- 32 Liczba zakupionych pojazdów kolejowych- szt.
- 33 Liczba zmodernizowanych pojazdów kolejowych - szt.
- 34 Pojemność zakupionych wagonów osobowych -km
- 35 Pojemność zmodernizowanych wagonów osobowych- km

- 36 Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne, w tym usługi opiekuńczo-bytowe - szt.
- 37 Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej - km
- 38 Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społecznozawodowej- szt.
- 39 Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia- szt.
- 40 Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - szt.
- 41 Rozwój obszarów miejskich: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich- szt.
- 42 Długość przebudowanych dróg powiatowych - km
- 43 Długość przebudowanych dróg gminnych - km
- 44 Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją-ha
- 45 Liczba osób bezrobotnych łącznie z długotrwale bezrobotnymi objętych wsparciem w programie-km
- 46 Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie- km
- 47 Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie- km
- 48 Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie- km
- 49 Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - km
- 50 Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - km
- 51 Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarcze- km
- 52 Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie -km
- 53 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - km
- 54 Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie- km
- 55 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie - km
- 56 Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem - szt.
- 57 Inny wskaźnik

15. Własny wskaźnik produktu

Proszę wypełnić wyłącznie w sytuacji, w której w poprzednim pytaniu wybrano opcję Inny wskaźnik

Nazwa adekwatnego wskaźnika
wraz z jednostką: _____

16. Wartość wskaźnika produktu

Proszę podać wartość wskaźnika liczony wg jednostek podanych w definicji wskaźnika.

_____

17. Wskaźniki rezultatu

Wskaźniki rezultatu - odnoszą się do bezpośrednich efektów projektu, stanowią wynik realizacji projektu, ale mogą mieć na niego wpływ także inne zewnętrzne czynniki, niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają informacji o zmianach jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową bazową, np. liczba nowo utworzonych podmiotów gospodarczych, liczba nowo powstałych miejsc pracy, itp. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Należy wybrać najbardziej adekwatny wskaźnik produktu wskazany na liście. WAGA: W WYJĄTKOWEJ sytuacji w przypadku braku adekwatnego wskaźnika proszę wybrać z listy Inny wskaźnik i wypełnić następny punkt formularza.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- 1 Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych
- 2 Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej GJ/rok
- 3 Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach parkuj i jedź szt..
- 4 Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej szt../rok
- 5 Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne odwiedziny/rok
- 6 Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych szt./roku
- 7 Liczba osób korzystających z zakupionego taboru pasażerskiego komunikacji pozamiejskiej w ciągu roku os./rok
- 8 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych łącznie z długotrwale bezrobotnymi objętymi wsparciem w programie osoby
- 9 Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych łącznie z długotrwale bezrobotnymi objętymi wsparciem w programie
- 10 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętymi wsparciem w programie osoby
- 11 Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętymi wsparciem w programie osoby
- 12 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek obliczana na podstawie liczby osób biernych zawodowo objętymi wsparciem w programie osoby
- 13 Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób biernych zawodowo objętymi wsparciem w programie
- 14 Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętymi wsparciem w programie
- 15 Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętymi wsparciem w programie
- 16 Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej etat
- 17 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu osoby
- 18 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu osoby

- 19 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek
- 20 Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu etat
- 21 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu osoby
- 22 Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych etat
- 23 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek
- 24 Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej MWh/rok
- 25 Inny wskaźnik

18. Własny wskaźnik rezultatu

Proszę wypełnić wyłącznie w sytuacji, w której w poprzednim pytaniu wybrano opcję Inny wskaźnik

Nazwa adekwatnego wskaźnika wraz z jednostką: _____

19. Wartość wskaźnika rezultatu

Proszę podać wartość wskaźnika rezultatu

20. Sposób pomiaru wskaźników

Proszę opisać w jaki sposób wnioskodawca będzie dokonywał pomiaru wskaźnika np. w przypadku wskaźnika dot. szkoleń mogą to być listy obecności uczestników, a w przypadku budowy drogi protokół odbioru.

21. Całkowita wartość projektu (zł)

Należy podać wartość projektu wyrażoną w zł. Należy wpisać wartość dotacji, o jaką chce się ubiegać Wnioskodawca. W przypadku projektów, które będą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, należy sprawdzić jakie wydatki kwalifikują się do refundacji oraz jaki przewidziano maksymalny poziom dofinansowania dla danego rodzaju przedsięwzięcia

22. Wnioskowana dotacja (zł)

Wnioskowana dotacja nie więcej niż 85 wartości wydatków. W przypadku projektów, które ubiegają się o finansowanie ze środków RPO należy sprawdzić jakie wydatki kwalifikują się do refundacji. Informacje na temat programów znajdują się pod adresami: 1. W przypadku RPO WD - www.rpo.dolnyslask.pl 2. W przypadku pozostałych programów operacyjnych - <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/> Można również skorzystać ze wsparcia Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich - tel.: 71 776 95 01, 71 776 96 51, pifedolnyslask.pl

23. Źródło finansowania ze środków UE

Proszę podać nazwę programu, do którego wnioskodawca będzie aplikował o przyznanie dotacji. Informacje na temat programów znajdują się pod adresami: 1. W przypadku RPO WD - www.rpo.dolnyslask.pl 2. W przypadku pozostałych programów operacyjnych - <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/> Można również skorzystać ze wsparcia Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich - tel.: 71 776 95 01, 71 776 96 51, pifedolnyslask.pl

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- RPO WD Działanie 1.3 Rozwój przedsiębiorczości EFRR
- RPO WD Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym EFRR
- RPO WD Działanie 3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych EFRR
- RPO WD Działanie 4.3 Dziedzictwo kulturowe EFRR
- RPO WD Działanie 5.2 System transportu kolejowego EFRR
- RPO WD Działanie 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną EFRR
- RPO WD Działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów
- RPO WD Działanie 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy EFS
- RPO WD Działanie 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy EFS
- RPO WD Działanie 9.1 Aktywna integracja EFS
- RPO WD Działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych EFS
- RPO WD Działanie 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej EFS
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa
- Inne źródło finansowanie

24. Gotowość projektu do realizacji

Proszę określić gotowość projektu do realizacji. W przypadku projektów nieinfrastrukturalnych proszę wybrać opcję Projekt nie wymaga zgód i pozwoleń

Zaznacz kilka odpowiedzi

- Projekt nie wymaga zgód i pozwoleń
- Wnioskodawca dysponuje nieruchomością na cele inwestycji
- Wnioskodawca posiada projekt techniczny
- Wnioskodawca posiada pozwolenie na budowę lub dokonał zgłoszenia budowy
- Wnioskodawca nie posiada dokumentów wymienionych powyżej.

25. Data uzyskania lub spodziewana data uzyskania pozwolenia na budowę - jeżeli dotyczy

Proszę podać datę uzyskania pozwolenia na budowę zgłoszenia lub spodziewaną datę uzyskania pozwolenia na budowę zgłoszenia. W przypadku projektów, które nie wymagają pozwolenia budowlanego proszę pozostawić pole puste.

26. Potwierdzenie prawdziwości informacji.

Wybierając odpowiedź TAK działając jako upoważniony przedstawiciel podmiotu zagaszającego projekt oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym formularzu są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym. Wybór odpowiedzi TAK spowoduje zakończenie wypełniania formularza i zgłoszenie projektu do Programu Rewitalizacji.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

TAK

UZASADNIENIE

W związku z przygotowywanym przez Gminę Miejską Nowa Ruda wnioskiem o dofinansowanie projektu pt. Ograniczenie niskiej emisji w Gminie Miejskiej Nowa Ruda poprzez przebudowę drogi wraz z budową parkingu i modernizacją oświetlenia na energooszczędne przy ul. Teatralnej w Nowej Rudzie do Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej w dniu 21 czerwca 2017 r. dokonano aktualizacji lista B Projekty Rewitalizacyjne (stanowiącej załączniki nr 2 do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Nowa Ruda 2015 – 2025), poprzez dopisanie w/w projektu. Jednakże, zmiany wymaga również pkt 6 – indykatywne ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji, poprzez uzupełnienie wartości projektów zawartych na liście B o wartość w/w projektu.